LIETUVIU BIBLIOGRAFIJOS TARNYBA,
1347 SO. 48TH COURT,
CICERO, ILL. 60650, U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 16 (899) BALANDŽIO - APRIL 20 • 1967 metai • 15 centų • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Vadovauti laikui

DR. JUOZAS GIRNIUS

Girdime Stasio Šalkauskio žodį, lyg šiandien tariamą: krizės valandą privalu pakelti akis prie idealo ir jame ieškoti amžinųjų veikimo principų. Šnekama nebesant mūsų amžiuje nieko amžina, kalbama apie ideologijų išsekimą. Bet ar ne tai ir verčia blaškytis į visas puses ir skelbti visko beprasmybę? Šalkauskis iš anksto atsakė visiems ideologijų marintojams: "Bene didžiausia moderniojo žmogaus drama yra intelektualinė ir moralinė anarchija, kuri kyla iš viešpataujančio reliatyvizmo. Nustojęs tikėjimo į Dievą, žmogus galų gale nustojo pasitikėjimo savimi pačiu ir taip pat savo augštesnėmis galiomis. Nuolat ėdamas hiperkritikos ir neigimo dvasios modernusis žmogus pagaliau nustojo pasitikėjimo betkuria ideologija. Šitoks teorinis ir praktinis skepticizmas pasidarė, be kitko, didžiausia kliūtimi dabarties krizėms pergalėti" (Židinys, 1936, 264).

Bet nesame Nojaus laive ir mes, krikščionys. Už savo amžių atsakome drauge su visais, nes tai ir mūsų duotas amžius. Turime Kristaus tiesą, bet dėl to mes patys dar toli gražu nesame teisieji. Daug karčios teisybės šiuo atžvilgiu yra pasakęs Šalkauskis, nevengęs savikritikos. Šį kartą baigdamas kreipiu dėmesį į vieną Šalkauskio mintį: katalikai arba tinkamai nebrangina savo pasaulėžiūros, arba neišmintingai ją brangina. Verta šiuos žodžius permąstyti. Anksčiau, prieš Vatikano II susirinkimą, ir kitur, ir pas mus viešpatavo toks savo pasaulėžiūros netinkamas branginimas, kad jis tikrovėj tapo getiniu užsidarymu, ypač pamiršo, kad katalikų yra ir už mūsų organizacijų, kad katalikybė turi visus apimti. Toks getinis užsidarymas — tai tiesiog atsisakymas vykdyti krikščioniškąjį apaštalavimą. Šiandien tai suprasta ir kitur, ir pas mus. Bet iškyla kitas pavojus — nebebranginti savo krikščioniškosios pasaulėžiūros. Noras visus pasiekti kartais išsigimsta į norą prie visų prisitaikyti ir visiems įtikti. Tai iš dalies Bažnyčios atsinaujinimo sąjūdį ir verčia kaikuriuose katalikuose sąmyšiu. Sąjūdis — tai vieningas susitelkimas entuziastiškai siekti visus pagavusio tikslo. Sąmyšis — tai į visus keturis vėjus mėtymasis, besistengiant nuo paskutinės mados neatsilikti. Tai visiškai skirtingi dalykai. Jei mada matuotų visko vertę, tai iš tikro nebūtų nieko vertinga, nes visko vertė išblėstų su šia diena. Kas tikrai vertinga, tas niekada savo vertės ir nepraranda. Bergždžia laiką vytis. Kad ir kaip norėtume pasirodyti pažangūs, nespėsime prisivyti visų tariamų pažangumų. Greičiau turime atsiminti, kad ne visa vertinga, kas madinga, ir kad galima žengti ne tik pirmyn, bet ir atgal. Neprisivysime nei Dievo mirties teologų, nei naujos moralės apaštalų. Benorint vytis, visada tenka klausti, ar verta. Todėl visiškai netenka savęs gėdytis ir laikyti save konservatoriais, kaip "Gaudeamus" rašė: "Aidai" krikščioniškos, taigi konservatyvios krypties žurnalas. Krikščionybė stovi anapus laiko srovių, nes ji visais laikais atstovauja amžinajai tiesai. Tuščia ir neteisi lieka savigyra: pas mus viskas gera, kitur — viskas bloga. Bet nieko verta ir liguista savinieka — nebematyti nieko gera pas save, lyg patiems savęs gėdytis ir jieškoti šviesos kituose (kurie patys jos neturi, begarbindami "neaiškumą"). Savigyra uždaro nuo kitų, o savinieka paskandina kituose. Reikia ne savigyros ir ne saviniekos, o sveikos savigarbos, kuri nesibijotų kitiems atvirumo, bet kuri dėl to nepasimestų, benorėdama visiems įtikti. Stovime prieš uždavinį likti atviri mūsų laiko rūpesčiams, bet nepasimesti jo sąmyšyje. Laikas yra ne prisivejamas, o gyvenamas. Todėl ir svarbu ne tariamo pažangumo vardan visų madų vaikytis (kuri gi mada nesiskelbia esanti paskutinė?), o vadovautis Kristaus amžinąja tiesa, besiekiant žmonijai geresnės ateities. Ne vytis laiką, o jam vadovauti.

(Tai ištrauka iš autoriaus paskaitos Toronte 1967. IV. 9. Stasio Šalkauskio pagerbime. Red.).

Jaunosios Toronto ateitininkės metinėje šventėje pasižada dirbti Dievui ir Tėvynei Nuotr. S. Dabkaus

Dr. Juozas Girnius, Ateitininkų Federacijos vadas, Lietuvių Enciklopedijos ir "Aidų" redaktorius, kalba Toronte aktualiais dabarties lietuvių išeivijos klausimais. Nuotr. S. Dabkaus

Bendroji Rinka Pietų Amerikai

Pasaulio dėmesio centre praėjusią savaitę buvo JAV prez. L. B. Johnsono ir P. Amerikos valstybių prezidentų konferencija Urugvajaus vasarvietėje Punta del Este. P. Ameriką jau ilgus metus spaudžia nuolatiniai ekonominiai ir politiniai negalavimai. Iš 225 milijonų jos gyventojų tik argentiniečiai ir urugvajiečiai gauna pakankamą maisto kiekį. NorsP.Amerikos žemė yra derlinga, dėl primityvaus ūkininkavimo kasmet tenka įsivežti maisto gaminių už $600 mil., kuriuos būtų galima panaudoti pramonės plėtimui. Tarpamerikinio banko paskelbtais duomenimis, žemės ūkio lygiui pakelti P. Amerikai reikia metinės pusantro bilijono dolerių sumos. 50.000 žemės ūkio specialistų paruošimas sekančių 20 metų laikotaryje kasmet pareikalautų apie 500 milijonų dolerių.

Negeresnėj būklėj yra ir švietimo reikalai, nes 50 milijonų P. Amerikos gyventojų nemoka nei skaityti, nei rašyti. Gyventojų skurdas jų vaikams užtveria kelią į mokyklas. 1954 m. Brazilijoje į pirmąjį skyrių buvo priimti 2.954.475 mokiniai, o po ketverių metų iš šio skaičiaus mokyklų suoluose buvo likę tik 535.712 mokinių. Iš kiekvieno tūkstančio 1954 m. mokslą pradėjusių brazilų vaikų augštesniąsias mokyklas baigė vos 40. Kaikuriose kitose P. Amerikos valstybėse esama dar liūdnesnių rezultatų. Nemažą dalį universitetus baigusių jaunųjų specialistų suvilioja Europa, kur jų laukia didesnis atlyginimas ir geresnės darbo sąlygos.

Che Guevaros nuotrauka

Nenuostabu, kad tokiose sąlygose bandė ir tebebando įkelti koją į P. Ameriką komunizmas. Paramą komunistams teikia Sov. Sąjunga ir Kuba. F. Castro jau daug metų ruošia ir ginkluoja teroristus, kurie slapta siunčiami į P. Amerikos valstybes. Prieš pat prezidentų konferenciją Bolivijos džiunglėse buvo aptikta partizanų stovykla. Britų žurnalistas Murray Sayler, lydėjęs Bolivijos kariuomenės dalinį, skelbia, jog Bolivijoje bręsta rimti dalykai. Stovyklos įrenginiai liudija, kad komunistų partizanai yra gerai paruošti ir apmokyti vyrai. Paskubomis evakuotoje stovykloje jie paliko moderniai įrengtą ligoninę, operacinę su JAV, V. Vokietijoje, Britanijoje ir Italijoje gamintais instrumentais. Nespėjusių sudegti popierių krūvoje britas žurnalistas rado sąskaitas, liudijančias, kad 1966 m. lapkričio 8-20 d.d. ligoninė iš La Paz buvo gavusi medicinos reikmenų už $5.000. Tarp popierių buvo rasta džiunglėse daryta kubiečio komunisto Che Guevaros nuotrauka ir S. Vietnamo generolo Nguyen Giap kalbos vertimas. Che Guevara iš politinio horizonto Kuboje yra dingęs prieš keletą metų.

11.000 žodžių pažadai

Punta del Este įvykusi prezidentų konferencija turėjo tikslą įsteigti Bendrąją Rinką P. Amerikos kraštams. Prez. L. B. Johnsonas, matydamas Bendrosios Rinkos laimėjimus Europoje, šį receptą norėjo pritaikyti P. Amerikai, kurios ekonominę pažangą stabdo augšta muitų siena ir stoka bendro planavimo. Jos pramonėje ir žemės ūkyje yra kuriozišką dalykų. Brazilija pvz. gaminasi volkswagenus ir juos pardavinėja po $3.000, kai tuo tarpu tą patį automobilį už $1.500 galėtų įsivežti iš V. Vokietijos. Venecueloje yra labai brangi jautiena, tačiau gyvulių augintojai vyriausybei neleidžia jautienos importuoti iš Kolumbijos, kur jos kainos yra dvigubai žemesnės. Tokį nelygumą pašalintų muitų panaikinimas, laisvas apsikeitimas žemės ūkio ir pramonės gaminiais.

11.000 žodžių "Amerikos prezidentų pareiškimą" pasirašė visi konferencijos dalyviai, išskyrus Ekvadoro prezidentą Otto Arosemeną, kuris posėdžių metu smarkiai kritikavo JAV politiką Vietname. Pasak jo, JAV kasmet išmeta bilijonus dolerių Vietnamo kare, užmiršdamos skurdą ir vargą P. Amerikos kraštuose, kur tie doleriai galėtų padaryti stebuklus.

Pasirašytasis pareiškimas įpareigoja P. Amerikos valstybes iki 1985 m. įsteigti Bendrąją Rinką, įvesti bendrą planavimą, padidinti eksportą į užsienio kraštus. P. Amerikos prezidentai sutiko atsisakyti bereikalingų ginklavimosi išlaidų, kad tuos pinigus būtų galima panaudoti ekonomijos reikalams. Jie taipgi pasižadėjo plėsti švietimą, gerinti gyventojų sveikatos apsaugą ir aplamai daugiau rūpintis savo gyventojų gerove. Finansinę paramą šiems planams įgyvendinti teiks turtingasis kaimynas — JAV. Smulkesnių pažadų prez. L. B. Johnsonas šį kartą negalėjo padaryti, nes kongresas jam nebuvo davęs įgaliojimų. Dabartinė JAV parama P. Amerikai kasmet siekia apie $1.2 bilijono. Ji yra teikiama velionies J. F. Kennedžio suorganizuotos ekonominės pažangos sutarties r ė m u o s e. Prieš vykdamas į Punta del Este prez. L. B. Johnsonas paramai skirtą sumą norėjo padididinti $300.000.000, tačiau jo reikalavimus atsisakė patenkinti senatoriaus J. W. Fulbright vadovaujama senato komisija. Atsisakymo tikrąja priežastimi, atrodo, tenka laikyti asmeninius nesutarimus tarp senatoriaus ir prezidento. **V. Kst.**

KANADOS ĮVYKIAI

NUSTATYTAS KANADOS HIMNAS

Federacinis parlamentas oficialiu Kanados himnu patvirtino prancūzų kilmės kanadiečio Calixa Lavalee kompoziciją "O Canada", o karališkuoju himnu — "God Save the Queen" britiškąją melodiją. Numatomi abiejų himnų tekstų atitinkami pakeitimai. Premjeras L. B. Pearsonas yra prasitaręs, jog "O Canada" tekste nepateisinamas žodžių "standing on guard" kartojimas penkis kartus, palyginti, labai trumpame posme. Teksto pakeitimus rekomendavo melodijas pristačiusi patvirtinti senato ir parlamento narių speciali komisija.

Kanada iškilmingai paminėjo I D. karo Vimy kautynių penkiasdešimtmetį Prancūzijoje. Keturioms kanadiečių divizijoms tada buvo pavykę pralaužti vokiečių įsitvirtinimus Vimy kalvoje, kai tuo tarpu visos prancūzų ir britų dalinių pastangos buvo susilaukusios skaudaus pralaimėjimo. Ši pergalė laikoma savarankiškos kanadiečių kariuomenės pradžia. Iškilmėse dalyvavo apie 15.000 asmenų, jų tarpe 73 kautynių veteranai, atskraidinti iš Kanados. Karalienei Elzbietai atstovavo jos vyras princas Pilypas. Iškilmės nuotaiką sudrumstė prez. De Gaulle, nepasirodęs sukakties minėjime ir netgi neatsiuntęs prancūzų kariuomenės garbės dalinio. Tokia prez. De Gaulle laikysena pasipiktino platųjį k a n a d i e č i ų visuomenės sluogsniai, kaltindami ne tik jį, bet ir federacinę Kanados vyriausybę dėl pažeistų diplomatinio protokolo plonybių. Spėjama, jog prez. De Gaulle nebuvo laiku painformuotas apie princo Pilypo dalyvavimą. Įpratęs būti dėmesio centre, jis nutarė iškilmes boikotuoti, kai sužinojo, kad jose pagrindinė garbės vieta skiriama Pilypui.

Premjeras L. B. Pearsonas paskyrė į senatą keturis liberalų partijos veikėjus: buvusį Ontario l i b e r a l ų vadą Andriew Thompson, buvusį federacinės vyriausybės ministerį Maurice Lamontagne, liberalų moterų federacijos buvusią pirmininkę Mary Kinnear ir užs. reik. ministerio P. Martin seną bičiulį Keith Laird. Senatorių eilių papildymą spauda sutiko su karčia pašaipos doze, nes daugelis laikraštininkų senatą laiko turtingų partiečių pensininkų klubu. Jie skiriami į senatą iki amžiaus galo, gauna $15.000 metines algas ir . . . neturi jokios galios. Federacinio parlamento priimti įstatymai įteikiami senatui patvirtinti. Kadangi senatoriai šioms pareigoms nėra renkami, jie klusniai tvirtina parlamento nutarimus, nedrįsdami varžyti išrinktųjų valios. Jau seniai kalbama apie senato panaikinimą arba jo reformą, tačiau nei Diefenbakerio konservatoriai, nei Pearsono liberalai šio žingsnio nesiryžta padaryti, nors neveiksmingų senatorių išlaikymas Kanados iždui kainuoja apie 3 milijonus dolerių per metus.

Būsimasis Kanados gubernatorius Roland Michener, iš Indijos grįždamas į Kanadą naujosioms pareigoms, buvo priimtas karalienės Elzbietos Windsoro pilyje. Jam buvo įteiktas oficialus paskyrimo raštas. Spaudos konferencijoje R. Michener pareiškė britų laikraštininkams, kad jis, kaip gubernatorius, planuoja keliauti po Kanadą, jieškodamas jungties kanadiečių tautai, kurią sudaro prancūzų, anglų ir kitų tautybių grupės.

KANADOS LIET. DIENA MONTREALYJE

Lietuvių Dienai ruošti pasaulinės parodos metu Montrealyje komitetas praneša visiems lietuviams, kad Lietuvių Diena įvyks ilgojo savaitgalio metu — 1967 m. rugsėjo 2 ir 3 dienomis Montrealyje šia tvarka:

Rugsėjo 2, šeštadienį, vyks lietuvių suvažiavimas. Tos dienos vakare 7 val. naujoje didelėje Paul Sauve auditorijoje, Beaubien East 4000 (kampas Pie IX) įvyks didelis balius, kurio metu bus išrinkta iškilioji Kanados lietuvaitė, angliškai vadinama "Miss Lithuania". Baliuje bus šokiai, veiks bufetas ir kt.

Rugsėjo 3, sekmadienį, pasaulinei parodai skirtoje bažnyčioje įvyks iškilmingos pamaldos su lietuvišku pamokslu ir giesmėmis. Tos dienos 3 val. naujoje puikioje Montrealio universiteto konservatorijos salėje, Salle Claude Champagne, 200 Bellingham Road, bus akademija ir koncertas. Dalyvauti svečiais pakviesti Federacinės ir provincinės valdžios ministeriai. Sekmadienio vakare pasaulinės parodos amfiteatre įvyks lietuvių pasirodymas. Po pasirodymo jaunimui numatytas specialus parengimas.

Bus ir sporto žaidynės ir meno paroda, bet apie tai pranešimas seks vėliau.

Lietuvių Dienai išleidžiamas specialus leidinys, kuriame bus miesto planai, parodos planai, parengimų programa ir kita informacija.

Jaunimui Lietuvių Dienos savaitėje ruošiama Laurentidų kalnuose stovykla.

Visi lietuviai iš visur, ne tiktai iš Kanados ir JAV, bet ir iš viso pasaulio maloniai kviečiami atsilankyti į Lietuvių Dieną Montrealyje.

Komiteto pirmininko adresas: Romas Verbyla, 4930 Melrose Avenue, Montreal, P. Q. Telefonas: 514-482-0865; informacijos: 7722 George St., LaSalle-Montreal. Telefonas: 514-366-6220. **K-to informacija**

Kanados Lietuvių Fondo

tarybos posėdis kviečiamas š.m. balandžio 22, šeštadienį, 11 val., T o r o n t o Lietuvių Namuose, 1129 Dundas St. W. Darbotvarkėj numatyta: 1. Pelno skirstymas 1967 metams; 2. Visuotinio KLF narių susirinkimo šaukimas; 3. KLF statuto reikalų svarstymas; 4. KLF vajaus reikalai. Iš darbotvarkės matyti, kad bus svarstomi labai aktualūs KL Fondą liečią reikalai. Nors yra iš anksto išsiuntinėti nariams kvietimai, pakartotinai prašomi visi tarybos nariai dalyvauti.

KLF tarybos prezidiumas

Jungtinių Tautų sekretoriui U Thant Indijoje buvo įteikta J. Nehru vardo premija — apie $14.000. Ji skiriama politikams, siekiantiems vienybės pasaulyje. Prisimindamas pirmojo Indijos premjero J. Nehru dėmesį vaikams, U Thant pinigus planuoja atiduoti Jungtinių Tautų tarptautinei mokyklai Niujorke.

Pasaulio įvykiai

IŠ KINIJOS PABĖGO PASAULINIO GARSO SMUIKININKAS MA SZU-TSUNG, buvęs Pekingo konservatorijos direktorius. Niujorke įvykusioje spaudos konferencijoje jis pareiškė laikraštininkams, kad 103 dienas jam yra tekę praleisti koncentracijos stovykloje su kitais žymiaisiais muzikais. Dieną jie dirbdavę sunkų fizinį darbą, o naktimis turėdavę rašyti savikritišką "išpažintį". Mao "raudonieji sargai" jį buvo ištęplioję dažais, ant galvos jam buvo uždėję popierinę kepurę, o ant kaklo pakabinę paniekos kupinus šūkius. Pabėgėlio teigimu, kaikurie rašytojai ir muzikai, negalėdami pakelti nenusipelnyto pažeminimo, nusižudo. Sunkus fizinis darbas gerokai pažeidė pabėgėlio sveikatą, surambėję pirštai kuriam laikui nutraukė smuikininko karjerą. Iš Pekingo praėjusią savaitę buvo ištremtas jugoslavų žinių agentūros "Tanjung" korespondentas Brnako Bogunovic. Užsienių reikalų ministerija jį apkaltino "kultūrinės revoliucijos" faktų iškraipymu. Minėtasis jugoslavas yra ketvirtas komunistinių kraštų laikraštininkas, gavęs įsakymą išsikraustyti iš Kinijos. Masinėse demonstracijose Pekinge "raudonųjų sargų" neapykanta buvo nukreipta prieš prezidento Liu Shao-chi žmoną. Demonstrantai ją vadina kinietiškojo Chruščiovo žmona ir netgi tvirtina, kad jaunystėje ji yra buvusi kišenvage. Pekingo laikraščiai pagrindinį dėmesį skiria prezidentui Liu, apšaukdami jį didžiausiu kapitalistu, kuris, girdi, nori grąžinti kapitalistinę sistemą.

Kaimų seniūnų ir tarybų rinkimai buvo pradėti P. Vietname. Jie yra naujas smūgis komunistų propagandai, skelbusiai, kad kaimų gyventojai remia partizanus, nes rinkimuose dalyvauja virš 80% turinčiųjų teisę balsuoti. Rinkimai vykdomi atskirose vietovėse kiekvieną sekmadienį, balsuotojus saugant kariuomenės daliniams, kol bus išrinkta 15.000 seniūnų ir tarybų atstovų.

Norvegijos policija aptiko sovietų šnipų tinklą, teikusį žinias apie atominiuose reaktoriuose naudojamą "sunkųjį vandenį", švedų gamybos ginklus ir naująjį švedų naikintuvą. Norvegijoje buvo suimtas Selmer Nielsen, o Švedijoje — jo brolis Edmundas. Spėjama, jog šnipų tinklo centras yra šiaurinėje Norvegijoje. Olandijos policija Amsterdame suėmė sovietų orinio susisiekimo "Aeroflot" direktorių Vladimirą Glikovą. Jis kaltinamas valstybinių paslapčių perdavimu užsieniui. Olandijos užsienių reikalų ministerija atsisakė priimti sovietų ambasados protesto notą.

Naujuoju krašto apsaugos ministeriu sovietų kompartijos vadai pasirinko maršalą Andrejų Grečko, buvusį velionies R. Malinovskio pavaduotoją ir Varšuvos Sąjungos jungtinės kariuomenės vadą. Jis yra 63 m. amžiaus karo veteranas, dalyvavęs revoliucijos kovose, pasižymėjęs II D. kare.

Komunistinės Kinijos kariuomenės laikraštyje "Išvadavimo Armija" buvo paskelbtas rašinys "Puiki mūsų ginklo draugų kova P. Vietname", kuriame paliečiama dabartinė komunistų partizanų kovos taktika. Iš rašinio eilučių susidaro įspūdis, jog kiniečiai nėra patenkinti tų kovos draugų pasiektais rezultatais. Jie pataria Hanojui vengti stambesnio masto kautynių su amerikiečiais ir ruoštis ilgam partizaninio pobūdžio karui. Pasak laikraščio, amerikiečiams daugiau nuostolių būtų galima padaryti staigiais ir netikėtais nedidelių partizanų grupių smūgiais.

Vengrų kompartijos vadas Janos Kadar naujuoju premjeru paskyrė ekonomistą ir reformų šalininką Jeoe Fock. Sekančių metų sausio 1 d. Vengrijoje planuojama pradėti visą eilę ekonominių reformų, kurios gali pralenkti visus ligšiolinius bandymus Sovietų Sąjungoje ir kituose jos satelitų kraštuose. Pagrindinis premjero J. Fock uždavinys bus sujungti laisvosios rinkos gerąsias puses su komunistams būtinu planavimu. Ligšiolinis premjeras G. Kallai buvo paskirtas sovietų pavyzdžiu sudaryto parlamento prezidentu.

Naują posūkį V. Vokietijos politikoje liudija kanclerio K. G. Kiesingerio parlamente perskaitytas ir R. Vokietijos SED — Socialistų Vienybės Partijai pasiųstas raštas. Lig šiol Bonna R. Vokietiją vadindavo sovietų okupuota krašto dalimi ir ignoruodavo socialistų vardu prisidengusią kompartiją. Kanclerio raštas yra skiriamas kompartijos kongresui, kuris prasidėjo R. Berlyne pirmadienį. Jis ragina partijos vadus palengvinti varžtus ryšiams tarp abiejų Vokietijų, leisti susijungti išdraskytoms šeimoms, plačiau praverti duris Berlyną skiriančioje sienoje. Panašaus pobūdžio raštą kompartijos kongresui pasiuntė ir W. Brandt socialistų partijos vardu, siūlydamas pradėti atvirą pokalbį abi Vokietijas liečiančiais klausimais.

Žuvusio prez. J. F. Kennedžio 50-tąjį gimtadienį planuojama atžymėti gegužės 27 d. Newport uoste, kur bus nuleistas į vandenį prezidento vardu pakrikštytas naujas Forrestal klasės amerikiečių lėktuvnešis.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius: k. dr. Pr. Gaidamavičius
pavaduotojas A. Rinkūnas; redakcijos narys Vyt. Kastytis.
Metinė prenumerata $6, pusmetinė—$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland— Lithuanian Weekly
Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368 - 6813

ILGI SUSIRINKIMAI

AL. GIMANTAS

Buvo lygiai aštunta valanda vakaro. Viename amerikinės organizacijos susirinkime. Pirmininkaujantis atsistojo ir atidarė susirinkimą maždaug tokiu žodžiu: "Ponios ir ponai! Žinau, jūs ir aš esame nuvargę, turime daug įvairių reikalų, todėl ir šios dienos susirinkimas negalės tęstis ilgiau dviejų valandų. Manau, tiek laiko pilnai pakanka numatytų reikalų apsvarstymui. Svarstytinų reikalų turime visą eilę, tad, man labai gaila, bet prie kiekvieno darbotvarkės punkto galėsime sugaišti nedaugiau 10 min. Bus vienas klausimas, kuris, manau, ypač domins čia visus susirinkusius, tad ir jo svarstymui skirsime 15 min. Diskusijų, pasiūlymų bei klausimų metu aš labai prašau būti trumpais, konkrešiais, nekartoti jau salėje girdėtų minčių. Jei kas turės ilgesnių pareiškimų ar paklausimų, kurie negalės būti svarstomi ir atsakyti čia, maloniai prašau juos įteikti mūsų valdybai raštu (meskite čia pat į dėžę ant stalo) ir mes pasistengsime juos peržiūrėti, persvarstyti ir atsakymus pateikti sekančio susirinkimo metu. Pradedame pirmąjį punktą..." Tai pasakęs, nusiėmė nuo rankos laikrodį, pasidėjo priešais save ir, tikėsite ar ne, nežiūrint stambokos dienotvarkės, nežiūrint beveik 500 salėje dalyvių, planingai paruoštas ir pravestas susirinkimas pasibaigė dvi minutes prieš dešimtą. Maža dalis likosi kavutei ir draugiškiems pokalbiams.

Pavyzdys sektinas, geras, galėtų būti drąsiai bandomas ir lietuviškųjų susirinkimų, nesvarbu, kur ir kada jie šaukiami, nežiūrint kokie klausimai ar problemos yra svarstomos. Dvi valandos turėtų būti tuo maksimumu, nes ilgiau sėdint pavargsta dalyviai, neretai išsisemia ne tik mintys, bet ir susirinkusiųjų kantrybė, atmosfera pradeda kaisti, o numatytieji punktai pradedami trumpinti ar ir visai nesvarstomi dėl "laiko stokos". O su tuo laiku, deja, tiek mažai skaitomasi, tiek daug mėtymosi, tiek daug neplaningumo, kartojimosi, kad tikrai sunku iš to nelemtojo papročio išbristi ir neužtęsti lietuviškųjų susirinkimų. Žinodami tradicinį mūsų susirinkimų ilgumą, kaikas jau ir visai nedrįsta į juos eiti. Dalyvių skaičius, prisipažinkime, vargiai ar didėja. Yra priežasčių, nepaskutinėje vietoje ir tas ilgumas, ilgumas, ilgumas... Skaitome laikraščiuose, kad ir mūsų minėjimai nusitęsia iki trijų, kartais net ir keturių valandų. Kodėl? Kuriam tikslui? Ar dalyviams atbaidyti, ar mūsajam jaunimui parodyti, kad nesugebame planingai tvarkyti savuosius susirinkimus, išbristi iš nepaliaujamo žodžių srauto? Kas ne kas, bet čia bręstąs, mokslus einąs jaunimas puikiai nusimano, kaip turi būti tvarkomi susirinkimai, minėjimai, akademijos.

Lietuviškasis gyvenimas paprastai vyksta šeštadieniais ir sekmadieniais. Tuo pat metu reikia rasti laiko ir šeimai, lietuviškajam prieaugliui, įvairiems darbeliams, užsiėmimams namuose ir aplink sodybą, kurie, tie darbeliai, niekad nesibaigia. Savaitgalių laikas, taigi, irgi yra žmonėms labai ribotas, tad ir kiekvienas nesiskaitymas su laiku gerokai erzina ar net ir skatina didėjantį abejingumą lietuviškajai veiklai. Neretai sekmadienį žmogus išvyksti lietuviškon bažnyčion dar prieš dešimtą ryto, po to eini į susirinkimą ir laimingas jautiesi, kad namus pasieki antrą, bet labai dažnai dar vėliau. Yra tekę grįžti ir apie ketvirtą. Ir kas iš to? Namuose tą sekmadienį jauti, kad esi nuvargęs, išsisėmęs. Mažai belieka laiko pasikalbėti su šeima, vaikais, lietuviškai jiems paskaityti, su jais pažaisti. Toks sekmadienis lieka beveik panašus į kiekvieną darbo dieną, nes, laiko atžvilgiu, namuose tiek mažai praleidi su savąja šeima.

Pasigendame ir ryšio, koordinavimo tarp atskirų lietuviškųjų parengimų. Štai, vienos organizacijos susirinkimas, sakysime, dvyliktą vidudienį. Užsitęsė jis iki 3 val. Tą patį popietį atidaroma ir meno paroda. Laikas — 4 v. p.p. Ką daryti tą visą valandą? Nei namo vykti, nes permažai laiko, nei aplink slampinėti Padėtį, paprastai gelbsti... karčiama. O čia, žiūrėk, dr. J. Adomavičius ar ir kiti vis dažniau šaukia apie blaivybę... apie kūno ir sielos kontrolę, darną. O viskas, rodosi, galėtų ir kitaip susiklostyti, jei tik būtų skaitomasi su tautiečių laiku, kantrybe, su kukliais, bet pilnai teisėtais pageidavimais. Branginkime savo ir kitų laiką! Jo niekas neturi perdaug, visiems jis reikalingas. Šio rašinio autorius, jei kam tai įdomu, jau ir praktiškai pradėjo, kol kas dar "vieno asmens", kovą: jei per dvi valandas neįstengiama užbaigti lietuviškojo susirinkimo, tenka pakilti ir, nelaukiant pabaigos, tylomis išslinkti iš salės. Gal tai negražu, gal negera, bet tada gal kas patartų, kaip reikėtų elgtis, kad mūsų susirinkimų ruošėjai pagaliau išmoktų ir panorėtų branginti savo ir susirinkusiųjų laiką. Juk ir susirinkimo pasisekimas turėtų būti matuojamas ne pagal trijų ar keturių valandų laiką, bet pagal konkretų, kondensuotą ir planingą darbotvarkės vykdymą.

Studijų savaitė mokytojams

Iš JAV LB švietimo tarybos yra gautas sekantis pranešimas apie studijų savaitę su kvietimu Kanados lietuviams mokytojams joje dalyvauti:

"JAV/LB švietimo taryba pedagoginėms žinioms pagilinti ir darbo našumui pakelti lituanistinėse mokyklose organizuoja mokytojams studijų savaitę š.m. liepos 30 d. iki rugp. 6 d. Dainavoje. Į studijų savaitę mokytojai gali atvykti su šeimomis. Visos savaitės pragyvenimas suaugusiam $30, vaikams $15. Gausesnei šeimai daromos nuolaidos pagal galimybes. Į studijų savaitę mokytojai atvyksta savomis lėšomis ir apsimoka už pragyvenimą iš anksto.

Studijų savaitę pedagoginei sričiai vadovaus mokytojas Jonas Kavaliūnas, švietimo tarybos narys, turįs didelę patirtį amerikiečių mokytojų organizuojamuose vasaros kursuose; ūkiniais reikalais rūpinsis mokytojas Juozas Tamulis, švietimo tarybos narys.

Studijų savaitėje pramatoma 30 darbo valandų. Iš jų bus skiriama 5 val. bendriesiems pedagoginiams klausimams, 3 val. priešmokykliniam jaunimui, 12 val. pradžios mokykloms, 8 val. augštesniosioms ir 2 val. mokytojų paruošimo klausimams. Į šių valandų skaičių įeis ir specialiųjų dalykų dėstymo klausimai, kaip Lietuvos istorija, geografija ir kt.

Į studijų savaitę įsiregistruojama iki š.m. gegužės 30 d. šiuo adresu: Jer. Ignatonis, 6642 S. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Mokytojai, apsisprendę studijų savaitėje dalyvauti, įrašo į atskira lapelį vardą, pavardę ir adresą, nurodo asmenų skaičių (šeimos) ir asmeniškai įrašo savo pageidavimus programos klausimais.

Kolegos mokytojai, nuo Jūsų priklausys studijų savaitės pasisekimas. Dalyvaudami studijų savaitėje įrodysite mūsų visuomenei, jog esate savo darbui ir rūpestingi ir pareigingi. To iš Jūsų laukia ir tikisi vaikų tėvai, visa lietuvių bendruomenė ir mūsų visų ateitis. Mus teis ir mūsų darbus įvertins istorija."

Mes iš savo pusės prašome Kanados šeštadieninių mokyklų, augštesniųjų lituanistinių kursų, vaikų darželių mokytojus ir visus kitus mokytojus, kurie galėtų mūsų jaunimo lituanistiniam švietimui ateityje padėti, gausiai toje studijų savaitėje dalyvauti.

KLB švietimo komisija

Kinijos Mao lėtina revoliuciją

Hong Konge gautomis žiniomis (iš pabėgėlių), Kantono mieste, turinčiame pusantro milijono gyventojų, prieita prie kruvino konflikto tarp streikuojančių darbininkų ir armijos dalinių. Susidūrimas įvyko fabrikuose, kai kariuomenė gavo įsakymą užimti juos ir tuo baigti streiką. Streikuojantys darbininkai pasirodė ginkluoti ir griežtai pasipriešino kariuomenei ne tik šaunamais ginklais, bet ir kastuvais, štangomis, plytomis. Kareiviai, bijodami pasekmių ateityje, puolė darbininkus daugiau šautuvų buožėmis, negu kulkomis. Toje kovoje keli šimtai kareivių ir darbininkų žuvo nuo plytų, štangų ir šautuvų buožių. Kariuomenė suėmė per tūkstantį darbininkų ir sunkvežimiais išvežė į nežinomą vietą. Suimtųjų tarpe buvo nemaža komunistų partijos narių ir administracijos valdininkų, kurie buvo palaikyti antikomunistais-antimaoistais.

Yra daug ženklų, rodančių jog Mao patvarkęs sulėtinti "kultūrinės revoliucijos" tempą. Garsūs plakatai Pekinge, kurie buvo patikimiausių informacijų šaltiniais ir kritikavo nepatinkamus priešus, liko uždrausti, o ginkluotų jėgų organas "Raudonoji Vėliava" perspėjo lojalius dalinius nepulti opozicijai palankių kariuomenės dalinių.

Kas dabar valdo?

Gerai informuotais Rytų Europoj turimais duomenimis, premjeras Čuenlai esąs tapęs faktiškuoju Kinijos ir jos kompartijos valdovu. Per patį tos chuliganiškos revoliucijos įkaršti Čuenlai laikėsi lyg neutraliai, perdaug nepalinkdamas nei į revoliuciją, nei į opoziciją. Jis valdo Kiniją su ketvertuku, kurio sudėtyje yra ginkluotų jėgų viršininkas Lin Piao, numatomas Mao įpėdiniu, politbiuro narys Kang Sheng, "kultūrinės revoliucijos" vadovas Chen Pota ir Maotsetungo žmona Chiang Ching. Didžiausias ekstremistas tame ketvirtuke yra politrukas Kang Sheng. Ketvertukas yra pavaldus ir klusnus Maotsetungui. Kang Sheng griežčiausiai reikalauja santykių nutraukimo su sovietais ir aktyvesnio įsikišimo į Vietnamo karą. Jis ir Lin Piao laiko būtinybe rengtis karui dviejuose frontuose — su Sovietų Sąjunga ir su JAV "imperializmu".

Bado grėsmė

Vidurio ir Rytų Kinijos radijo siųstuvai įsakė "raudongvardiečiams" ir "kultūrinės revoliucijos" kovotojams rengtis kovai su badu. Kariuomenės štabas Kiansi išsiuntė savo dalinius į talką žemdirbiams ir įpareigojo juos budėti, kad "buržuaziniai" žemdirbiai nepaliktų neapsėtų laukų ir kad neištuštintų javų sandėlių. Daug kaimiečių paliko kaimus ir emigravo į miestus, tad gali daug tūkstančių hektarų dirbamos žemės likti neapsėtos, nes į kaimą pasiųsti miestiečiai gali nesugebėti tų pabėgėlių darbo atlikti.

Hong Konge išeinąs dešinės pakraipos laikraštis "Kung Sheungo" rašo, kad tos kolonijos valdžia, Peking'o spaudžiama, išdavus komunistams 40 pabėgėlių, kurie, supančioti geležinėmis grandinėmis, buvę nuvežti į pasienio miestelį Lo-Sun ir ten perduoti Pekingo valdininkams.

Formoza laukia

Tautinės Kinijos (Taiwano-Formozos) ambasadorius Vašingtone savo prakalboj Economic Club nariams pasakė tikįs, kad netrukus Kinijoje kilsianti visuotinė anarchija dėl didelės maisto stokos. Komunistinės valdžios įstaigos desperatiškai šaukia pradėti pavasarinį žemės arimą, nes jei nevisa dirbamoji žemė bus apsėta, nukentės visas krašto ūkis. Dėl maisto trūkumo ir pramonėje kilsiąs chaosas. Kalta "kultūrinė revoliucija", kuri nieko bendro su kiniečių kultūra neturi, o krašto ūkiui sudarė rimtą grėsmę.

Tautinės Kinijos premjeras C. K. Jen yra pareiškęs, esą jo vyriausybė rengiasi pulti kontinentinę Kiniją ir tuo būdu pagelbėti jai išsivaduoti iš komunistų jungo. Puolimui tinkamą momentą artina paties Maotsetungo sukeltos riaušės "kultūrinės revoliucijos" vardu. Jen pridūrė, kad jo vyriausybė nepasikarščiuosianti ir nelaiku nepradėsianti puolimo, bet taip pat nepramiegosianti, nepraleisianti geros progos suduoti Pekingo režimui lemiamą smūgį. **J. G.**

A † A

Brangiam tėveliui

SIMONUI KARALIŪNUI mirus Lietuvoje,

jo sūnui JONUI KARALIŪNUI skausmo valandoje reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —

Regina ir Vladas Bartninkai **Marytė Kėžinaitytė**
Anelė ir Stasys Urbanavičiai **Juozas Kėžinaitis**

A † A

Mielam tėveliui

SIMONUI KARALIŪNUI Lietuvoje mirus,

jo sūnui JONUI KARALIŪNUI reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime —

Juozas Žiurinskas **Juozas Kozeris**
Pranas Žiurinskas **Adelė Vaitkevičienė**
Albinas Lajukas **Pranas Kupčiūnas**

A † A

SIMUI KARALIŪNUI Lietuvoje mirus,

jo sūnui JONUI KARALIŪNUI reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime —

P. Lesevičius **A. Muliuolis**
G. V. Stabingiai

Amerika suradę jieškom Europos

ANTANAS MUSTEIKIS

(Tęsinys iš pr. numerio)

Lamanšas

Reikėjo poros taksių mūsų visai šeimynai, pasipildžiusiai lagaminus, nugabenti į geležinkelio stotį. Mat, vykdėme nutarimą, jog reikia susipažinti su prancūziškai angliškų Lamanšo kanalu — grįžti laivu. Buvo proga pavažiuoti traukiniu ligi Calais. Amerikoje šia senstelėjusia susisiekimo priemone naudojomės tik "grynorių" metais... Mūsų Rimučiui vagonai atrodė kaip ištraukti iš karikatūrinio cirko. Mašinisto vietoj jis pasigedo amerikinio herojaus Popeye...

Keletą valandų traukinys dardėjo kratė mus pro tas vietas, kurios, amerikietiškai tariant, yra "blogojoj geležinkelio pusėj". Vaizdai atrodė daliniai ir neįdomūs. Pasigedom atviro matomumo — iš automobilio. O kai reikėjo skubiai patampyti lagaminus, tai ir suprakaitavom. Gerai padarėm, kad visai kelionei pasirinkom automobilį, ne geležinkelį.

Bangos, gramatiškai tariant, yra moteriškos giminės, ir šį kartą jos iš tikrųjų buvo švelnios, be jokio rūstybės ženklo. Laivas beveik nejuntamai suposi. O pasiruošta buvo viskam: tualeto kambariuose galvos augštyje buvo pakabinti indai jūros liga susirgusiems.

Visuose laivo augštuose — kaip turguj. Pilna slampinėjančių žmonių. Keleiviai stoja į ilgokas eiles prie pinigų keitimo kasos ar prie likerio ir cigarečių parduotuvės. Pastarosios gėrybės — be muito — yra gana pigios, tik reikia žinoti savo normą.

Ankstyvesni perspėjimai apie prancūzus ir italus pasitvirtino: jie jaustų sąžinės graužimą, nebandę apsukti užsieniečių. Bet laive ir anglų kasininkas padarė tikrą ar dirbtinę klaidą. Kai išrašiau 20 dol. keleivinį čekį, bandė išduoti svarus tik už 10 dol. Savo ruožtu ir mes buvome mandagiai priminti. Europoj kiekviena sąskaita priskaito ir patarnavimą, o Anglijoj arbatpinigiai reikia atskirai primokėti.

Rūkai supo Anglijos pakrančių kalvas, kurios iš tolo silpnėjančioj saulės kaitroj atrodė lyg snieguotos kalnų pašlaitės, lyg nepaimama gamtos tvirtovė. Kas žino, kas sulaikė Hitlerį savo laiku įsiveržti į Angliją?

Žinojom, kad anglai verslininkų tauta. Ir Doverio uoste to paties laivo jūrininkai atliko nešikų pareigas. Vienas miklus jūreivis mums pagelbėjo: iškrovė mūsų lagaminus ant muitinės stalų, o vėliau, patikrinus, pristatė juos į čia pat laukiantį žalią traukinį, kursuojantį tarp Doverio ir Londono.

Į mūsų vagono skyrių įsėdo amerikietė studentė, aplankiusi savo senelius Švedijoj ir apsukusi gerą ratą po Europą. Buvusi ir rytiniame Berlyne ir iš karto pajutusi Vakarų ir Rytų — dienos ir nakties skirtybes. Ji pageidavo, kad kuo daugiau žmonių aplankytų bent vieną komunistinį kraštą ir išsigydytų nuo sovietinių bacilų.

Visdėlo ir lietuvių tarpe aš užtikau tris žmonių tipus. Šiais metais lankiusius okupuotą tėvynę. Pirmajam priklausytų tie, kurie emigravo prieš pirmąjį pasaulinį karą ir nepriklausomos Lietuvos nepažino. Vienas tokių išsitarė, kad Amerikai dar reikia prisivyti Lietuvą... Antrajam tipui priklauso tie, kurie svaigo džiaugsmu ir užuojauta, sutiko savo artimuosius ir savo akimis pamatė neaprašomą skurdą tėvynėje; tik giminių vaišingumas visa atpirko. Trečiajam tipui priklauso tie, kurie daugiau galvojo, klausinėjo ir stebėjo. Šie niekaip negalėjo atsikratyti "didžiojo brolio" dvasios, kurią išgarsino G. Orwellis. Jie susitikę kapuose su giminaičiu, keliolika metų atkentėjusiu Sibire, ir ten buvę policijos nufotografuoti. Jie nakvoję kambary be palydovo, kuris tačiau palikęs savo portfelį su klausomuoju aparatu ir t.t. Man šios rūšies slogučio buvo sunku atsikratyti.

Giedroj ir savybėj

Oficialūs duomenys rodo, kad po Tokijo pats didžiausias miestas yra Londonas. Vargšui mūsų Niujorkui tenka trečia vieta. Tik dabar, vasarai atsisukus į rudenį, į Londoną drauge su mumis sugrįžo vidurvasario šilima ir giedra. Buvo malonu vaikščioti Trafalgaro aikštėj, prie karalienės — Buckinghamo rūmų Westminsterio bažnyčios, Didžiojo Varpo ir kt. Rimutis prisilietė ranka prie žirgo, ant kurio sėdėjo karalienės sargybos raitelis, iškilmių uniforma pasipuošęs.

Kitą dieną sukome ratilą apie Picadilly Circus. Jo centre, jei jis iš viso turi tokią vietą, papietavom. Tai "Baltosios Meškos" restoranas, kur pagrindinio bufeto šefas yra vilnietis lietuvis Aleksandras Ruseckas, plačiaširdis šnekutis. Aplamai, angliškoji virtuvė, ypač po Europos kulinarijos išpaikinto skonio, atsiduoda kažkokiu kvapu, lyg viskas būtų tušinta. Bet malonus vilnietis turi nuostabios kavos receptų kiekvienam gomuriui.

Paskutinis viešbutis — Lietuvių Namai. Skaičiau, kad, kai sugrįžom į JAV, kambariai buvo atremontuoti. Ir mes galėjom paliudyti, kad remonto senokai reikėjo. Namai neištaigingi, bet kelionės pabaigoj jie kaip tik tiko: galėjom sutaupyti daugiau pinigų angliškiems suvenyrams pirkti.

Paskutinę popietę paskyrėm bene garsiausiam pasauly sodui apžiūrėti — Kew Gardens. Vieta perdidelė, kad patikrintume, ar nevisi pasaulio augalai joje turi savo pavyzdžius. Charakteringiausias šio sodo-parko bruožas — ramybė. Ir medžiai, ir gėlės, ir žolės, ir vejos takai čia atrodė daugiau natūralūs nei betkur kitur. Sakytum, viskas be pretenzijų, rezervuota, lyg stereotipinis pačių anglų charakteris. Ir angliški lankytojai čia dažnai vaikščioja basi, batus nešdamiesi rankose. Beje, nevisi tiki, kad anglai tokie ir yra. Esą, priešingai, esmėje jie agresyvūs. Kad tai paslėptų, jie tad vaidina mandagius, šaltus, rezervuotus žmones, kurie vadinami džentelmenais.

Nebuvo laiko aplankyti Lietuvių sodybos netoli Londono. Užtat gerokai apsipažinom su Lietuvių Namais, "Europos Lietuvių" ir "Nidos" klubu. Redaktorius Barėnas ir sekretorius Pranckūnas aiškino, jog kultūros gaminiais išsiversti negalima. Tik Lietuvių Namai palaiko ir išgelbsti iš skolų. Taigi, šioj žemėj viena dvasia negyvena be kūno. O "Nidai" būtų malonu turėti daugiau reguliarių lietuvių knygos klubo narių...

(Bus daugiau)

Lietuvių katalikių moterų suvažiavimas

Balandžio 29-30 dienomis K. L. Katalikių Moterų Draugijos atstovės renkasi į Torontą 9-jam suvažiavimui.

Kai didžiuosiuose miestuose kas metai turime šimtus lietuviškų parengimų ir pramogų, atrodo, kad vienas daugiau ar mažiau nebedaro jokio įspūdžio. Tačiau K.L.K. Moterų Draugija nėra viena iš tų vietinių būrelių, kurie juda tik savo tarpe, nepalikdami pėdsakų plačioje visuomenėje. Ji, išaugusi nepriklausomos Lietuvos laikais, atsikūrė Kanadoje ir, prisitaikiusi prie dabarties sąlygų bei reikalavimų, jungia moterų jėgas laisvam tėviškės rytojui, jaunosios kartos auklėjimui ir eilei kitų darbų, kurie, be moters rankos liktų skurdūs ir šalti.

Šiuo metu Draugija turi apie 400 narių Delhi, Londone, Hamiltone, Toronte, Montrealyje ir Otavoje. Tai nėra paviršutiniška iliustracija: kiekviena narė yra aktyvi. Draugija nesiekia aprėpti masių, bet stengiasi išlaikyti savo nares aiškiomis asmenybėmis, žinančiomis savo vietą ir pareigas visuomenėje ir šeimoje.

Suvažiavimui rengiamasi su kruopščiu atsidėjimu. Skyrių susidomėjimas rodo, kad jis bus gausus ir gyvas. Šeštadienis paskirtas darbo apžvalgai, skyrių pranešimams, vidaus reikalų pertvarkymui, o sekmadienio programa yra šventiška: šv. Mišios, kuriose moterys dalyvauja su vėliavomis ir, kurios tik gali, tautiniais drabužiais pasipuošusios. Pamokslą sako svečias iš Montrealio Tėvas G. Kijauskas, SJ. Po pamaldų Šv. Jono Kr. ir Prisikėlimo parapijų skyriai rengia iškilmingą agapę, kurioje dalyvauja kviesti svečiai, dvasios tėvai ir Draugijos narės. Agapės metu paskaitą skaitys psichologijos daktarė A. Šidlauskaitė iš Otavos. Prelegentė yra visuomenei plačiai žinoma ir jos paskaita suvažiavimo dalyvėms žada būti gilus ir turtingas išgyvenimas.

Centro valdyba

Dr. Agota Šidlauskaitė, profesoriaujanti Otavos universitete, skaitys paskaitą Kanados lietuvių katalikių moterų suvažiavime Toronte balandžio 30 d.

Lietuvoje mirus **A. A. MARIJAI KLEVINSKIENEI,**

sūnui KAZIMIERUI ir žmonai VALERIJAI gilaus skausmo valandoje reiškiame užuojautą —

"Ešerio" klubo valdyba ir nariai

A † A

MARIJAI KLEVINSKIENEI Lietuvoje mirus,

jos sūnui KAZIUI KLEVINSKUI ir šeimai gilaus skausmo valandoje reiškiame nuoširdžią užuojautą —

A. A. Lukošiai **A. A. Padolskiai**

Tikroji Toronto Lietuvių Namų būklė

Ir šiemet kovo 19 d. šėrininkų nesusirinko statute numatytas kvorumas, todėl pusei valandos praėjus, buvo šauktas sekantis susirinkimas. Valdybos pirm. dr. J. Kaškelis referavo apie praeitais metais atliktus darbus: namų ir baldų remontą. Šiais metais stogą reikės pagrindinai remontuoti. Pranešėjas konstatavo, kad Lietuvių Namų pajamos kiek pakilo, bet dar nepakanka pilnam išlaikymui, nes Lietuvių Namai pilnai neišnaudojami. Lietuviai savo žymesnius parengimus daro didesnėse salėse ir net viešbučiuose, o Lietuvių Namai lieka mažiau pasiturinčiai nelietuviškai publikai. Prašė lietuvių, ypač moterų, organizacijas daugiau naudotis Lietuvių Namais, kurie po remonto daro daug geresnį įspūdį; pažymėjo, kad valdybai prašant, buvo sumažinti mokesčiai Lietuvių Namams.

Revizijos komisijos pranešimą padarė dr. M. Anysas. Peržiūrėtos ir patikrintos visos pajamų ir išlaidų pozicijos bei pateisinamieji dokumentai. Įrašai rasti tvarkoje pajamų ir išlaidų skyriuje. Knygos vestos tvarkingai, bankiniai ir visi pateisinamieji dokumentai rasti tvarkoje. Dr. M. Anysas kritikavo pateiktą balansą, kuriame yra nerealių sumų. Lietuvių Namų amortizacija ir šiais metais nedaryta, sumokėti tik procentai. Baldų ir indų amortizacija, pagal įrašą knygose, nebedaroma jau nuo 1962 m. Jų vertė dabar yra žymiai mažesnė, negu ji balanso aktyve pažymėta. Bibliotekos vertė įrašyta aktyvuose $934. Esą jos vertė perdėta, nes ją parduodant būtų gautos tik kelios dešimtys dolerių.

Balanso pasyve įrašyti šėrininkams priklausą dividendai $5.726. Šita suma yra nereali, nes šėrininkai iki šiol nėra gavę jokių dividendų ir balanso aktyve nėra atitinkamos sumos, iš kurios būtų galima dividendus mokėti. Tą patį reikia pasakyti ir apie atsargos kapitalą — $3.397.

Pelno ir nuostolių sąskaitoje įrašytas pelnas $146,73. Jis taipgi nerealus, nes padarius visus reikalingus nurašymus liktų žymus nuostolis.

Iš pajamų knygų matyti, kad Lietuvių Namuose rengiami "alučiai" 1966 m. pirmame pusmetyje davė minimalinį pelną: $16 — $30 už vakarą, o du vakaru nieko. Pakėlus kainą, pajamos pakilo daugiau nei dvigubai. Visos Lietuvių Namų pajamos — $12.361,01 yra permažos padengti visoms statuto ir įstatymų reikalaujamoms išlaidoms. Jas būtinai reikia didinti.

Diskusijose buvo pasiūlyta įrašytą pelną nubraukti ir jį panaudoti nurašymams. Padarius šią pataisą, sąmata buvo priimta. Toliau buvo keliamas klausimas kreiptis į lietuvių visuomenę su prašymu daugiau naudoti Lietuvių Namus, ypač mažesniems parengimams, nes daug vakarų salės yra nenaudojamos. Buvo pasiūlyta, kad kiekvienas šėrininkas surastų dar po vieną naują šėrininką, kad sumažėtų arba visai išnyktų skola — $15.800. Buvo pasiūlyta

Nukelta į 7-tą psl.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444
Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442
Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

"Varpo" choro koncertai ir planai

Iš pasikalbėjimo su naująja choro dirigente Dalia Skrinskaite

Muzikė Dalia Skrinskaitė, dabartinė "Varpo" choro dirigentė, Kanadoje yra baigusi ir gimnaziją, ir Toronto muzikos konservatoriją (gavo A.R.C.T. diplomą), ir universiteto muzikos fakultetą bakalauro laipsniu. Šiuo metu ji dėsto muziką Toronto Bickford Park gimnazijoje, kur taipgi vadovauja 70 mokinių chorui. Anksčiau ji dėstė kitoje gimnazijoje ir vadovavo 70 asmenų orkestrui.

Sutikusi vadovauti "Varpo" chorui, D. Skrinskaitė uoliai ėmėsi darbo. Choras šiuo metu turi 70 narių, kurių 30 yra jaunosios kartos atstovai. Visi jie rengiasi pirmiesiems koncertams. Toronte atjauninto "Varpo" koncertas rengiamas gegužės 6 d. Paklausta jaunoji dirigentė apie numatytą programą, pareiškė:

— Programa įvairi; dalis jos Toronte girdėta, dalis — ne. Pirmoj eilėj numatoma Budriūno kantata "Tėviškės namai", girdėta Toronte, diriguojant pačiam jos kompozitoriui, ir giedota dainų šventėje Čikagoje. Bet tokį veikalą, kuris yra monumentalus, verta klausyti nevieną kartą. Operų juk žiūrime keliolika kartų. Solistų tarpe bus Toronto visuomenei visai nauja, nematyta ir negirdėta, bet Amerikos lietuvių tarpe jau pagarsėjusi **Daiva Mongirdaitė**. Antras solistas — niekad nenusibostantis **V. Verikaitis.**

— Kas bus naujo programoje?

— Tai "Jūratė ir Kastytis" — Maironio baladė, kuriai muziką neseniai parašė muzikas K. Kaveckas. Ji bus pirmą kartą išpildoma išeivijoj. Toliau seks "Tėvynės atradimas" — muzika Griego, žodžiai — Bjersono. Bus ir visa eilė kitų smulkesnių gabalų, niekad čia negirdėtų, bet bus ir rinktinių dainų, jau girdėtų, bet vis mielai klausomų.

— Ar negalėtumėt ką nors pasakyti apie koncertą Detroite balandžio 23 d., kur programą atliksite kartu su ukrainiečiais?

— Detroite įvyks pirmą kartą mišrus koncertas — lietuvių ir ukrainiečių. Dalyvauja du chorai — mūsų ir ukrainiečių ir dvi šokėjų grupės. Tai įdomus bandymas. Esmėje tai dviejų tautų meno pademonstravimas, kuris ateityje gali turėti ir platesnės reikšmės. Šią iniciatyvą gal vertėtų pasekti ir Toronte, ir aplamai Kanadoje, kur ukrainiečių yra keli šimtai tūkstančių ir kur jų meno pajėgumas yra didelis. Čia gali prasidėti ir tolimesnis bendradarbiavimas, apimąs daug sričių.

— Kokia bus detroitiškio koncerto programa?

— Dėl ukrainiečių nieko negaliu pasakyti. Mes vežamės solistą V. Verikaitį, kuris dalyvaus kartu su "Varpu" ir dainuos solo. Bus ištraukos iš minėtos kantatos "Tėviškės namai", Ūdrio daina iš "Pilėnų" operos, iš Sibelijaus ir kitų. Lietuviška pusė yra gerai paruošta ir manau, kad ji neblogai atstovaus lietuviškai dainai.

— Dar norėčiau daugiau sužinoti apie Jūsų tolimesnę veiklą. Ar tiesa, kad rengiatės važiuoti į Europą?

— Taip, mano planuose yra užsibrėžta aplankyti Europą ir tai ilgesnį laikotarpį. Išvažiuosiu tuoj po Lietuvių Dienos, kuri šiemet įvyksta Montrealy. "Varpo" choras yra pakviestas ir dalyvaus koncerto programoje. Po šio koncerto, net negrįždama į Torontą, ir pasuksiu Europos link. Važiuoju susipažinti su Europos muzikos gyvenimu, išgirsti žymesnių koncertų, aplankyti keletą konservatorijų. Manau lankytis Anglijoj, Vokietijoj, Austrijoj, Italijoj, Prancūzijoj. Jei leis laikas ir sąlygos, norėčiau kiek ir pastudijuoti. Europa ir jos mokyklos vis dar pirmauja muzikos pasaulyje. O mokslui galo nėra, juo labiau tokiom pradedančiom kaip aš. Kaip ilgai būsiu, ir pati nežinau. Bet vieną sezoną tikrai. Juk ir "Varpo" išsiilgsiu.

Baigus pokalbį, beliko palinkėti jaunajai muzikei ištvermės ir muzikinės sėkmės.

J. Matulionis

Dalia Skrinskaitė, naujoji "Varpo" choro dirigentė

Jaunimo rašinių konkursas

Metų pradžioje paskelbėme jaunimui iki 16 m. amžiaus imtinai lietuviškų knygų skaitymo konkursą ir daugiausiai perskaičiusiems paskyrėm premijas. Tikimės, kad tėvai, bent šiais lituanistinių mokyklų metais, į šią programą įsijungė, savo vaikams lietuviškų knygų nupirkti nesigaili, leidžia bei skatina juos tose varžybose dalyvauti ir tuo padeda jiems išmokti savo tėvų kalbą. Knygų skaitymo konkursas truks iki š.m. lapkričio 11 d.

Dabar skelbiame jaunimo rašinių ir premijų teikimo taisykles.

1. Rašinių konkurse gali dalyvauti visi Kanados šeštadieninių mokyklų ir augštesniųjų lituanistikos kursų mokiniai bei nelankąs lietuviškų mokyklų jaunimas iki 16 metų imtinai.

2. Konkurse dalyvaujantis jaunimas skirstomas į dvi grupes: I — iki 12 m. amžiaus imtinai, II — nuo 13 iki 16 m. imtinai.

3. Premijos duodamos už geriausius rašinius I-je grupėje ir atskirai II-je grupėje.

4. Rašiniai I grupės turi būti neilgesni, kaip vienas puslapis mokyklos vartojamo popieriaus ir II grupės — neilgesni, kaip du puslapiai. Temos: I grupei viena iš šių trijų: 1. Vilnius; 2. Vasaros atostogos; 3. Mano svajonės. II grupei viena šių trijų: 1. Poetas Maironis; 2. Jaunuolis šių dienų aplinkoje; 3. Stovyklos įspūdžiai.

5. Rašiniams įvertinti vietoje šeštadieninės mokyklos vedėjas arba Bendruomenės apylinkės valdyba, pagal susitarimą, sudaro trijų asmenų komisiją.

6. Rašiniai pasirašomi slapyvarde, įteikiami apylinkės konkurso komisijai iki 1967 m. rugsėjo 30 d. užlipdytame voke. Be to, į tą pat voką įdedama atskirame užlipdytame voke tikra pavardė ir gimimo data.

7. Premijų dalį ir kiekį kiekvienai grupei nustato apylinkės valdyba arba mokyklos vadovybė pagal vietos sąlygas, galimai anksčiau tai paskelbdama apylinkėje. Atskirai visos Kanados mastu premijas teikia KLB švietimo komisija.

8. Geriausiems rašiniams įvertinti visos Kanados mastu KLB švietimo komisija sudaro trijų asmenų komisiją.

9. Apylinkės atsiunčia KLB švietimo komisijai iki 1967 m. gruodžio 15 d. nedaugiau, kaip 3 geriausius rašinius iš I grupės ir nedaugiau, kaip 3 iš II grupės. Švietimo komisija, sunaikinusi siunčiamuosius vokus, likusią medžiagą įteikia konkurso komisijai.

10. Rašiniai KLB švietimo komisijai siunčiami tokia pat tvarka, kaip jie įteikiami pagal šių taisyklių 6 paragrafą apylinkių konkurso komisijai.

11. KLB švietimo komisija kiekvienai grupei už geriausius rašinius skiria po tris premijas: I — po $30, II — po $20, III — po $10; iš viso 6 premijas.

12. Pageidaujama, kad apylinkėse premijos būtų įteikiamos viešai, su menine dalimi, kartu su gavusiais premijas knygų skaitymo konkurse, kviečiant į tas iškilmes jaunimą ir tėvus.

KLB švietimo komisija

Teisių garbės doktoratą premjerui L. B. Pearsonui suteikė Kalifornijos universitetas. Santa Barbara pasakytoje kalboje L. B. Pearsonas prisipažino, kad kaikurie amerikiečiai studentai bėga į Kanadą, norėdami išvengti karinės prievolės P. Vietnamo džiunglėse. Politinė kalbos dalis buvo skirta šaltajam karui, komunistų agresijai. Tiesiogiai jis nepalietė Vietnamo karo problemų, nenorėdamas užrūstinti prez. L. B. Johnsono, bet pasmerkė komunistų praktikuojamus "išvadavimo" karus.

SVEIKATOS KLINIKA – Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydomieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis. Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto **Tel. LE 3-8008**

PASKUTINIS VELIONĖS RAŠTAS

Amžinybėn iškeliavo I. Matusevičiūtė

Šis Velionės autobiografinis raštas skirtas knygai "Lithuanians in Canada", kuri jau baigiama ruošti. Jis knygai buvo panaudotas kaip biografinė medžiaga. Čia dedame jį ištisai, nes jame gana išsamiai nusakytas visas Velionės gyvenimo kelias, prasidėjęs Lietuvoje ir staigiai užsibaigęs Kanadoje. Red.

Biografinės žinios

Esu gimusi 1906 m. gruodžio mėn. 7 d. Geisteriškių kaime, Lankeliškių parapijoje, Bartninkų vls., Vilkaviškio aps., Lietuvoje. Mano tėvai buvo Uršulė Žvirblytė ir Kazimieras Matusevičius. Šeimoje iš 12-kos vaikų buvau dešimtas vaikas.

Pirmojo Pasaulinio karo metu 1918-19 m. lankiau Geisteriškių kaimo pradžios mokyklą. 1919 m. rudenį stojau į Kybartų "Žiburio" gimnazijos I-ją klasę. 1927 m. gavau tos mokyklos brandos atestatą.

1927 m. rudenį įstojau į Vytauto Didžiojo un-to Teologijos-Filosofijos fak-tą, Filosofijos skyrių. Pagrindine studijų šaka turėjau lituanistiką, šalutinėmis: germanistiką ir pedagogiką bei psichologiją.

1933 m. baigiau studijas ir gavau mokytojos diplomą, parašiusi kalbinę fonetinę temą: "Pietų kapsų tarmė".

Pedagoginį darbą kaip lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja dirbau nuo 1932 iki 1934 m. Seinų "Žiburio" gimnazijoje, vadovaujant kun. dr. Jonui Starkui, Lazdijuose.

1934—37 m. dirbau Kybartų valdžios komercinėje mokykloje, dėstydama lituanistinius dalykus.

1937-40 metais gilinau lituanistines studijas Vokietijoje, Berlyno Friedrich-Wilchelm unto Slavistikos Institute, Baltistikos skyriuje. Savo disertacijos tema buvau paėmusi nežinomą lietuvių senojoje literatūroje "Mozerkos Slavačinskio giesmyną 1646 m." Unikatas buvo nežinomas nei lenkų bibliografijoje.

1938 m. ir 1939 m. vasarą iš Berlyno vykau į Lenkiją. Tuo tikslu lankiausi Varšuvos un-to bibliotekoje ir grafų Zamviskių privatinėje bibliotekoje.

Su Lietuvos ministeriu dr. Jonu Šauliu vykome į Krokuvą, į Jogailos vardo biblioteką. Vėliau gavau leidimą peržiūrėti grafų Tarnowskių privatinę biblioteką prie Tarnavos, pietinėje Lenkijoje, jų dvare. Ten giesmyną radau ir jį ranka nusirašiau, paskui jis buvo nugabentas į Krokuvą padaryti foto kopijų Jogailos bibliotekoje. Ten jis išbuvo visą karo metą, o po karo jį išleido fotokopiniu būdu Tarybinės Lietuvos Mokslų Akademija 1958 m. Vilniuje. Unikatas dabar yra Varšuvoje.

Kilus vokiečių-lenkų karui, iš Krokuvos per Vilnių grįžau į Lietuvą ir mano studijos karo veiksmų buvo nutrauktos.

1940-41 m. mokytojavau Kauno valdžios IV-ojoje gimnazijoje, vadovaujant dir. Čiurlioniui.

1941 m. okupavus Lietuvą Sovietų Sąjungai, persikėliau į Vilnių ir dirbau Ožeškienės mergaičių gimnazijoje, dėstydama lietuvių kalbą.

Nuo 1941 m. pavasario, Lietuvą okupavus vokiečiams, dirbau Lietuvos Mokslų Akademijoje, Lietuvių kalbos žodyne, vadovaujant prof. Juozui Balčikoniui.

Per visą savo studijų ir mokytojavimo laiką Lietuvių Kalbos didžiajam žodynui esu surinkusi virš 1000 žodžių su sakiniais iš savo gimtosios pietų kapsų tarmės.

Mokytojaudama įvairiose mokyklose, su savo mokiniais rinkau tautosaką: dainas, pasakas ir patarles. Tautosakos Archyvui Kaune dr. J. Baliui buvo duota apie 500 variantų dainų ir pasakų. Iš Suvalkijos esu Tautosakos Archyvui nuvežusi 3 dainininkes, įdainavusias į juosteles kiekviena virš 100 dainų bei raudų.

1944 m. pavasarį dėl artėjančio karo apleidau Vilnių ir Lietuvą ir atsidūriau Austrijoje, vėliau Vakarų Vokietijoje.

Po karo pabaigos 1945 m. rudenį pradėjau dirbti organizuojamoje tremtinių lietuvių gimnazijoje, kuriai vadovavo dir. Petras Balčiūnas, Bavarijoje, Eichstaetto vietovėje.

1947-49 m. vėl gilinau lituanistines studijas Goettingeno un-te ir iš ten emigravau į Kanadą.

Mano kultūrinė bei visuomeninė veikla

Kanadoje visą laiką dirbu ne savo profesijoje, bet laisvalaikio metu dirbu Kanados Lietuvių Bendruomenėje kultūrinį bei švietimo darbą. Nuo 1952 m. iki 1962 buvau KLB-nės krašto tarybos atstovė. Kultūros Fondui vadovavau nuo 1953 iki 1960 metų. Kultūros Fondas, be finansų telkimo, dar suorganizavo: a. švietimo, b. kultūros ir jaunimo reikalų skyrius.

Buvo suorganizuotos 6 Lietuvių Mokytojų Dienos. Šeštadieninėse mokyklose mokėsi virš 1000 mokinių. Buvo suorganizuota viena jaunimo stovykla prie Hamiltono. Buvo paskelbta vaikų literatūros premija $300 sumos.

1956 m. Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados Kultūros Fondai suorganizavo Čikagoje I-jį Lietuvių Kultūros Kongresą. Tame kongrese skaičiau viešą paskaitą tema: "Lietuvybės išlaikymo būdai ir priemonės išeivijoje".

1953-58 metais Kanadoje per Jono Roberto Simanavičiaus radijo valandėlę "Tėvynės prisiminimai" esu kalbėjusi įvairiomis lituanistinėmis temomis apie 100 kartų.

Nuo 1952 m. dirbau kaip lektorė Antano Rinkūno vadovaujamuose Lituanistiniuose Kursuose, dėstydama lietuvių literatūrą.

Nuo 1953 iki 1957 metų pati vadovavau Augšt. Lituanistiniams Kursams, kuriuos palaikė Toronto lietuvių apylinkės valdyba. Man vadovaujant dirbo apie 10 lektorių ir kursus yra baigę virš 50 absolventų.

1961-3 m. dėsčiau lituanistinį kursą Torontė Pedagoginiuose Lituanistiniuose Kursuose naujiems lietuvių kalbos mokytojams paruošti.

Spaudos darbas

Spaudos darpe reiškiausi nuo Kauno un-to laikų, rašydama "Naujoje Vaidilutėje" — studenčių žurnale ir "XX-me Amžiuje" daviau keletą vertimų, kaip Rachmanovos dienoraščius.

Nuo gimnazijos laikų ir un-te priklausiau ateitininkų moksleivių, vėliau studentų bei sendraugių organizacijai. Kauno un-to laikais priklausiau meno dr-jai "Šatrijai". Buvau "Naujosios Vaidilutės" redakcinės komisijos narys. Žurnalo vardu 1930 m. suorganizavau I-ąjį moterų literatūros vakarą Kaune.

1940 m. Vilniuje Lietuvių Katalikių Moterų Kongreso metu skaičiau paskaitą "Lietuvė katalikė moteris kovoje už katalikybės ir tautinius idealus".

1957 m. rudenį buvau pakviesta Kanados Lietuvių Katalikių Moterų centro valdybos redaguoti "Moters" žurnalo, atkurto tremtyje.

Iki 1960 m. žurnalas eidavo 4 kartus metuose; nuo 1960 m. pradėjo eiti kas antras mėnuo.

"Moters" žurnalo veikla yra grynai kultūrinė — pedagoginė. Jis buria viso pasaulio lietuves penkiuose žemynuose ir patenkina lietuvių moterų kultūrinius bei pasaulėžiūrinius polėkius. Žurnalas išsilaiko iš prenumeratų.

1964 m. katalikių moterų suvažiavimo metu Toronte žurnalo veiklai praplėsti buvo sudaryta redakcinė komisija, į kurią įėjo: Iz. Matusevičiūtė, Liuda Imbrasienė, Irena Kairienė ir Elena Krikščiūnienė.

Žurnalo kalbą ir korektūras nuo žurnalo pradžios taiso Zuzana Daugvainienė, menine žurnalo išvaizda ir iliustracijomis rūpinasi dail. Nora Kulpavičienė.

Kita veikla

Nuo 1958 m. esu Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje centro valdybos sekretorė ir tas pareigas einu iki šios dienos.

Nuo 1932 m. priklausau Pabaltijo Moterų Tarybai — lietuvių moterų sekcijai.

Savo iniciatyva remiu siuntiniais ir spauda Suvalkų trikampio lietuvius.

Dešimties metų bėgyje esu pasiuntusi virš šimto siuntinių, daugiausia dėvėtų rūbų.

Izabelė Matusevičiūtė

Velykė, lydima zuikučių, aplankė Toronto mažuosius lietuviukus, susirinkusius Prisikėlimo salėje. Programą organizavo Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seserys. Nuotr. B. Tarvydo

AR VERTA IGNORUOTI SPORTĄ?

DANILIŪNAS

Per keliolika čia išgyventų metų mūsų nuomonė pasikeitė daugelio dalykų atžvilgiu, bet negalima sakyti, kad visų atžvilgiu. Nežiūrint didelio sporto populiarumo šiuose kraštuose, lietuvių ir dabar dar galvojama, kad sportas tinka tik pramuštgalviams, mėgstantiems stikliuką ir t.t., žodžiu, tiems, kuriems rimti lietuviški reikalai visai nerūpi, ir kad sportas yra tik beprasmis laiko gaišinimas.

Maži ir dideli dalykai

"Bulikę mėtydamas lietuvybės neišlaikysi" — ne vienas su šypsena pasako. Bet ar tai tiesa? Ar yra bent vienas asmuo, suradęs magišką formulę, kurią pritaikius jaunuoliams, tuoj pat būtų galima gauti norimus rezultatus bei užtikrinti mūsų tautos tęstinumą? Esu įsitikinęs, kad nėra nei tokio asmens, nei tokios stebuklingos formulės. Tą mūsų norimą kryptį nulemia visas kompleksas įvairiausių smulkmenų. Dideli dalykai kartais lieka be rezultatų ar net neigiamą įtaką padaro, pasukdami jaunuolį p r i e š i n g a kryptimi, o maža gerai į taikinį pataikyta smulkmena jį grąžina į mūsų stovyklą. Ir priešingai — kartais tokia smulkmena kaip suaugusiojo neatsargus žodis ar jaunuolyje pasišlykštėjimą sukeliantis suaugusiojo veiksmas jį nubloškia nuo mūsų taip griežtai, kad jis nė atsigręžti lietuvių link nebenori. Iš to išvada — neužtenka vienos priemonės, bet reikia naudoti jų visą eilę: vienam gali būti viena veiksmingesnė, kitam — kita.

Ideologinės organizacijos ir sportas

Galima sutikti, kad ideologinės organizacijos daugiau duoda jaunuolio dvasiniam gyvenimui praturtinti, bet... ir jos nėra šimtaprocentinis atsakymas problemai išspręsti, nes ir jos turi ribą — jos veiksmingos tik tų jaunuolių atžvilgiu, kurie nors truputį yra į tai linkę; kitaip sakant, kad ir geros organizacijos, bet jos nepajėgia apimti viso jaunimo. Maža naudos, o kartais net daugiau žalos, jei ideologija bus skiepijama lazdos pagalba. Kartais sakoma, kad sportas žlugdo ideologinių organizacijų siekimus. Man atrodo priešingai — kad jis ateina joms į talką, nes jis apjungia daugumą tų jaunuolių, kurių nesudomina ideologinės organizacijos. Taigi, jeigu nebūtų sporto, tie jaunuoliai nebeturėtų jokio ryšio su lietuviškos bendruomenės šeima — jie liktų už durų... nurašymui į mūsų tautos nuostolius.

Sportas gaivina

Kartą viešai kalbėdamas mūsų jaunosios kartos, sakyčiau, pijonierius-aktyvistas V a l d a s Adamkavičius pasakė didelę tiesą, gal mano ir ne žodis į žodį čia atpasakojamą. Jis kalbėjo: negaliu suprasti, kodėl vyresnioji karta bando įjungti visą jaunimą tik į tam tikras organizacijas ir visai ignoruoja sportą, į kurį šiuose kraštuose išaugę jaunuoliai kaip tik labiausiai veržiasi. Išvyka į Australiją kaip tik labai vaizdžiai išryškino šią vyresniosios kartos daromą klaidą: viena tokia išvyka lietuviškam reikalui pasitarnavo daug daugiau, negu visa eilė kitų priemonių, paimtu kartu. Po sėkmingų rungtynių nevienas Australijos liet. jaunuolis, jas stebėjęs, didžiavosi, kad jis yra lietuvis. Rinktinės sukeltas entuziazmas buvo daug didesnis, negu Amerikos ar Kanados lietuviai galėjo spėti.

Visuomenė perdaug pasyvi

Negausus mūsų visuomenės dalyvavimas sporto pirmenybėse rodo, kad sportas nėra laikomas pilnateisiu lietuviškos veiklos šėrininku, kad jis daugumos yra ignoruojamas. "Sportas? Man jis visai neįdomus. Ko aš ten eisiu?" — nevienas pasako. Jei mes viens kito neparemsime, tai visi labai netoli nueisime; o jei savo dalyvavimu ir mus nevilioiančiuose parengimuose pabrėšime pareigą dalyvauti visuose lietuviškuose, tai ir nevienas jaunuolis paseks mūsų pavyzdžiu. Š.m. Kanados sportinėse pirmenybėse teko nugirsti labai sveiką vieno tautiečio samprotavima. Kai žmona ragino jį važiuoti namo, jis štai ką pasakė: "Ar tau patiktų, jei tavo sūnus čia žaistų ir visi žiūrovai, kelias minutes pažiūrėję, pradėtų skirstytis namo? Juk tiems vaikams neįdomu žaisti keturiom sienom — jiems daug smagiau, kai yra daugiau žiūrovų. Jei tau ir neįdomu, lukterk vien dėl jų..." Jei visi taip samprotautų, tai liet. veikla naujais laimėjimais suklestėtų.

Praktinė reikšmė

Sportas nėra beprasmis. Jis auklėja jaunuolio veržlumą, garbingą savo teisių gynimą, savo oponento respektavimą, kietą užsispyrimą nugalėti iškylančias kliūtis ir nesibijoti jas sutikti, o taip pat — nepalūžti nesėkmėje ir t.t. Jei sportas atrodytų beprasmis ar tik savo malonumui, tai jo vadovai nesistengtų jam skirti tiek daug darbo valandų, atitrauktų nuo savo poilsio. Mano teigimą kaip tik patvirtina sportinės organizacijos centro valdybos pirm. Sig. Krašausko pareiškimas kovo 16 d. "TŽ": Augindamas vaikus įsitikinau, kaip nepaprastai svarbu, kad jie turėtų lietuvius draugus. Sportas šioje srityje kaip tik ateina į pagalbą ir jau vien dėlto negalima sakyti, kad jis lietuvybei nieko neduoda.

Ne smerkti, o taisyti

O jei kam atrodo, kad sportininkai turi kaikurių neigiamų papročių, **tai ne patį sportą reikia braukti iš lietuviškos veiklos, bet tik tas nepageidaujamas neigiamybes šalinti** įsijungimu naujų asmenų, kurie tame reikale gali padėti. **Ne ignoruoti, bet... koreguoti.** Kai mes, lietuviai, nesudarysime jaunimui sąlygų sportuoti, tai jie nueis pas tuos, kurie jiems jas sudarys. Taigi, ignoruodami sportą susilpninsime lietuvybės išlaikymo galimybes.

Iš viso to išvada: sportas yra viena iš gerų priemonių tiek jaunuolio būdui formuoti, tiek ir lietuvybei išlaikyti. Jei jo nebūtų, dalis jaunuolių, dabar dar esančių su mumis, visai atitrūktų nuo lietuvių kamieno. Tad priimkime sportą kaip vieną mūsų gyvenimo teigiamų apraiškų — kaip pilnateisį dalininką lietuvybei išlaikyti.

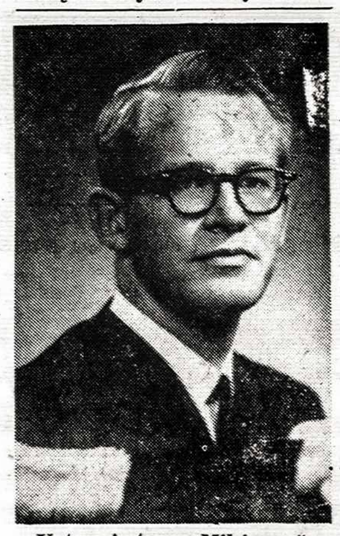

Vytas Antanas Mikėnas š.m. kovo mėn. baigė elektros inžinerijos moklus Illinois universitete Urbanoje ir gavo daktaro laipsnį. Jis yra gimęs 1939 m. lapkričio 23 d. Tillsonburg, Ont., Kanadoje. Jo tėvai, kilę nuo Panevėžio, į šį kraštą yra atvykę prieš II pasaulinį karą ir gražiai įsikūrę tabako ūkyje. Baigęs gimnaziją savo apylinkėje, jų sūnus 1958 m. įstojo Toronto universitetan į elektros inžinerijos fakultetą ir jį baigė 1962 m. su pagyrimu (cum laude) gaudamas bakalauro laipsnį (B.A. Sc.). Tais pačiais metais išvyko į Illinois universitetą Urbanoje tęsti studijų. Ten kartu dirbo kaip asistentas antenos tyrimų laboratorijoje prie universiteto. 1964 m. gavo magistro laipsnį (Master of Science) ir grįžęs atostogų į Torontą vedė Salomėjos ir Balio Sakalų dukrą Virginiją. Su žmona grįžo į Urbaną, kur tęsė studijas doktoratui gauti, o žmona studijavo meną tame pačiame universitete. Dabar jaunieji Mikėnai augina dukrelę Renatą-Mariją.

Studijuodami Toronte ir Urbanoje jiedu buvo studentų ateitininkų kuopos nariai ir, kiek sąlygos leido, dalyvavo jos veikloje. 1966 m. gruodžio mėn. dr. V. A. Mikėnas Illinois universiteto buvo išsiųstas skaityti paskaitos metiniame elektros inžinierių simpoziume Palo Alto Kalifornijoj. Galutinai baigęs studijas buvo pakviestas dirbti RCA bendrovėje ("Missile and Surface Radar Division, Defence Electronic Products") Moorestown, New Jersey netoli Filadelfijos. Dabartiniu metu dr. V. A. Mikėnas su šeima poilsiauja saulėtoje Floridoje ir neužilgo žada grįžti į naują darbą į Moorestown, N.J.

Linkim naujam daktarui ir jo šeimai geriausios sėkmės.

Velionies George Vanier atminimui Kanados paštas išleis pašto ženklą rugsėjo 15 d. G. Vanier gubernatoriaus pareigas buvo pradėjęs eiti 1959 m. rugsėjo 15 d.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ELEKTROCHEMIKŲ PASITARIMAS

Kovo mėn. pabaigoje Vilniuje įvyko Sovietų Sąjungos ir satelitinių kraštų elektrochemikų koordinacinis pasitarimas, kuriame dalyvavo Sovietų Sąjungos, Bulgarijos, R. Vokietijos, Čekoslovakijos ir Lenkijos mokslininkai. Sovietinei delegacijai vadovavo Lietuvos Mokslų Akademijos prezidentas prof. dr. Juozas Matulis. Buvo aptarti blizgančio nikeliavimo klausimai ir 1966 m. nuveikti darbai. Spaudos puslapiuose svečiai giria prof. dr. J. Matulio vadovaujamų lietuvių chemikų laimėjimus. "Tiesos" nr. 76 (7348) cituojami čekoslovako inž. L. Vrobelio žodžiai: "Lietuvos mokslininkai atliko didelį darbą galvanotechnikos srityje. Džiugu, kad jų laimėjimai sėkmingai taikomi praktikoje. Labai perspektyvus automobilių, radiotechnikos, prietaisų gamybos ir kitose pramonės šakose yra Chemijos ir cheminės technologijos institute išrastas blizgančio nikeliavimo būdas. Jis pranašus tuo, kad nikeliavimo procesas vyksta greitai, o gautos antikorozinės-dekoratyvinės dangos turi geras savybes . . ."

GARANTIJA PREKĖMS

Kompartija pagaliau teikėsi parodyti atitinkamą dėmesį pirkėjų nuolatiniams skundams, kad parduotuvėse gaunami įvairūs gaminiai dažnai yra labai blogos kokybės. Ministerių taryba paskelbė visoms valstybinėms, kooperacinėms ir mažmeninės prekybos įmonėms privalomas taisykles, galiojančias nuo balandžio 1 d. Parduotuvės turi pakeisti televizorius, radijo aparatus ir magnetofonus, jeigu remonto dirbtuvės kliūčių neįstengia pašalinti per 10 dienų, o taipgi ir tada, kai vieno pagrindinio remonto nepakanka. Panaši taisyklė taikoma pianinams, dviračiams, siuvimo mašinoms, akordeonams, foto ir kino aparatams, elektros prietaisams ir laikrodžiams. Motociklai, motorlaiviai, šaldytuvai ir valčių varikliai keičiami, jeigu jų neįmanoma pataisyti per dvi savaites. Lengviesiems automobiliams pakeisti reikia gauti ekspertų komisijos sutikimą. Defektus turinčius drabužius, audinius, siuvinius pirkėjas galės pakeisti per 14 dienų toj parduotuvėj, kurioj jie buvo pirkti. Šios taisyklės buvo paskelbtos "Vyriausybės Žinių" š.m. 9 nr.

KIAULIŲ IR VIŠTŲ VARDU

Beveik visas "Tiesos" nr. 80 (7352) skiriamas balandžio 4 d. Kaune įvykusiam Lietuvos žemės ūkio darbuotojų suvažiavimui. Pasidžiaugusi, kad jame buvo apie 4.000 dalyvių, "Tiesa" aiškina: "Jų tarpe — — kolūkių, tarybinių ir kitų valstybinių ūkių vadovai, partijos rajonų komitetų pirmieji sekretoriai, rajonų vykdomųjų komitetų pirmininkai, komjaunimo rajonų komitetų sekretoriai, gamybinių žemės ūkio valdybų viršininkai . . ." Ilgas pirmininkų, vadovų, viršininkų sąrašas užbaigiamas rajoninių laikraščių redaktoriais. Suvažiavimo metu paaiškėjo, kad Lietuva socialistiniame lenktyniavime 1966 m. įveikė Latvijos ir Estijos žemdirbius, laimėdama Maskvos skiriamą raudonąją vėliavą. Ji buvo įteikta "premjerui" M. Šumauskui, kuris nei sėja, nei pjauna, bet už kitų prakaitą dovanas gauna. Suvažiavimas įpareigojo kolchozininkus 1967 m. iš kiekvieno hektaro grūdinių kultūrų gauti 17 centnerių, bulvių — 130, cukrinių runkelių — 215, pašarinių šakniavaisių — 300, linų pluošto — 3,5, daugiamečių žolių šieno — 25 centnerius. Melžiamų karvių, veislinių kiaulių ir dedeklių vištų vardu Maskvai buvo pažadėta po 2750 kg pieno, po 16 paršelių ir po 200 kiaušinių. Skerdykloms skiriami galvijai gavo įsakymą per parą padidinti svorį 700 gramų, penimos kiaulės — 470 gramų.

DUJOTIEKIS KLAIPĖDAI

Iš Šiaulių pradedami tiesti dujotiekio vamzdžiai į Klaipėdą. Be Klaipėdos, dujomis bus aprūpinta Naujoji Akmenė, Telšiai ir Plungė. Naujoji dujotiekio linija bus 150 km ilgio. "Tiesos" nr. 78 (7350) koresp. V. Maižius žodį duoda Maskvos dujotiekio tiesimo tresto ruožo viršininkui Ivanui Generalovui: "Teks iškasti ne mažiau kaip 150.000 kubinių metrų žemės, pelkėtose vietose sukloti 3.000 kubinių metrų gelžbetonio, iškirsti apie 120 hektarų miško ir krūmų. Montuotojams teks suvirinti net 13.000 vamzdžių sandūrų . . ." Darbams vadovauja rusai. Tai liudija brigadininkų Ivano Kuprijanovo, Aleksandro Kuziakino ir paties ruožo viršininko Ivano Generalovo paskelbtos pavardės.

SUVARŽYMAI KURŠIŲ NERIJOJE

Po ilgų ginčų buvo patvirtintos naujos taisyklės Kuršių Nerijos lankytojams. Skaitytojams tenka priminti, kad Kuršių Neringa dabar yra vadinama Kuršių Nerija, o jos senasis vardas buvo atiduotas Nidos apylinkėse augančiam jungtiniam Neringos miestui. Be atostogautojų poilsio namuose, į Neriją kasdien bus įleidžiami tik 3.000 pėsčiųjų turistų ir ekskursantų, kuriems leidimus išduos ir vadovus parūpins Klaipėdos ekskursijų biuras. Ekskursantų grupėms Nerijoje bus leidžiama viešėti vieną parą, turistų — nedaugiau kaip tris paras. Autobusams į Nerijos teritoriją įvažiuoti reikės specialaus Neringos miesto vykdomojo komiteto leidimo. Šiaipjau didžiąją susisiekimo priemonių dalį teks palikti Klaipėdoje, nes išimtis daroma tik poilsiautojams, vykstantiems į poilsio namus. Klaipėdiečiai be leidimų bus įsileidžiami tik Smiltynėn. Už vienkartinį leidimą iš suaugusio asmens bus imama 30 kp., iš moksleivio — 15 kp. Nerijoje uždrausta kurti laužus, žvejoti, medžioti, rengti sporto varžybas, išskyrus buriavimo ir irklavimo. Vaikščioti leidžiama tik turistams skirtais takais. Šiuos griežtus nuostatus iššaukė gausus vasarotojų bei lankytojų antplūdis, kasmet padarydavęs daug žalos Nerijos grožiui.

PADIDINTI ATLYGINIMAI

Nuo balandžio 1 d. kompartija padidino atlyginimus kaikuriems savo pareigūnams. Apylinkių vykdomųjų komitetų pirmininkų mėnesinė alga pakeliama iki 110 rb., pavaduotojų — iki 100 rb. ir sekretorių — iki 95 rb. Gyvenviečių tarybų vykdomųjų komitetų pirmininkų algos sieks 120 rb., pavaduotojų — 110 rb., sekretorių — 100 rb. Sekretoriams, tvarkantiems karo prievolininkų apskaitą, bus mokamas 10% priedas.

V. Kst.

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

21 Main Street East, Room 203 — Telefonas JA 8-0511

Duodamos asmeninės paskolos iš 8% iki $5.000, mortgičių paskolos iš 7½% iki 66% turto vertės. Už šėrus mokama 5% dividendo iš pelno, už depozitus — 4%. Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos: pirmadieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais 9 val. ryto — 3 val. po pietų, antradieniais ir penktadieniais 9 val. ryto — 1 val. po pietų ir 5 val. — 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto — 12 val.

Pavasariniai ir vasariniai siuntiniai 1967 metams

Iš daugelio speciallai sudarytų mūsų siuntinių 1967 metų pavasariui ir vasarai siūlome du, kurie yra labai praktiški, už pigią kainą. Į juos yra įtraukta visa, ko labiausiai reikia jūsų artimiesiems.

Be to, kiekvienas siuntėjas gali sudaryti dovanų siuntinį savo nuožiūra, pasinaudodamas mūsų kainoraščiu.

MOTERIŠKAS (1967)

Nailoninis su diržu itališkas lietpaltis, 3 jd. vilnonės angliškos medžiagos eilutei, 4 jd. puikios suknelei medžiagos, 1 komplektas nailoninių apatinių drabužių, 2 p. geriausios rūšies nailoninių kojinių, 1 šilkinė gėlėta skarelė, 1 nailoninė skarelė, 12 specialiai parinktų namų darbui adatų, 2 ritės labai stiprių siūlų, 1 trumpom rankovėm megztukas.

Kaina $75.00.

VYRIŠKAS (1967)

Itališkas nailoninis su diržu dėvimas lietpaltis, 3½ jd. angliškos vilnonės medžiagos eilutei, 2 nailoniniai marškiniai, 1 terilino kaklaraištis, 1 komplektas apatinių drabužių, 2 p. nailoninių arba vilnonių kojinių, 12 įvairaus dydžio adatų, 2 ritės labai stiprių siūlų, 3 jardai vilnonės medžiagos apsiaustui.

Kaina $75.00.

Jungtinis - moteriškas (1967) ir vyriškas (1967) siuntinys kainuoja $135.00.

Tebesiunčiame ir visus kitus mūsų anksčiau skelbtus siuntinius dar vis už tą pačią kainą.

Automobilius, dviračius, motociklus, siuvamąsias mašinas, svaiginamus gėralus, tabaką ir maistą (sov. gamybos) pristatome iš kooperatyvų Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje.

Persiunčiame ir Jūsų pačių sudarytus siuntinius.

BALTIC STORES LTD. (Z. JURAS).,
421 Hackney Rd. London, E. 2, England

Seniausia šioje srityje lietuvių firma, greitas ir garantuotas pristatymas.

Atstovai: A. Kucinskis, 167 College St., Sudbury, Ont., Canada
L. Radzevičius, 530 Windermere Ave. Toronto 9, Ont. Telef. 762-7845.

Galime pervesti ir pinigus, už kuriuos gavėjas turi teisę pasirinkti tai, kas jam patinka iš specialių krautuvių.

Vyt. Babeckas. . . Londone!

1967 m. balandžio 22, šeštadienį

GRAŽIOJOJ ADMINISTRATION BLDG. SALĖJE (KING — ONTARIO G-VIŲ KAMPAS)

GRANDIOZINIS ŠOKIŲ VAKARAS

- Gros žinomasis Hamiltono lietuvių orkestras, vadovaujamas Vyt. Babecko.
- Dvigubas kvartetas, loterija, visų rūšių gėrimai. . .
- Plačiau žiūr. Londono žinių skyriuje.
- Pasinaudokite reta proga.
- Bilietai prie įėjimo.
- Pradžia 7.30 v.v.

Sporto Klubas "Tauras"

HAMILTON, ONT.

JAUNIMO SUSIPAŽINIMO VAKARĄ-ŠOKIUS rengia moksleiviai ateitininkai savo šventės proga balandžio 29, šeštadienį, 8 v.v. Jaunimo Centro salėje. Atvyksta jaunimo iš Klevelando,Ročesterio, Toronto, o iš Vašingtono — grupė studentų su Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdybos vicepirm. S. Sužiedėliu, kuris kalbės šeštadienį 3 v.p.p. bendrame moksleivių susirinkime tema "Moksleivis ateitininkas, tautinis apsisprendimas ir asmeninė laisvė". Moksleiviai ateitininkai kviečia visą lietuviškąjį kolonijos ir artimesnių apylinkių jaunimą gausiai atsilankyti į šį susipažinimo vakarą. Pirmą kartą Jaunimo Centro salėje bus vien jaunimui šokiai. Gros geras jaunimo orkestras. Berniukai vilki švarką ir turi kaklaraištį. Įėjimas tik — vienas doleris. Šokiai baigsis 11.30 v.v.

TAUTOS FONDO VAJUS prasideda šią savaitę. Prie jūsų namų durų su sąrašu rankoje pasirodys rinkėjas ir paprašys piniginės aukos tautos laisvinimo darbui. Ypač svarbu, kad niekas neatsisakytų. Tegu sąrašuose nebūna nė vieno atsisakiusio. Nepanorėkime būti išskirti iš daugumos dar sveikai galvojančių lietuvių.

VLIKO PIRM. DR. J. K. VALIŪNAS šeštadienį, bal. 29, 5 v.p.p., Jaunimo Centro salėje darys viešą pranešimą iš VLIKo darbų ir savo įspūdžių iš P. Amerikos lietuvių gyvenimo. Pranešimas svarbus ir įdomus ne tik tiems, kurie dirba organizacinį darbą, bet ir visiems lietuviams. Po pranešimo, apie 7 v.v., E. Galinio restorane "Club Seaway", 135 King E., įvyks priėmimas-vakarienė, kur kiekvienas užsimokėjęs gali joje dalyvauti. Vakarienės reikalu skambinti Tautos F. v-bos narėms Ald. Matulienei tel. 529-1857 arba Alb. Pilipavičienei 385-9841.

GABIOS LIETUVAITĖS. Diana Pliuraitė iš Scott Park ir Violeta Falkauskaitė iš Stoney Creek gimnazijų 11-to skyr. savo klasėse gavo augščiausius pažymius ir švietimo valdybos buvo premijuotos apmokamom 2 savaičių atostogom kitose Kanados provincijose. Birželio 29 d. Diana išvažiuoja į Br. Kolumbiją, o Violeta — į Saskačevaną. Abi mokyklos turi po keturis vienuoliktus skyrius, tad mūsiškės turėjo parodyti ypatingą talentą toms premijoms laimėti.

ATEITININKIŠKASIS JAUNIMAS balandžio 9 d. buvo išvykęs autobusu į Toronto ateitininkų metinę šventę. Jaunesnieji moksleiviai ateitininkai dalyvavo meninėje programoje, pašokdami du tautinius šokius — Kepurinę ir Šustą. Turėdami laiko, aplankė Toronto naująją rotušę. Šia išvyka jaunimas labai patenkintas. Vadovavo jaunesniųjų moksleivių ateitininkų globėja E. Gudinskienė.

UŽ JONO KARALIŪNO tėvą, mirusį Lietuvoje, bal. 8 d. AV par. bažnyčioje atlaikytos Mišios su egzekvijomis. A.a. Simas Karaliūnas buvo anksčiau pasiturįs Dzūkijos ūkininkas, vienas tų, kuris anais nepriklausomais laikais yra jieškojęs laimės Amerikoje, bet paskui grįžęs Lietuvon ir apsigyvenęs Šventežeryje, Lazdijų apskr. Išaugino dvi dukteris ir du sūnus, kurių vienas yra medicinos daktaras Lietuvoje, o kitas — mūsų žinomas hamiltonietis.

AV PARAPIJOS CHORO vakaro programoje pasirodė mišrus ir moterų chorai, kvartetas, duetas ir M. Paulionienė solo. Iš Sv. Catharines važinėja muz. A. Paulionis dirbti su mūsų choru, kuris pastiprintas ir jo šeimos narių prisidėjimu. **K. M.**

K. L. KATALIKIŲ MOTERŲ DR-JOS Hamiltono skyriaus metinis narių susirinkimas įvyko balandžio 9 d. Jaunimo Centre. Buvo apžvelgta metinė veikla ir išrinktos 6 atstovės į Draugijos suvažiavimą Toronte. Gegužės 7 d. Jaunimo Centro salėje ruošiama įdomi madų paroda. Norime pastebėti, kad per klaidą Užgavėnių baliaus rengime buvo nepadėkota už darbą bei pyragus ponioms: Norkienei, Simaitienei ir Solovienei. Labai atsiprašome ir esame labai dėkingos už talką. **Valdyba**

AV PAR. CHORO VAKARAS praėjo su didžiausiu pasisekimu. Dalyvių buvo pilnutėlė salė — ne tik iš Hamiltono, bet ir iš aplinkinių vietovių. Didelė padėka mons. J. Tadarauskui už salę ir finansinę paramą. Nuoširdžiai dėkojam nuolatiniams choro rėmėjams: J. Šimaičiui, J. Dubinskui, A. Buiniui, namų apšildymo sav. B. Kronui, Real Estate sav., p. Sakui Parcel Service sav., p. Šilinskui "Alco" Construction sav., Z. Bolskiui ir P. Armonui "Concession" garažo savininkams, J. Norkui "Olimpia" grožio saliono sav., D. Kriaučiūnui maisto parduotuvės sav. Jų lėšomis buvo paruošti šeši laimės staliukai ir paįvairinta daiktinė loterija. Taip pat ačiū choristams, kurie dirbo kaip bitės avilyje. Didelė padėka p. Šiulienei, kuri būdama nechoristė, labai daug prisidėjo prie šio vakaro paruošimo. **Choro valdyba**

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES AND SERVICE HAMILTON
168 Locke St. S. JA 2-5028

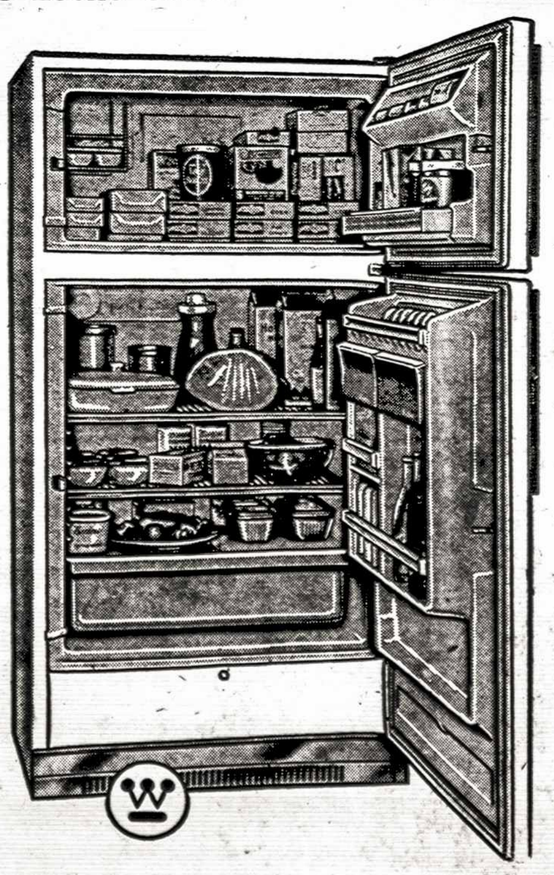

Modelis R.J.G30 $299.00

Westinghouse

Neapšarmojantis dvejų durų šaldytuvas - Freezer. Kilnojamos lentynos. 119 svarų giliašaldis (freezer) 5 metų garantija kompresoriui. Įmonės patarnavimas.

Kreiptis pas AL. Pilypaitį, krautuvės vedėją

ŠV. JURGIO MINĖJIMAS — balandžio 23 d. Pamaldos — 10 v. r. dalyvaujant uniformuotiems "Širvintos" ir "Nemuno" tuntų skautams.

Jaunimo Centro salėje iškilminga sueiga, kurioje dalyvaus vyriausias skautininkas iš Čikagos. Tėveliai ir svečiai yra kviečiami. Sueigai pasibaigus, 2 v.p.p., autobusais skautai išvyksta į skautoramą Toronte.

"Širvintos" ir "Nemuno" tuntų skautai

LONDON, ONT.

DIDŽIAUSIAS ŠOKIŲ VAKARAS šį sezoną įvyks balandžio 22, šeštadienį, Administration Bldg. salėje, King & Ontario g-vių kampas, Western Fair Grounds. Pradžia 7.30 v.v. Pirmą sykį Londone(!) gros plačiai žinomas Hamiltono lietuvių orkestras, vadov. Vyt. Babecko. Trumpą meninę programą atliks dar negirdėtas dvigubas kvartetas. Turtinga loterija, jauki aplinka ir visų rūšių gėrimai pralinksmins ir blogiausios nuotaikos vakaro dalyvius. Bilietai ir gėrimai bus gaunami vietoje ir todėl rengėjai labai prašo savų nesinešti, nes šitokia praktika sudaro rimtą pavojų tiek salei, tiek ir patiems rengėjams. Ačiū. Įstatymas neleidžia dalyvauti vaikams. Vyr. amžiaus jaunuoliai — prie atskirų stalų. Vakarą rengia L. L. Sporto Klubas "Tauras" — Kanados liet. krepšinio pirmenybių antros vietos laimėtojas! Tad visi iš arti ir toli savo atsilankymu paremkime moraliai ir materialiai mūsų sportuojantį jaunimą. **D. E.**

St. Catharines, Ont.

JAUKIOS PAGERBTUVĖS buvo surengtos Tėvų pranciškonų vienuolyno vyresniajam kun. Benediktui Bagdonui, OFM, vardadienio proga. Vaišės-staigmena įvyko p. Kalainių namuose. Sveikinimo kalboje Pr. Meškauskas išreiškė dėkingumą už kun. B. Bagdono atliekamą darbą Niagaros pusiasalio lietuviams. Ta proga susirinkusiųjų vardu įteikta dovana. Kun. Bagdonas padėkojo už pobūvį, kuris jam buvęs tikra staigmena, ir pareiškė toliau dirbsiąs, kol sveikata leis, Dievui ir Tėvynei.

Dalyvis

PARENGIMAI. Birželio išvežtųjų minėjimą rengia KLB apylinkės valdyba; birželio 11 d. — ramovėnų gegužinė p. Bieliūno ūkyje; birželio 24 d. — skautų rengiamos Joninės; gegužės pabaigoje ar birželio pradžioje — SLA kuopos gegužinė; N. Metų sutikimą rengs ir šiemet SLA kuopa. **St. Cat.**

SKAUTŲ VADOVYBĖS POSĖDIS. Balandžio 9 d., sekmadienį, Tėvų pranciškonų patalpose įvyko Niagaros pusiasalio "Žalgirio" vietininkijos posėdis, kuriame dalyvavo vietininkas B. Simonaitis, P. Balsas, A. Šetikas, M. Gverzdienė, V. Žemaitienė, N. Žinaitytė, M. Šetkus ir dvasios vadas Tėvas B. Mikalauskas. Buvo pakviestas ir skautų rėmėjų pirm. A. Zubrickas. Svarstytos mėnesinės sueigos, kurios yra šaukiamos kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį 3 v.p.p., užtvirtintas skautų jaunimo choras su pageidavimu turėti ir tautinius šokius, numatyta ekskursija gegužės 22 d., skautų iškyla — gegužės 28 d. Nutarta dalyvauti taut. grupių parade Buffalo mieste balandžio 30, sekmadienį. Aptartas skaučių vadovių suvažiavimas St. Catharines mieste gegužės 6 ir 7 d. Priimtas pasiūlymas pasilikti prie tradicinės Šv. Jurgio šventės minėjimo vykstant į Hamiltoną. Taipgi pasitarta apie "Skautų Aido" platinimą, šios vasaros stovyklą, korespondencijas ir ypač apie ruošiamas Jonines birželio 24, šeštadienį, Merrittono salėje su gražia menine programa, su šauniu orkestru ir su daug kitų numatomų staigmenų.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS įvyks gegužės 14, sekmadienį, 5 v.p.p., ukrainiečių bažnyčios salėje, 14 Rolls Ave. Bus paskaita, meninė programa ir motinų pagerbimas. Visi be skirtumo yra kviečiami dalyvauti.

Koresp.

SUDBURY, Ont.

MEDŽIOTOJŲ IR ŽVEJŲ KLUBAS "Geležinis Vilkas" balandžio 22, šeštadienį, 7 v.v., rengia iškilmingą vakarienę ukrainiečių salėje, 283 Kathleen St. Kviečiami visi klubo nariai ir narės. Programoje: visi 1966 m. laimingieji nariai bus apdovanoti; laimingieji ir nelaimingieji bus sočiai pavaišinti, veiks pilnas visokių gėrimų bufetas. Galės pasireikšti ateities laimingieji mūsų pačių sudarytoje loterijoje. Bus išklausomi narių pasiūlymai, projektai ir nusiskundimai. **Klubo valdyba**

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LIETUVOS LAISVĖS KOMITETO pirm. V. Sidzikauskas Čikagoje padarė apžvalginį pranešimą Lietuvių Veteranų Sąjungos "Ramovė" centro ir Čikagos skyriaus valdyboms, paliesdamas dabartinę politiką pasaulyje, Paryžiaus LB narių surengtą priėmimą propagandinio filmo "Niekas nenorėjo mirti" rež. V. Žalakevičiui, konsulinę JAV ir Sovietų Sąjungos sutartį. Dėl V. Žalakevičiaus incidento šiuo metu esąs vedamas susirašinėjimas, laukiama Paryžiaus lietuvių pasiaiškinimo. Konsulinė sutartis iš esmės nėra pakeitusi JAV vyriausybės linijos Baltijos kraštų atžvilgiu — sovietinė okupacija ir toliau nepripažįstama. Pranešime taipgi buvo aptarta dabartinė R. Europos politinė būklė. Susirinkimui pirmininkavo gen. St. Dirmantas, dalyvavo buvę augštieji karininkai — K. Musteikis, Vl. Mieželis, K. Dabulevičius, A. Reklaitis, J. Rapšys, P. Žilys, E. Vengianskas, K. Ališauskas ir kt.

LOS ANGELES LIETUVIAMS žurnalistas Bronys Raila skaitė paskaitą "Keliai į Lietuvą: per Maskvą ar per kovą?" Koncertinę programos dalį atliko garsėjanti pianistė Raimonda Apeikytė.

ILLINOIS LIET. GYDYTOJŲ DRAUGIJOS metiniame susirinkime, kuris įvyko kovo 29 d. Čikagoje, naujais nariais buvo priimti: dr. Ona Garūnienė, dr. Regina Padleckienė, dr. Kęstutis Nasvytis ir dr. Algis Paulius. Ataskaitinį pranešimą padarė pirm. dr. V. Tauras, primindamas dalyviams, jog Gydytojų Dienos proga buvo paminėta dr. K. Griniaus ir dr. J. Bagdono 100 metų gimimo sukaktis. Dr. K. Griniaus paminklui draugijos nariai suaukojo $500, o Čikagos Lietuvių Tarybai per jos pirm. J. Pakalką įteikė $1.000. Pakeitus draugijos statutą, buvo išrinkta nauja valdyba ne vieneriem, bet dvejiem metam: pirm. dr. Vytautas Dargis, vicepirm. dr. Romualdas Povilaitis, sekr. dr. Alfonsas Viliūnas, ižd. dr. Eugenija Žukauskienė. Draugijos metinę $1.000 kultūrinę premiją buvo nutarta padalinti į dvi dalis: $500 skirti J. Karnavičiaus "Gražinos" pastatymui ir $500 lietuviškosioms mokykloms Čikagoje.

ANTANĄ SAULAITĮ, Lietuvių Skautų Sąjungos dabartinį pirmininką, 60 m. amžiaus ir 45 m. visuomeninės veiklos sukakčių proga pagerbė lietuviškos organizacijos Worcester, Mass. Iškilminguose pietuose dalyvavo 150 įvairių organizacijų atstovų, skautų vadovų ir bičiulių iš N. Anglijos. Sukaktuvininką ir jo darbus apibūdino rašytojas A. Venclauskas. Taipgi kalbėjo Lietuvos skautų įkūrėjas Petras Jurgėla. Žodžiu sveikino visa eilė visuomeninių ir organizacijų atstovų; telegramomis buvo gauti 67 sveikinimai, jų tarpe Lietuvos diplomatijos šefo, BALFo, ALTos, PLB valdybos, Tautinės Sąjungos, jaunimo kongreso rengėjų ir kt. Programai vadovavo P. Molis.

VAŠINGTONE BUVO PASTATYTI Randle Hill trijų milijonų dolerių vertės 195 butų namai, kurių projektą paruošė lietuviai architektai — Sigitas Zubkus ir Algis Žemaitis, JAV sostinėje turį savo įstaigą.

DAIVOS PUZINAUSKAITĖS nuotrauką įsidėjo Vašingtono dienraštis "The Evening Star", pažymėdamas, kad jaunoji lietuvaitė Sprigbrook gimnazijos talentų pasirodyme dainavo lietuvišką raudą. D. Puzinauskaitė, baigusi K. Donelaičio šeštadieninę mokyklą Vašingtone, su lietuviškomis dainomis ir gitara jau nekartą yra dalyvavusi įvairiuose parengimuose.

AKADEMIKŲ SKAUTŲ SĄJUNGOS pirm. v.s. fil. Eugenijus Vilkas iš Čikagos išvyko į tarptautinę mugę Tokijo mieste, Japonijoje. Jis atstovaus amerikiečių įmonei, kurioje tarnauja. Planuoja aplankyti žymesniuosius Azijos kraštų miestus ir Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje.

IŠ VILNIAUS Į NEW LONDON, Conn., trims mėnesiams atostogų atvyko Mozė Traubas pas savo brolį žydų rabiną. Vietinis laikraštis "The Day" ta proga paskelbė pasikalbėjimą su svečiu iš Vilniaus. Prieš karą M. Traubas gyveno Kupiškyje, karo metus praleido Sovietų Sąjungoje, pokaryje grįžo Vilniun. Pasak jo, visi Lietuvos žydai dabar daugiausia yra susitelkę Vilniuje, kur jų priskaitoma apie 15.000. Laikraščio korespondentui M. Traubas parodė piniginėje nešiojamą Gedimino pilies nuotrauką, paaiškindamas, kad tai yra 600 m. senumo tvirtovė ant augščiausio kalno Vilniuje.

VLIKO PIRM. K. J. VALIŪNAS buvo pakviestas pasakyti kalbą BATUN — Baltic Appeal to the United Nations organizacijos metiniame suvažiavime, kuris įvyks Niujorke balandžio 22-23 d.d. Šios baltiečių organizacijos suvažiavimo tikslas yra aptarti nuveiktus darbus ir paruošti veiklos gaires ateičiai. Į suvažiavimą buvo pakviesta eilė Jungtinių Tautų ambasadorių, jų tarpe ir Britanijos ambasadorius lordas Caradon, bet jis atsisakė dalyvauti, kai buvo paprašytas paaiškinti A. Kosygino viešnagės proga Londone paskelbtą komunikatą, nusavinusį Baltijos kraštų auksą.

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRĄ planuojama suorganizuoti Čikagoje. Šią mintį, JAV LB centro valdybos pakviestas, jau 1966 m. gruodžio 16 d. posėdyje kėlė T. Gintautas Sabataitis, SJ, o vėliau ji buvo išryškinta žurnalo "Laiškai Lietuviams" puslapiuose atskiru straipsniu. Iniciatorių posėdžiuose nutarta: "Informacijos Centras turėtų būti ne vienos grupės ar partijos įrankis, bet jo reprezentacinis tikslas turėtų būti augštesnis už partinius ar grupinius interesus ir turėtų jungti visus lietuvius ir visų pažiūrų žmones. Jis neturėtų išskirti nei čia gimusio, nei iš Lietuvos atvykusio lietuvio. Visa, kas lietuviška ar charakteringa lietuviškai kultūrai, turėtų būti atstovaujama . . ." Paruoštas planas buvo įteiktas patvirtinti LB centro valdybai. Patalpas sutiko parūpinti Tėvai jėzuitai Čikagoje.

Italija

SALEZIEČIŲ GIMNAZIJOS JAUNIMAS Velykas sutiko ir atostogas praleido Alpėse — vasaros stovyklavietėje Antey St. Andre. Paskutinėmis Didž. Savaitės dienomis religinį susikaupimą moksleiviams pravedė gimnazijos direktorius kun. Pr. Gavėnas ir kun. St. Šileika. Lietuviškasis jaunimas D. Ketvirtadienį vakarą Marmore parapijos bažnyčioje dalyvavo apeigose ir Paskutinės Vakarienės koncelebracijoje. Apie Velykų sutikimą laiške iš Castelnuovo Alpininkas rašo: "Kaip smagu paskui, šeštadienio vakarą, Alpių keliais žygiuoti Prisikėlimo apeigoms! Švelnus pavasaris glosto skruostus, o augštai pasistiebęs pilnas mėnulis kalnų viršūnėse rodo kelią. Visur tylu, tik kalnas kalnui kartoja pavasariškai nusiteikusio jaunimo klegesio aidus. Juk su juo žygiuoja jau prisikėlęs Kristus! Prieš vidurnaktį pamaldos baigiasi velykine Komunija, džiugiu aleliuja ir . . . "Linksmom Velykom!" Paskui mūsų dar laukia iškylos į sniegynus ir antradienį — namai".

Urugvajus

LIETUVOS ATSTOVAS A. GRIŠONAS su kitais užsienio kraštų diplomatais buvo pakviestas į parlamento rūmus, kai naujasis prezidentas Oscar Gestido davė priesaiką kovo 1 d. Sekančią dieną diplomatams skirto priėmimo metu A. Grišonas lietuvių vardu pasveikino naująjį prezidentą.

WINDSOR, ONT.

LIETUVIŠKAS PAMALDAS sekmadieniais 11 val. lanko nariai 20-30 šeimų. Tai sudaro apie 60-70 asmenų, įskaitant ir vaikus, kurie sudaro visą trečdalį lankančių. Steigiant parapiją suregistruota 84 šeimos ir pagal tai leista parapiją įsteigti. Abiejų sekmadieninių Mišių metu surenkamos aukos svyruoja tarp $55—$100, neskaitant antrosios Mišių metu daromos rinkliavos bažnyčios papuošimui ir švaros palaikymui. Velykų ir Kalėdų metu aukos pašoka net iki $200. Bažnyčios išlaikymas palengvėtų, jei visi, kurie ją prašė įsteigti, reguliariai paremtų ir lankytų.

PASKUTINIEJI RYŠIAI su liet. bendruomene nutrūksta, kai tautybių atžvilgiu sukuriamos mišrios šeimos. Jau Kanadoje užaugusių sudarytos kelios mišrios šeimos ir jų sąvo tarpe nebematome.

SAULIUS KIZIS numato šį pavasarį užbaigti studijas Windsoro universitete ir jas tęsti toliau. Tai antras, šalia M. Pakauskaitės, užbaigiąs vietos un-tą. Saulius — aktyvus ateitininkas, Detroito studentų kuopos narys. Taip pat sėkmingai studijas tęsia Kęstutis Šilinskas.

ANTANAS KAZLAUSKAS ruošiasi baigiamiesiems 13-tos gimnazijos klasės egzaminams. Linkime sėkmės. Jo sesutė Eugenija pernai baigė augšt. komercijos mokyklą.

SERGANTIEMS — p. Juškauskienei ir V. Čerškui linkime nugalėti ligas ir netrukus sustiprėti.

Korespondentė

WELLAND, Ont.

NUTARTA MOTINOS DIENĄ minėti gegužės 7, sekmadienį, tuojau po lietuviškų pamaldų — 12.30 v.p.p., ten pat slovakų salėje. T. B. Mikalauskui, OFM, pavesta šią iškilmę suorganizuoti. Maloniai kviečiami visi lietuviai iš Wellando ir iš Port Colborne dalyvauti. **Kor.**

DELHI – TILLSONBURG, ONT.

D.L.K. GEDIMINO ŠAULIŲ KUOPA balandžio 22 d. 7 v. v., Delhi lenkų salėje rengia tradicinį "zuikių balių". Rengėjai kviečia visus atsilankyti. Bus zuikienos vakarienė, bufetas, loterija, šokiams gros geras orkestras.

Valdyba kviečia atsilankyti visus šios apylinkės ir tolimesnių apylinkių lietuvius.

Valdyba

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DR. BIRUTĖ CIPLIJAUSKAITĖ, dėstanti ispanų literatūrą Wisconsin universitete, gavo Guggenheim Fellowship stipendiją 1967-68 mokslo metams. Ispanijoje ji planuoja paruošti XVII š. ispanų poeto Luis de Gongora sonetų rinkinį. 1962 ir 1966 m. Madride buvo išleisti jos darbai — "La Soledad y la Poesia Espanola Contemporanea" ("Vienatvė ir dabartinė ispanų poezija"), "El poeta y la Poesia" ("Poetas ir poezija"). Eilę jos literatūrinės kritikos straipsnių yra paskelbę ispanų literatūros žurnalai.

MUZ. B. JONUŠAS Omaha, Nebraskoje, ruošia lietuvišką muziką naujai plokštelei. Žymusis lietuviškų maršų kūrėjas pastaruoju metu daugiausia komponuoja siuitas, popuri ir kitus kūrinius simfoniniam orkestrui.

SKULPTORĖ J. VILKAITIENĖ Litchfielde, Conn., Moterų Klubo surengtoje parodoje laimėjo pirmą premiją už velionies prez. J. F. Kennedžio biustą, kurį įsigijo augštesnioji Thomaston mokykla. Gegužės mėn. ji dalyvaus Connecticut valstijos konkursinėje meno parodoje New Haven mieste. J. Vilkaitienė studijavo Kauno meno mokykloje, Stuttgarto meno institute, tobulinosi pas italų kilmės skulptorių P. Abbate.

PETRAS LUKAS, iš Venecuelos į JAV atvykęs dailininkas, surengė antrą tapybos kūrinių parodą Lietuvių Namuose Los Angeles, Kalifornijoje. Parodoje dalyvavo ir vienas Indijos meno mokyklos profesorius. Gegužės mėn. P. Lukas išvyks į Indiją dėstyti meno Radjistan dailės institute.

ANTANO MACEINOS kūrybai skirta popietė įvyko balandžio 9 d. "Draugo" redakcijos patalpose Čikagoje. Apie A. Maceiną, kaip teologą, filosofą ir poetą, kalbėjo kun. Vyt. Bagdanavičius, kun. dr. Andrius Baltinis ir Aušra Liulevičienė. Jo eilėraščius, pasirašytus Jasmanto slapyvardžiu, skaitė aktoriai — Zita Kevalaitytė-Visockienė ir Algimantas Dikinis.

IZABELĖS MOTEKAITIENĖS dainavimo studijos mokinių koncertas buvo surengtas balandžio 1 ir 2 d.d. Jaunimo Centre Čikagoje. Buvo atliktos trumpos operos — Menotti "Telefonas", Barabo "Laimės žaismas". P. Čaikovskio "Pikų damos" ištrauka ir visų studijos mokinių sudainuota J. Tallat-Kelpšos "Meno daina". Jaunųjų solistų gretose pasirodė: E. Bradūnaitė. V. Nakas, L. ir V. Bačinskaitės, J. Aleksiūnas, L. Underytė, B. Balčiauskaitė, D. Bajalytė, A. Gylytė ir Simo Velbasio paruošta jauna balerina O. Požarniukaitė. Akompanavo ir muzikinei programai vadovavo M. Motekaitis.

VITO VALAIČIO, motociklo nelaimėje žuvusio talentingo fotografo, nuotraukos puošia garsiajam ispanų čelistui Pablo Casals skirtą jo studiją "Casals", kurią išleido Fitzhenry and Whiteside leidykla. Tekstui panaudoti P. Casal pareiškimai, mokinių ir bičiulių atsiliepimai. Tai buvo paskutinis velionies V. Valaičio darbas.

SIMON WIESENTHAL, pagarsėjęs nacių karo nusikaltėlių gaudytojas, išleido knygą "The Murderers Among Us: the Wiesenthal Memoirs", redaguotą J. Wechsbergo. Joje yra paliečiamas tragiškas Vilniaus žydų likimas, aprašant "skerdiko" Franz Murer suradimą ir sėmimą Linz apylinkėse, Austrijoje. Žydų žudymui vadovavęs nacis buvo perduotas sovietams, kurie jį uždarė į kalėjimą. Austrijai atgavus nepriklausomybę, Sovietų Sąjunga pasirašė sutartį, pasižadėdama grąžinti visus Austrijos piliečius. Franz Murer, vadovavęs 80.000 Vilniaus žydų žudynėms, grįžo atgal į savo ūkį prie Linzo. S. Wiesenthal buvo iškėlęs bylą Austrijos teisme, bet austrai savo tautietį išeisino.

PROF. Z. IVINSKIO plačią studiją apie protestantizmo raidą Lietuvoje iki jėzuitų atvykimo 1570 m. paskelbė Berlyne leidžiamas vokiečių žurnalas "Forschungen zur osteuropaeischen Geschichte". Studijai prof. Z. Ivinskis panaudojo lig šiol dar niekur neskelbtą medžiagą, rastą Vatikano ir jėzuitų archyvuose Romoje.

DAIL. VACLOVAS RATAS, gyvenąs Sidnėjuje, Australijoje, buvo priimtas į tarptautinę grafikų sąjungą — International Graphic Art Society, kuri turi 350 narių ir kurios centras šiuo metu yra JAV-se. Nariu į savo eiles V. Ratą pakvietė pati grafikų sąjunga, įvertindama jo kūrybinius laimėjimus.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

POETĄ VINCĄ STONĮ ilgoku rašiniu ir rinktiniais eilėraščiais "Gimtojo Krašto" skaitytojams pristatė red. pavaduotojas Vyt. Kazakevičius: "Iš karto noriu pabrėžti, kad poetas — labai malonus ir nuoširdus pašnekovas. O kalbėjomės mudu Kaune, Vilijampolėje, jo jaukiame kampelyje. Adresas: Panerių g-vė Nr. 72, Kazys Žitkus. Taip, tai Vinco Stonio tikroji pavardė, o gyvena jis ... Vilijampolės klebonijoje. Mat, Kazys Žitkus — šios bažnyčios altarista arba, kaip jis sako, pensininkas be pensijos, t.y. senatvėje bažnyčios išlaikomas kunigas ..." 1953-59 m. kun. K. Žitkus yra buvęs Kauno kunigų seminarijos rektorium. Artėdamas prie 75 m. amžiaus ir 60 m. kūrybinio darbo sukakties, rašytojo J. Petrulio paragintas, poetas Vincas Stonis parašė atsiminimų pluoštą apie B. Sruogą, o šiuo metu Kauno literatūros muzėjui rašo atsiminimus apie Maironį. Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžioje buvo išleista jo poezijos knyga "Ašarėlės", kurią spaudai paruošė draugai, kai V. Stonis, susirgęs džiova, gydėsi Italijoje. Rankraščiuose jis turi paruošęs spausdinimui savo 60 kūrybinio darbo metų derlių, chronologine tvarka suskirstytą į skyrius: "Studento kryžkeliai", "Kauno sonetai", "Kalnų ugnelės", "Saulėlydžio giesmės", "Kosminės godos" ir "Paskutinis baras". Daug V. Stonio eilėraščių yra tapę populiariomis dainomis. Jis pvz. yra autorius plačiai paplitusios dainos: "Gražių dainelių daug girdėjau tyliuoju vakaro metu ..." Kas šiems posmams pritaikė melodiją, teksto autoriui nepavyko sužinoti.

REŽ. B. BRATKAUSKAS Vilniaus televizijos teatre pastatė lenkų dramaturgo S. Stemflio pjesę "Nėra nežinomų salų", kuri vaizduoja amerikiečio mokslininko, gavusio didelę radioaktyvių spindulių dozę, šeimos tragediją visiškoje izoliacijoje. Pagrindinius vaidmenis sukūrė scenos veteranai A. Leimontaitė ir A. Zalanskas, jaunieji aktoriai B. Abramavičiūtė, R. Kalvelis, A. Puodžius, antraeilius — V. Derkintis ir V. Kybartas. Filmuotojai — J. Botyrius ir J. Vaitulevičius, scenovaizdžių autorius — dail. R. Lukšas, garso technikas — A. Apanavičius.

EMILIJA DAKTARAVIČIENĖ, Kauno medicinos instituto docentė, sėkmingai apgynė disertaciją ir gavo pirmąjį Lietuvoje doktoratą akių gydymo specialybėje. Disertacijos tema nagrinėjo akies obuolio kraujagyslių pakitimus, sergant arteroskleroze ir augštu kraujo spaudimu. Ji taipgi paruošė vertingą šių pakitimų klasifikaciją, kuria galės pasinaudoti kiti gydytojai. Dr. E. Daktaravičienės oponentais buvo minskietė prof. dr. T. Biric, kauniečiai medicinos mokslų daktarai — A. Abraitis ir A. Žiugžda.

LIEPOJOS DAILININKŲ darbų paroda, turinti virš 100 eksponatų, buvo atidaryta M. K. Čiurlionio dailės muzėjuje Kaune. Atidarymo iškilmėje dalyvavo latvių dailininkai A. Baumanis, V. Gārokalnis, K. Sauka.

VILNIAUS DRAMOS TEATRE vyr. rež. Henrikas Vancevičius baigia ruošti premjerą, kuriai buvo pasirinkta A. Bieliausko pjesė "Kauno romanas", autoriaus sukurta pagal to paties pavadinimo išleistą knygą. Sėlį vaidina H. Kurauskas ir A. Chadaravičius, Gedą — E. Pleškytė ir D. Kazragytė, Ramintą — I. Leonavičiūtė, Marių — A. Rosenas. Scenovaizdžius paruošė jauna dailininkė Filomena Linčiūtė. Rež. Kazimiera Kymantaitė stato tris vienaveiksmes K. Sajos pjeses — "Oratorius", "Maniakas" ir "Pranašas Jona", plakančias kasdieninio gyvenimo dabartines ydas.

LITERATŪROS MUZĖJUS Maironio name Kaune lankytojus supažindina su K. Donelaičio, Maironio, Vaižganto, Žemaitės, J. Jablonskio, Lazdynų Pelėdos, V. Krėvės, B. Sruogos ir kitų rašytojų kūryba. Šio centrinio muzėjaus žinioje šiandien yra Žemaitės, Lazdynų Pelėdos, V. Krėvės, B. Sruogos, S. Nėris ir P. Cvirkos muzėjų skyriai rašytojų gimtinėse ar gyventuose namuose. Didžiausia darbo našta gula ant direktoriaus J. Kulikausko pečių, kovo 21 d. atšventusio 60 m. amžiaus sukaktį. Jo dėka muzėjaus eksponatai apima laikotarpį nuo pirmųjų raštijos paminklų iki paskutiniųjų literatūros kūrinių.

V. Kst.

Šių vyrų dėka Baltimorėje per televizijos stotį buvo perduota pusvalandžio programa apie lietuvaičių parašytą Sibiro maldaknygę. Programos vedėjas — kun. Kaz. Pūgevičius, pirmas iš kairės; toliau — WBAL stoties direktorius J. Sidney King, WJZ general. dir. D. Henderson ir programų dir. Bill Lefevre. Kun. K. Pūgevičiaus parašytoji programa gavo premiją, kuri buvo jam įteikta Čikagoje balandžio 5 d. katalikų radijo ir televizijos programų vedėjų suvažiavime. Nuotr. Allan Weber Studios

Danutės Bindokienės apysaka vaikams

Lietuvių vaikų literatūra praturtinta nauja D. Bindokienės apysaka "Baltosios pelytės kelionė į mėnulį". Tai Lietuviškos Knygos Klubo Čikagoje išleista knygelė; spaudos darbas atliktas "Draugo", išspausdinta gerame kreidiniame popieriuje, kaina — **$1.50.**

Jei ligi šiol mūsų vaikų skaitymuose daugiausia nuotykių turėjo laukų pelė, patekusi į miestą, tai šitoje D. Bindokienės apysakaitėje amerikietiška naujų laikų pelė, vardu Cypė, nukeliauja net į mėnulį. Dabar erdvėmis besidomį ir kitus žaislus į raketų modelius pakeitę mūsų jaunieji šitą knygą godžiai skaitys. Tema yra pritaikyta laiko dvasiai, gyvai ir intriguojančiai parašyta. Vaikas, pradėjęs ją skaityti, nepadės neužbaigęs.

Apysaka suskirstyta į 11 skyrių. Istorija prasideda su pelyte Cype, kuri išdykaudama pasislepia stalo stalčiuje nuo ja besirūpinančio berniuko ir netikėtai su baldais yra išvežama į tamsų, šaltą sandėlį. Čia ji patenka į vargą ir pamato gyvenimą kitų gyvių. Pirmiausia jai prisistato voras, paskui svirplys, žiurkė, pilkosios sandėlio pelės. Baltoji pelė Cypė, būdama civilizuota, nepakenčia bevardžių gyvių ir duoda jiems visiems vardus: vorą pavadina Storu-Voru, smuikuojantį svirplį — Svirpliu Griežėju, gerąją pelytę — Žvilgute. Sunkiausia jai buvo su pilkosiomis sandėlio pelėmis, kurios pasirodė labai nedraugiškos, pavydžios ir pletkininkės. Bet visada tarp blogų galima rasti bent vieną gerą. Čia ji susitinka su kitų skriaudžiama Žvilgute ir susidraugauja. Betirdama tą tamsią svetimą aplinką, Cypė užtinka mėnulio apšviestą mažą grindų plotelį. Ten besėdėdama, įsižiūri į patį mėnulį. Ji yra išalkusi, ir tas mėnuo jai primena didelį geltoną sūrį ir gal išsigelbėjimą. Cypė yra pelė iš gerų namų. Ji net skaityti išmoko tupėdama anksčiau ant berniuko peties, kai tas ruošdavo pamokas. Besidangstant laikraščiais, jos dėmesį patraukia vienas lapas, kur rodoma iš mėnulio grįžusi raketa su dviem riebiom pelėm. Cypė tvirtai pasiryžta pati nukeliauti į tą geltono sūrio skritulį. Dėlto ji turi daug vargo ir pavojų, bet tvirtas pasiryžimas viską nugali. Pirmoji jai padeda vienaakė žiurkė, — gal ne tiek iš geros valios, kiek norėdama įskaudinti kitas peles. Nedaug kuo gali jai padėti pramuštgalviai žvirbliai, kurie įtaria ją šnipinėjimu. Balandžiai nuneša ją į raketų miestą. Nekreipdama dėmesio į grasinančius užrašus ir neturėdama sunkumo pralįsti pro spygliuotas vielas, ji atsiranda raketų kontrolės kambary. Čia šoka ant jos kažkoks baisus sutvėrimas, kuris, pasirodo, buvo katinas Murksius. Besislėpdama, ji įlenda į vieną aparatą, kuris tą vakarą buvo įneštas į raketą ir su Cype iššautas į mėnulį.

Bet koks nusivylimas pamačius, kad tas geltonas įsivaizduotas kamuolys nėra padarytas iš sūrio! Ji mato tik sustingusius kalnus, geltonų dulkių klodus ir jokios gyvybės. Laimė, jog raketa buvo taip užtaisyta, kad ji turėjo grįžti atgal į žemę, tai galėjo sugrįžti atgal ir pelytė Cypė. Atidarę raketą mokslininkai nustebo radę gyvą baltą pelytę. Bežiūrint Cypė pasidarė tarptautine garsenybe ir visi laikraščiai dėjo jos fotografijas. Apie pasisekusį žygį sužino net sandėlio gyventojai, kurie jos garbei viename urve įrengia muzėjų. Paklausta, kodėl nepasiliko mėnulyje, ji atsako, kad žemėje gyvenimas jai kur kas daugiau patinkąs.

Knyga parašyta gyvu stilium. Yra daug pamokomojo elemento. Užtinki čia gražių pasakymų, kaip: "Krypties nežinant, viena pusė tiek pat gera, kiek kita ..." "Apsukri galva naudingesnė už viso pasaulio linkėjimus ..." Daug gražių alegorinių išsireiškimų: "Netrukus atgal grįžo išbaidyta tyla. Sandėlis tarsi atsiduso sumegzdamas nutrauktą snaudulį." Arba vėl: "Drėgnas vėjas, kvepiantis šviežia žuvimi, skaitė vakarykštį laikraštį ..."

Knygelė, atrodo, daugiau skirta jaunesniam skaitytojui. Elenos Brazytės vaizdingos iliustracijos pagyvina baltosios pelytės charakterį. Danutės Bindokienės "Baltosios pelytės kelionė į mėnulį" turėtų atkeliauti į kiekvieną vaikus auginančią lietuvių šeimą.

Kazys Mileris

Lietuvos sukakties giesmių konkursas

1968 m. minėsime didelės reikšmės Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukaktį. Ją švęsdami, turime siekti ne tik tautinio dvasinio savo pakilimo, bet ir kūrybinių laimėjimų. Šiam tikslui PLB valdyba skelbia sukaktuvinių metų

lietuviškų giesmių tekstų konkursą.

Paskirtis. Sukaktuvinėmis giesmėmis siekiama kuriuo nors atžvilgiu atžymėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50-ties metų sukaktį. Tekstų autoriams paliekama motyvo ir formos pasirinkimo laisvė. Tačiau autoriai turės galvoje, kad viena sukaktuvinė giesmė skiriama suaugusiųjų chorams, o kita lituanistinių mokyklų chorams. Giesmė čia suprantama ne bažnytine, o patriotiškai tautine prasme.

Rankraščio paruošimas. Tekstai turi būti parašyti mašinėle ir pasirašyti slapyvardžiu. Atskirame voke užlipinama autoriaus pavardė, adresas ir telefono numeris. Giesmių tekstai turi ribotis maždaug 16 eilučių, bet bus taip pat toleruojami ir nedideli nukrypimai. Tas pats autorius gali dalyvauti ne daugiau kaip dviem giesmių tekstais kiekvienam chorui. Nelaimėjusių autorių vokai su pavardėmis nebus atplėšiami.

Konkuros adresas. Rankraščiai siunčiami šiuo adresu: Suaugusiųjų Chorų Giesmės Konkursui (arba: Mokyklų Chorų Giesmės Konkursui), c/o Juozas Stempužis, 4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121, USA.

Konkurso laikas. Paskutinė data rankraščiam įteikti — 1967 m. liepos 31 d. (vokuose pašto antspaudos data).

Premijos. PLB valdyba už premijuotąjį tekstą suaugusiųjų chorui skiria 150 dol. ir už premijuotąjį tekstą lituanistinių mokyklų chorui — 100 dol. Tam pačiam autoriui gali būti skiriamos abi premijos. Premijuotieji tekstai lieka PLB nuosavybė, bet autoriams teikiama laisvė juos dėti į savo poezijos rinkinius. Premijos įteikiamos 1968 m. PLB seime.

Vertintojų komisija. Į konkurso vertintojų komisiją yra pakviesti ir sutiko įeiti Aldona Augustinavičienė, Vacys Kavaliūnas ir Juozas Stempužis.

Atsiųsta paminėti

Stasė Šakytė, ALKANA ŽEMĖ. Eilėraščiai, 72 psl. Aplankas Pauliaus Jurkaus. Išleido "Ateitis" 1967 m. Kaina nepažymėta. Platintojas — Ateitininkų Federacija, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y., USA.

Laiškai Lietuviams nr. 2, vasaris. Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas. Adresas: 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

Kada Lietuva priėmė krikštą?

PR. PAULIUKONIS

(Tęsinys iš pr. nr.)

Kodėl vyskupas Kristijonas paliko Lietuvą 1259 m., t.y. dar karaliui Mindaugui gyvam esant, gali būti įvairių priežasčių. Po Mindaugo krikšto Lietuvoje pastoracijos darbas buvo dar labai sunkus, reikėjo tikrų pasišventėlių apaštalų. Ar tokio apaštališko pasiaukojimo turėjo vyskupas Kristijonas, sunku pasakyti. Viena aplinkybė leidžia tuo abejoti. Jis gerai žinojo popiežiaus Inocento IV bulės turinį, kad Lietuvos vyskupas privalo būti nepriklausomas, o visdėlto padarė priesaiką Rygos arkivyskupui. Kun. dr. J. Stakauskas aiškina, kad Mindaugas, užimtas karu su totoriais, negalėjęs apginti vysk. Kristijono nuo pagonių puolimų.

Tenka sutikti su visai teisingu kun. J. Stakausko pareiškimu, kad Mindaugo apostazijos klausimui tirti arčiausia to fakto žinia yra penktais metais po Mindaugo mirties rašytas popiežiaus Klemenso IV raštas. "Šis raštas neturi savyje nė mažiausio šešėlio nurodymo į svarbų apostazijos faktą; bet priešingai: jis karaliu Mindaugą kaip apostatą ir krikščionybės persekiotoją apsupa nesuprantamu ir negalimu pagyrimu ir garbės žydėjimu: "presidente illi clare memorie Mindota". **Šio popiežiaus liudymo akivaizdoje nustoja apostazijai savo argumentavimo jėgos visos žinios, pasirodžiusios daug vėliau** (m. pabr. Pr. P.). Jeigu apostazijos žinios mūsų pirmajam žvilgsniui ir atrodo esančios gausios, tai visdėlto jų daugumui davė pradžią bendras šaltinis ir kaipo tokias reikia aiškinti aplinkybėmis aštraus ilgamečio ginčo, kuris buvo kilęs tarp Rygos ir vokiečių ordino" ("Tiesos Kelias", 1931, 10, 529).

Anksčiau minėtame "Krikščionybės kelias Lietuvon" straipsnyje prof. Z. Ivinskis aiškiai sako, kad "Karaliaus Mindaugo padarytasis lotyniško kryžiaus ženklas Lietuvoje nežlugo, nes krikščionybės ugnelė ėmė rusenti iš apačios" ("L.L." 1958, 8, 229). O paskutiniame savo straipsnyje "Lietuvos krikšto problema", pasirėmęs Tėvo dr. V. Gidžiūno nuomone, tvirtina, kad su Mindaugo mirtimi "buvo išrauti ir pirmieji krikščionybės daigai" (Aidai, 1966, 5, 198). Bet pats Tėvas dr. V. Gidžiūnas prieštarauja savo mintims. Jis tik ką pasakęs "Mindaugui mirus buvo išrauti ir pirmieji krikščionybės daigai Lietuvoje" ("Lux Christi", 1964, 3, 45), antroje eilutėje toliau taip rašo: "Mindaugo žudikas Treniota (1263—1265) užvaldęs Lietuvą pradėjo persekioti Mindaugo šalininkus ir krikščionis, dėl to kilo samokslas ir jis buvo nužudytas" (ten pat). Jei po Mindaugo, kuris buvo krikščionis, mirties buvo persekiojami krikščionys, tai reiškia, jie buvo ir Mindaugo šalininkai, kurie pašalino pagoni Treniotą. Tai tik Traidenio (1270—82) trumpo valdymo laikotarpyje apie krikščionių veikla Lietuvoje neturima žinių. Bet iš viso tas laikotarpis yra labai tamsus, mažai žinių esama. Jei iki šiol nesurasta apčiuopiamų žinių, tai dar sunku kategoriškai tvirtinti, kad tada "išnykusios visos krikščionybės žinios", nes Vytenis jau rūpinosi krikščionybės reikalais, kvietė iš Rygos misijonierius ir jiems Naugarduke buvo pastatęs bažnyčią. Jei jokių pėdsakų krikščionybės nebūtų likę, vargiai jis būtų statęs bažnyčią ir kvietes misijonierius. Ir Lietuvos bažnytinė hierarchija buvo išlaikyta iki 1291 m. Juk vyskupo Kristijono įpėdinis Jonas (1271—1291) iki mirties skaitėsi Lietuvos vyskupu, nors joje ir negyveno. Taigi, siekia beveik Vytenio valdymo laikų. O jau nuo Vytenio Lietuvoje "vienuoliai varė tylų savo misijų darbą". Gedimino laikais krikščionybė dar daugiau sustiprėjo, kaip jau matėme iš anksčiau pateiktų prof. Z. Ivinskio tvirtinimų.

Nuo Vytenio laikų Lietuvoje krikščionys laisvai veikė, niekas jų nepersekiojo: Vytenis ir Gediminas kvietė vienuolius, net ir vyskupus atvykti Lietuvon ir laisvai apaštalauti, iš savo pusės žadėjo visokeriopą paramą. Tie du valdovai gynė Rygos arkivyskupą nuo Livonijos ordino užpuolimų ir Rygoje laikė savo įgulas. Yra žinių, kad Algirdo laikais bajoras Goštautas, būdamas katalikas, parsikvietė iš užsienio vienuolių ir jiems įsteigė pranciškonų vienuolyną. Lietuvos valdovų dvare veikė vienuoliai kaip sekretoriai, net tokio didžiausio pagonies Kęstučio Trakų rezidencijoje vienuolis mokė jo vaikus. Lietuvos valdovai savo dukteris buvo išleidę už katalikų valdovų.

Lietuvos valstybės ribose buvo daug rusų stačiatikių, Lietuvos valdovai Gediminas ir Algirdas buvo vedę stačiatikes žmonas, kaikurie jų vaikai buvo priėmę stačiatikybę, tačiau nė vienas iš valdovų nebandė įvesti Lietuvoje stačiatikybės, nežiūrint jos stiprios įtakos, o vis vedė derybas dėl lotyniškojo krikšto. Ir Jogailai nemažos įtakos turėjo jo motina stačiatikė Julijona, tačiau jis nenuėjo motinos pėdomis, o karaliaus Mindaugo nurodytu vakarų krikščionybės keliu. Visa tai rodo, kad "karaliaus Mindaugo padarytasis lotyniško kryžiaus ženklas" nebuvo žlugęs, jis veikė ir turėjo tam tikros įtakos į Lietuvos orientavimąsi į Vakarus.

Kryžiuočiai buvo Lietuvos christianizacijos stabdys

Popiežiai ir Vakarų Europa Lietuvą laikė pagoniška, nes visą laiką prieš Lietuvą varė imperialistinę politiką ir propagandą kryžiuočių ordinas. Jis visiems ir visur skelbė Lietuvą esant pagonišką ir prieš ją organizavo kryžiaus karus. Juk tai didžiausias paradoksas, kad kryžiuočių ordinas, kuris per du šimtu metų buvo monopolizavęs sau Lietuvos christianizaciją, savo žygių metu stengėsi ne tiek lietuvius krikštyti, kiek juos naikinti, imti į nelaisvę ir jų sodybas deginti. Jie nė vienos bažnyčios Lietuvoje nepastatė, o Vytenio pastatytą Naugarduke sudegino. Jų tikslas buvo pirma pavergti Lietuvą, o paskui tik krikštyti. Taigi, Lietuvai krikštas reiškė vergiją. Kryžiuočiai intrigavo žemaičius prieš Gediminą, kuris buvo pažadėjęs krikštytis. Ir Algirdo bei Kęstučio valdymo metu, kai buvo, lenkam tarpininkaujant, deramasi dėl krikšto, tai kryžiuočiai siuntė lietuvius puldinėti Lenkiją. Ir Jogailai priėmus krikštą, kryžiuočiai skelbė, kad Lietuva esanti pagoniška, ir ją puldinėjo. Tik Tannenbergo-Žalgirio mūšyje netekęs savo galybės kryžiuočių ordinas nebeturėjo jėgų kliudyti skleistis Lietuvoje christianizacijai. Už tai Lietuvos valdovai Gediminas, Algirdas ir Kęstutis, vesdami derybas dėl krikšto, pirmoje vietoje statė sąlygas pašalinti kryžiuočių pavojų. Jie žinojo karaliaus Mindaugo likimą ir numatė, kad christianizacija Lietuvoje tik tada bus sėkminga, kai bus pašalintas kryžiuočių pavojus. Tai buvo labai realūs išmintingi Lietuvos valdovų reikalavimai. Jie nesikratė krikščionybės, bet pirmiausia reikalavo pašalinti tas kliūtis, kurios buvo didžiuoju stabdžiu Lietuvoje skleistis krikščionybei. Šiandien Lietuvos valdovų pagoniškumas laikomas svariu argumentu nukelti Lietuvos krikšto datą pusantro šimto metų vėliau, į 1387 m. Bet tais laikais, kai ėjo žūtbūtinė kova su kryžiuočiais už Lietuvos išlikimą, Lietuvos valdovams tas klausimas kitaip atrodė.

Mindaugas geriausiai sutvarkė bažnytinius reikalus

Girdi, XIV a. Lietuvos pagoniškumą apsprendė jos valdovai pagonys. Bet jie buvo pagonys dėl ypatingų susidariusių politinių nepalankių Lietuvai sąlygų. Visdėlto, kaip matėme, jie buvo dideli tolerantai krikščionybei. Valstybės krikštą nusprendžia jos valdovas. Taip Mindaugas buvo visos Lietuvos valdovas ir priėmė krikštą "su daugybe pagonių". Po jo krikščionybė Lietuvoje nežuvo, "jos ugnelė ėmė rusenti iš apačios". Tėvas dr. V. Gidžiūnas pripažįsta, kad Mindaugo laikais Lietuvos bažnytiniai reikalai buvo geriausiai sutvarkyti:

"Per visą Lietuvos istorijos laikotarpį nė vienas Lietuvos valdovas taip gerai nebuvo suprates bažnytinių reikalų, kaip Lietuvos valstybės kūrėjas Mindaugas, ir nė vienas Romos popiežius taip nėra rėmęs Lietuvos valdovų, kaip Inocentas IV. Jų dviejų sumanumo ir nuoširdaus bendradarbiavimo dėka Lietuva buvo pasiekusi nuostabiu laimėjimų tiek religinėje, tiek politinėje plotmėje" (Krikščionybės įvedimas Lietuvoje, "Lux Christi", 1964. 3. 43).

Kaip atskiras žmogus, taip ir visa tauta, viena kartą paženklinta krikšto ženklu, jo nenustoja. Lenkijos, Vengrijos ir Danijos pavyzdžiai rodo, kad nežiūrint po tautos krikšto buvusios krikščionybės pertraukos, krikščionių persekiojimo ir buvusių pagonių valdovų, tautos krikšto data laikoma ta, kada krikščionybė įkėlė koją į kraštą. Tarp Lietuvos ir anų minėtų kraštų yra tik laiko skirtumas, tačiau esmėje yra tas pats. Anie kraštai buvo laimingesni, jie neturėjo tokių kaimynų, kaip kryžiuočių ordinas, todėl ten krikščionybės pertrauka buvo trumpa ir valdovams neteko iš naujo vesti derybų dėl "krikšto".

Baigiamosios pastabos

Iš viso, mes lietuviai savajai kultūrai bei istorijai esama perdaug kritiški; neatsižvelgdami į mūsų tautos buvusias amžių eigoje ypatingai sunkias politines, ekonomines sąlygas, jai statome kartais net didesnius reikalavimus, negu kitoms tautoms. Jei kuri kita tauta turėtų tokius įrodymus, kaip lietuviai apie Mindaugo krikštą ir vėliau neužgesusią krikščionybės ugnį Lietuvoje, tai be jokių diskusijų, įrodinėjimų tą krikštą pripažintų pirmuoju ir tikruoju.

Sakykime, kad Lietuvos praeities gyvenimas būtų kitaip susiklostęs, kad lenkų misijonieriai būtų apkrikštiję Mindaugą ir įsteigę Lietuvos bažnytinę provinciją ir dėl jų pačių vėlesnių intrigų krikščionybės plėtimasis Lietuvoje būtų buvęs sutrukdytas, o Jogaila, kryžiuočių ordino pakrikštytas (tokia galimybė buvo), būtų vedęs Lenkijos karalaitę Jadvygą. Katrą Lietuvos krikštą tikruoju tada lenkai laikytų? Be abejonės — Mindaugo, ir mes nebūtume turėję tiek painiavų su tuo klausimu.

Atrodo, kad šiuo metu mūsų istorikams, pasisklaidžiusiems tarp kitataučių istorikų, yra geriausia proga atitaisyti per penkis šimtus metų lenkų istorikų skleistą klaidingą nuomonę apie Lietuvos krikštą ir kitus svarbesnius Lietuvos praeities klausimus. Pavergtos Lietuvos istorikai, kurie pagal Maskvos įsakymą rašo savo tautos istoriją, tos klaidos neatitaisys. Pagal Markso istorinį materializmą, krikščionybė yra augštesnis kultūros laipsnis už pagonybę. Maskvai yra svarbu kiek galint toliau nukelti Lietuvos krikštą, kad galėtų parodyti rusų tautos kultūrinį pranašumą už lietuvius: žiūrėkite, lietuviai 500 metų vėliau apsikrikštijo!

Gal žymiai daugiau būtų pasitarnauta lietuvių tautai ir jos istorinei tiesai, jei prof. Z. Ivinskis "L'Osservatore Romano" O. Haleckio atspausdintai paskaitai, kuri buvo skaityta iškilmių metų, tame pačiame laikraštyje būtų atsakęs, kiek karalienė Jadvyga "nusipelnė" Lietuvos christianizacijai ir kaip mažo mokslo bei žemos moralės lenkų kunigai apaštalavo Lietuvoje, grobstydami turtus, o lietuviai dar du šimtu metų skendėjo pagonybėje, negu "Aiduose" įrodinėjęs lietuviams, kad reikia laikytis 1387 metų krikšto datos.

Visai nesivadovaudamas "naujųjų generacijų polėkiais anos praeities atžvilgiu, savo laiko diktuojamom sugestijom ar emocijomis", kaip mano prof. Z. Ivinskis, bet atsipalaidavęs nuo kitataučių istoriografų įtakos, siekiąs savitos savo tautai istorinės sampratos lietuvis istorikas turėtų pripažinti Lietuvos krikšto tikrąja data 1251 metus, kada Mindaugas su "didele daugybe pagonių, kurie buvo jam pasidavę" liko paženklintas krikšto sakramentu, nes nuo to laiko krikščionybė Lietuvoje nebeišnyko, jos "ugnelė ruseno", kol sulaukusi patogių sąlygų, įsiliepsnojo į didelį gaisrą, uždegė visų lietuvių širdis, ir jokie pavojai bei audros tos ugnies nebepajėgė užgesyti.

Worcester, 1967. II. 14

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. **Tel. RO 2-8255**

DUNDAS — BROCK
$1.900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekino ir krautuvių.

QUEBEC — BLOOR
$10.000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS,
$2.900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europon. galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE,
$7.500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvių ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR,
$8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN,
$9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO,
$15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

MANN & MARTTEL

REALTORS

1928 Weston Rd. **Tel. 249-7691**

BATHURST — WILSON
$19.000, atskiras, 5 kambariai, garažas, sklypas 42'x150'. $5.000 įmokėti.

JANE —LAMBTON,
$12.000 pilna kaina, medinis privatus įvažiavimas, vieta garažui, sklypas 30'x90'.

MIMICO — ROYAL YORK Rd.,
šešiabutis (6-plex), prašoma kaina $61.000 su $20.000 įmokėjimu, 8 automobiliams parkinimas, 5-ki butai 2-jų miegamųjų, geros pajamos.

ROYAL YORK RD.—LAWRENCE,
$23.900, 9 kambariai, atskiras mūrinis namas su garažu, dideli kambariai, 3 prausyklos, įmokėti $5—7.000; didelei šeimai, tinka nuomojimui.

ISLINGTON — THE KINGSWAY,
$36.900, ideali vieta gydytojui arba dantistui, dvigubas garažas ir įvažiavimas, sklypas 90'x140'.

DUNDAS — VARSITY,
$22.900, 6 kambariai per du augštu, 2 virtuvės, 2 prausyklos, 9 metų senumo.

LAKESHORE — KIPLING,
$26.000, visiškai atnaujintas namas iš vidaus, naujas plasteris ir medžio darbas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, garažas, arti susisiekimo, krautuvių ir viešbučio.

EAST DR. — SCARLETT RD.,
$25.000, atskiras 1½ augšto plytų namas, 6 kambariai ir 1 rūsyje, 2 virtuvės, 2 prausyklos, švarus namas; savininkas išsikelia.

St. Vaupšas

Darbo tel. 249-7691 Namų tel. 244-3519

Turime taip pat daug kitų nuosavybių parduoti.
Priimame namus pardavimui.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

1966 M. GRUODŽIO 31
BALANSAS — $2,344,396.
1966 M. PELNAS — $41,286.
5½% UŽ ŠĖRUS,
4¾% UŽ DEPOZITUS
100% SAUGUMAS

Tapdami aktyviais nariais padėdate sau, padėdate lietuviškiems kultūriniams reikalams.

GREIČIAUSIAI AUGĄS LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor Str. W. **Tel. 534-9286**

BLOOR - INDIAN RD.,
DVIBUTIS (dupleksas); apie $17.000 įmokėti, 12 kambarių, atskiras gero mūro pastatas; šoninis įvažiavimas, mūrinis garažas; arti parko, krautuvių ir susisiekimo; namas gerame stovyje; didelės nuomos pajamos.

HAVELOCK - DUFFERIN PARK.
$13.000 įmokėti, mūrinis 14 kamb., trijų butų; vandeniu alyva šildymas, įrengtas rūsys, platus šoninis įvažiavimas, penki garažai; prašo apie $30.000.

WILLARD - ANNETTE,
$8.000 įmokėti, mūrinis atskiras, 8 kambariai, 2 virtuvės; vandens - alyvos šildymas, įrengtas rūsys, garažas; arti mokyklų ir susisiekimo.

SUNNYSIDE - GARDEN AVE.,
$8.000 įmokėti, mūrinis, dideli kambariai, naujai išdekoruotas, 2 moderniškos virtuvės, nauja krosnis; skubus pardavimas, galima tuoj užimti; prašo apie $21.000.

BLOOR - INDIAN RD.
$7.000 įmokėti, rupių plytų, atskiras, 6 kamb., moderniška virtuvė, alyvos šildymas, įrengtas kambarys rūsyje; viena skola išmokėjimui.

RUNNYMIDE - ST. JOHN'S,
$6.000 įmokėti atskiras mūrinis, 8 dideli kambariai, 2 mod. virtuvės, nauja prausykla pirmam augšte, nauja krosnis, dvigubas garažas; prašo apie $24.000.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

INDIAN RD. - HOWARD PARK, grynais, mūro, atskiras, 11 didelių kambarių, 2 garažai, geras įvažiavimas.

GLENLAKE - CLENDENAN, $10.000 įmokėti, mūro, atskiras, 7 kambariai per du augštus, baigtas rūsys, garažas, privatus įvažiavimas, gerai užlaikytas

EGLINTON - KEELE $18.000 įmokėti, mūro, atskiras, 7 butų apartamentas, 5 garažai po 2 miegamuosius.

KIPLING - RATHBURN RD. $12.000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 kambarių vienaaugštis (bungalow), baigtas rūsys, garažas, $26.500.

Neradus šiame skelbime jums tinkamo objekto, ar norint parduoti nejudomą turtą, prašau skambinti kiekvienu laiku, gausite teisingą patarnavimą.

J. KUDABA
Toronto Real Estate Boards narys.
LE 1-1161, namų 783-2105

TORONTO

Lietuvių skautų veikla

• Šį sekmadienį, bal. 23, skautų Globėjo šv. Jurgio šventė. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai su vėliavomis ir uniformuoti 10.30 v.r. renkasi į Šv. Jono Kr. parapijos salę iškilmingoms pamaldoms. 4 v.p.p. Prisikėlimo salėje "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų sueiga su svečiais hamiltoniečiais. Į sueigą atvyks Lietuvių Skautų Brolijos vyr. skautininkas s. Vl. Vijeikis iš Čikagos ir Kanados rajono vadas v.s. L. Eimantas iš Londono. Po sueigos — skautorama. Kviečiami skautų-čių tėveliai, rėmėjai ir visi tautiečiai-tės šioje skautų šventėje dalyvauti. Jurginių proga įvyks oficialus skautų-čių būklo atidarymas. Būklą apžiūrėti bus galima nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p. Kviečiami visi.

• Skautų būklo dekoravimo darbai eina prie pabaigos. Skautai-tės dėkingi archit. dr. A. Kulpavičiui už projektą, sesei A. Jankaitienei už daugybę rūpesčių ir darbų, vadovams-vėms, tėveliams už talką ir paramą.

• Romuvos stovyklon vykstančių vadovų pasitarime bal. 16 d. dalyvavo Toronto, Hamiltono ir Niagaros pusiasalio vadovai-vės. Sudarytas vykstančių vadovų sąrašas, numatyta vadovybė, priimtas programinis kalendorius, aptarti registracijos ir ūkio reikalai. Antras vykstančių į stovyklą vadovų-vių pasitarimas, numatomas birželio pradžioje. Penktoji Romuvos stovykla bus liepos 15-30 d.

• Lietuvių Skaučių Seserija išleido s. rąšyt. Nijolės Jankutės naują knygą mažiesiems skaityojams, vardu "Danutė stovyklauja". Knyga gražiai iliustruota, didelio formato, 60 psl. Patartina įsigyti kiekvienai lietuviško prieauglio turinčiai šeimai. Kaina $2. Knygą galima gauti adresu: M. Stanionienė, 19 Glen Belle Cres., Toronto 10. Tel. RU 1-7861. Č. S.

• Romuvos stovyklavietė ateinančios vasaros sezono naudojimui bus atidaryta gegužės 20 d.

Lietuvių studentų žinios

Ekskursija į Europą. LSS kviečia visus lietuvius studentus į jų organizuojamą 6 savaičių ekskursiją. Išskrendama liepos 5 d. iš Niujorko į Londoną, grįžtama rugpj. 18 d. Lankomos vietovės: Londonas, Paryžius, Madridas, Lisabona, Santa Maria (Azorų salos), iš kurios išskrendam atgal į N. Y. Šitos vietovės bus pasiekiamos lėktuvu ir nereiks už jų kelionę į jas atskirai mokėti — tai įeina į kelionės kainą — 350 dol. Vokietija, Šveicarija, Italija ir kiti kraštai bus pasiekiami traukiniais. Bus perkama "Eurailpass" už $130 4 savaitėm. Prie kelionės išlaidų ir "Eurailpass" reikia pridėti $10 kiekvienai dienai Europoje. Tokiu būdu visai kelionei reikia turėti $880. Tai yra labai pigu už šešių savaičių buvimą Europoje.

Ekskursijos nariai gali būti lietuviai studentai, nejaunesni kaip 18 metų. Gali važiuoti ir būsimieji studentai, kurie stoja į universitetus. Jaunesni kaip 21 metų turi prisiųsti raštišką tėvų sutikimą. Registracijos $50 prašau prisiųsti **ne vėliau š.m. gegužės 1 d.** Čekius siųsti Marija Gailiušis vardu. Jeigu nesusidarys 25 asmenys iki š.m. gegužės 1 d., ekskursija neįvyks ir pinigai bus grąžinami. Apie reikalingus kelionei dokumentus bus pranešta vėliau.

Registracijos ir informacijų reikalais rašyti: Marija Gailiušytė, 1829 Lampson Rd., Cleveland, Ohio 44112; tel. (216) 481-2164; arba T. G. Sabataitis, S.J., 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636; tel. (312) RE 7-8400.

SPORTAS

LIETUVAITĖS — EUROPOS ČEMPIJONĖS

Kauno "Žalgirio" rankininkės baigminėse rungtynėse Bratislavoje, Čekoslovakijoje, įveikė vokietaičių Leipcigo SK komandą 8:7 ir tapo Europos čempijonėmis. Lietuvaičių rinktinę, paruoštą trenerės Faustos Bimbienės, sudaro: Elena Petkienė, Rožė Stasiulevičienė, Gražina Lapinskaitė, Regina Bitinaitė, Eleonora Zabulėnaitė, Dana Vaitkūnaitė, Anelė Lasickaitė, Stefa Leščinskaitė, Elena Janilionytė, Angelė Pasvenskienė ir Pajauta Dimaitė.

Leipcigietės lietuvaitėms buvo kietas riešutas, nes jos praėjusiais metais buvo laimėjusios Europos čempijonių laurus ir šiemet tikėjosi laimėjimą pakartoti. Ūgiu bei fiziniu pajėgumu jos gerokai prašoko lietuvaites. Pirmas kėlinys baigėsi lygiomis — 3:3, o antrajame taipgi vyko sunki kova iki pat paskutinės minutės, kai aikštėje prieš septynias vokietes buvo likusios tik penkios lietuvaitės. Trenerė F. Bimbienė žalgirietes buvo įspėjusi neleisti leipcigietėms apšaudyti vartus iš tolo. Šį patarimą jos kartais užmiršdavo, bet laimė buvo "Žalgirio" pusėje — porą kartų kamuolys atsidaužė į vartų skersinį, vienas įkirstas baudinys nebuvo užskaitytas dėl peržengtos linijos. Nemaži nuopelnai tenka apsukriai vartininkei Rožei Stasiulevičienei. Įvarčius "Žalgirio" naudai laimėjo: E. Janilionytė 4, R. Bitinaitė 2, P. Dimaitė 1 ir komandos kapitonė E. Petkienė 1.

Europos varžybų nugalėtojų taurę kapitonei Elenai Petkienei įteikė Čekoslovakijos rankinio federacijos prezidentas. Sunkiai iškovota čempijonių taurė, pasirodo, nedaug yra lengvesnė už pačias kovas, nes ji sveria net 20 kilogramų.

Moralinę paramą lietuvaitėms teikė iš Vienos atvykusi grupė Kauno politechnikos studentų ir "Nemuno" ansamblio dalyviai, ypač jų trimitininkai, mediniais liaudies instrumentais sveikinę kiekvieną lietuvaičių pasiektą įvartį. Rungtynes transliavo Vilniaus radijas, o jų klausėsi tūkstančiai sporto mėgėjų Lietuvoje.

P. GVILDYS IR E. ZABIELA — NAUJIEJI Š. AMERIKOS LIETUVIŲ STALO TENISO MEISTERIAI

Bal. 15 d. Toronte įvyko Š. A. lietuvių stalo teniso pirmenybės. Dėl dalyvių stokos jose tebuvo įvykdytos vyrų A ir B, vyrų dvejetų, vyrų komandinės, jaunių ir mergaičių varžybos. Pirmenybėse dalyvavo Čikagos Lituanikos, Hamiltono Kovo, Toronto Aušros ir Vyčio stalo tenisininkai. Pasigesta kaikurių Čikagos, Klevelando ir Detroito stalo tenisininkų, o ypač pr. metų meisterio ir stalo teniso vadovo J. Kavaliausko. Taip pat pasigesta moteriškosios pusės varžybų.

Žaidimo lygiu pasidžiaugti netenka, išskyrus gražų jaun. vytiečio E. Zabielos pasirodymą. Jis ne tik laimėjo vyrų B klasės pirmenybes, bet ir poroje su J. Nešukaičiu vyrų dvejetą; taip pat gerai žaidė komandinėse varžybose.

Vyrų vieneto varžybų baigmėje P. Gvildys sunkiai įveikė, nors ir pavargusį, vytietį E. Vaičekauską 2:1 (17:21; 21:18 ir 21:19). III vieta atiteko Čikagos Lituanikos B. Žemaičiui ir IV Vyčio J. Nešukaičiui.

Vyrų dvejetuose varžėsi 4 poros. J. Nešukaitis ir E. Zabiela nugalėjo Lituanikos porą — A. Genčių ir B. Žemaitį 3:2, o kitoje pusėje P. Gvildys ir J. Šoliūnas nugalėjo Aušros porą O. Rautinš ir V. Pėtėraitį 3:0. Baigmėje J. Nešukaitis ir E. Zabiela įveikė praeities galiūnus P. Gvildį ir J. Šoliūną 3:1.

Komandinėse varžybose I vietą laimėjo Vytis, nugalėjusi Aušrą ir Lituaniką po 5:0. Žaidė: P. Gvildys (4), E. Vaičekauskas (2), J. Nešukaitis (2) ir E. Zabiela (2). II vieta atiteko Aušrai, įveikusiai Lituaniką 5:4. Aušra: O. Rautinš (1), J. Kuncaitis (2), V. Pėtėraitis (2). Lituanika: B. Žemaitis (3), J. Šoliūnas (1) ir A. Genčius.

Vyrų B klasėje I vieta atiteko E. Zabielai, kuris baigmėje įveikė O. Rautinš 2:1 (16:21; 21:15 ir 21:18). E. Zabiela žaidžia naujausia technika, tačiau jam trūksta pastovumo ir susikaupimo. III vieta atiteko Aušros J. Kuncaičiui ir IV A. Pėtėraičiui.

Negausiose prieauglio pirmenybėse buvo pravestos jaunių A ir mergaičių A varžybos. Jaunių klasėje I vietą laimėjo E. Zabiela, įveikęs J. Sabaliauską 2:0 (21:14; 21:14). Mergaičių varžybose I vieta atiteko F. Nešukaitytei. II ir III vieta atiteko Hamiltono Kovo žaidėjoms — D. Grajauskaitei ir V. Rickutei.

Pirmenybes ŠALFASS pavedimu organizavo J. Nešukaitis. Žaidėjams ir svečiams L. ir O. Radzevičių namuose buvo suruoštos vaišės, kurių metu aptarta artimiausia stalo tenisininkų veikla. A. S.

SPORTAS LIETUVOJE

K. Orentas Paryžiuje dalyvavo kroso bėgime ir atbėgo septintuoju.

T. Saukevičiūtė Alustos lengvaatlečių stovykloje pasiekė naują Lietuvos disko rekordą, nusviedusi įrankį 51 m. 76 cm. Senas rekordas priklausė jai pačiai ir buvo 49,90 m.

"Sporto" laikraštis pažymėjo, jog pasaulinėse stalo teniso pirmenybėse Švedijoje dalyvaus V. Nešukaitytė, kuri žais Kanados rinktinės sudėtyje.

R. Tamulis viešėjo Australijoje ir atstovavo Sov. Sąjungai bokso draugiškose rungtynėse. Visas rungtynes laimėjo.

Lietuvos plaukikas V. Tiknius dalyvavo tarptautinėse plaukymo rungtynėse Leningrade ir 200 m. plaukime nugara du kartus pagerino Lietuvos rekordą: užplaukime 2:17,8 ir baigmėje 2:17,3. Baigmėje jis buvo ketvirtas. Seno rekordo laikas — 2:19,5.

(Nukelta į 7 psl.)

Ateitininkų žinios

Sekmadienį, balandžio 23, įvyks šie susirinkimai: jaunučių mergaičių ir Vaidilučių — 2 v. L. V. Namuose; Gintarių — 4 v. L. V. Namuose; jaunesniųjų berniukų — tuoj po 10 val. Mišių ateitininkų kambaryje; vyr. moksleivių — 6 v. ateitininkų kambaryje.

Hamiltono ateitininkų šventė — balandžio 29 ir 30 d. Toronto vyr. moksleiviai kviečiami į Hamiltoną šeštadienį; ten 3 v. įvyks bendras susirinkimas ir vakare šokiai. Manoma vykti autobusu; nakvynė bus visiems parūpinta. Norį vykti šeštadienį, prašomi iš anksto paskambinti valdybos nariams. Sekmadienį, balandžio 30, kviečiami taip pat jaunesnieji berniukai ir mergaitės. Bus vykstama autobusu iš ryto. Visi vykstantieji prašomi užsiregistruoti pas savo globėjus. Kainuos apie $1.

Ateitininkų vasaros stovykla N. Wasagoje įvyks nuo liepos 23 iki rugpjūčio 6 d.

Jubilėjinė vyr. moksl. stovykla "Dainavoje" — nuo birželio 17 d. iki liepos 1 d. Smulkesnių informacijų galima gauti pas V. Kolyčių.

PADĖKA

Už gražią auką Tautos Fondui iš mūsų ekonominių tvirtovių — "Paramos" kredito kooperatyvo $100 ir Prisikėlimo par. kredito kooperatyvo $50 reiškia nuoširdžią padėką —

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

Šeštadieninė mokykla mokslo metus užbaigia gegužės 14 d. 3 val. Prisikėlimo par. salėje. Programoje: mokyklos chorai, tautiniai šokiai, deklamacijos. Pakviesta Z. Orentienės baleto studija. Praėjusią savaitę įvykusiame mokyklos tarybos posėdyje nutarta rengti vyresnių skyrių mokinių ekskursiją į pasaulinę parodą Montrealyje. Numatomas išleisti Toronto šeštadieninės mokyklos 20 metų įsikūrimo ir veiklos sukakčiai paminėti specialus leidinys, įsijungti į KLB krašto valdybos švietimo skyriaus skelbiamą knygų skaitymo ir rašinių konkursą. Mokyklos ekskursija į pasaulinę parodą įvyks liepos 2 d. ir truks 3 dienas.

Keletas lietuvių gavo stipendijas iš Ontario švietimo ministerijos. Stipendijos yra po $1500 vienerių metų laikotarpiui; skirtos besiruošiantiems akademiniam darbui. Stipendininkų sąrašas labai ilgas. Jame teko pastebėti šias lietuvių pavardes: I. G. Balčiūnaitė, G. A. Beresnevičius, M. Ankus (Ankudavičienė), A. Doveikaitė, J. Butkus, A. S. Fedoravičius, J. Račinskas, I. A. Nausėdas.

Jaukiai praėjo skautų tėvų komiteto abiejose Prisikėlimo par. salėse rengtas šokių vakaras. Didžiojoje linksminosi tėvai, rėmėjai ir skautų bičiuliai, o naujojoje šokio takte sukosi jaunimo poros. Vakaro programą atliko jūrų skautų tautinių šokių grupė, vadovaujama p. Biškevičienės, "Gintaro" vyresnieji ir jaunesnieji šokėjai, kurių vadovai yra J. Karasiejus ir R. Narušytė.

Mokyt. Vida Anskytė susižiedavo su hamiltoniečiu **Alfonsu Stanevičiumi.** Vestuvės įvyks liepos mėnesį. V. Anskytė, mūsų jaunosios kartos visuomenininkė, jau kelinti metai mokytojauja šeštadieninėje Toronto mokykloje, o taip pat plačiai reiškiasi liet. veikloje. Šiuo metu ji mokytojauja gimnazijoje Niagara Falls. Gegužės 7 d. Toronte p-lei Vidai rengiamas priešvestuvinis pobūvis.

A. L. Krakauskai iš Toronto persikėlė į Windsorą, kur įsigijo viešbutį. Jų dukra, lankanti mokytojų seminariją New Toronte, pasiliko gyventi Toronte.

Pajieškojimai

ZENONAS ALIMAS prašomas atsiliepti savųjų iš Lietuvos. Žinantieji apie jį prašomi pranešti šiuo adresu: Janina Biliūnas, 55 Perry Ave, Port Chestern, N. Y. 10573 USA.

DVIBUTIS (dupleksas) ir SEPTYNI MOTELIAI parduodami Tillsonburge, Ont.; kaina $17.000; įmokėjimas — $6.500. Geras pirkinys vedusių porai, norinčiai papildomų pajamų.

Anderson a. Benner Ltd.
13 Ridout St. W., Tillsonburg, Ont. Tel. 842-4295.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

PR. KERBERIS
2232 Bloor St. West
prie pat Runnymede Rd.
RO 7-5454
Namų tel. LE 5-1584

J. RUKŠA
527 Bloor St. West
Namų tel. LE 6-9165
LE 2-4404

DURIE Str. BLOOR, apie $5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas, garažas, dvi prausyklos, 2 virtuvės.

RUNNYMEDE - BLOOR, apie $10.000 įmokėti didžiulis atskiras 8 kambarių namas, užbaigtas rūsys, garažas su labai plačiu įvažiavimu.

INDIAN Rd. - BLOOR, $12.000 įmokėti, 12 kambarių atskiras namas, 3 prausyklos, 3 virtuvės, 5 kambariai pirmame aukšte, atskiri įėjimai, dvigubas garažas, puiki nuomojimo vieta.

ORIGINALUS DVIBUTIS (dupleksas), apie $16.000 įmokėti, kiekvienas butas turi 7 kambarius ir 2 prausyklas. Garažai su privačiu įvažiavimu, vos keleto metų senumo.

JANE - BLOOR, puikus 8 kambarių per du augštus atskiras rupių plytų namas, modernus viduje, užbaigtas rūsys, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

LAWRENCE AVE. - BATHURST, $30.000 įmokėti puikus liuksusinis šešiabutis, balkonai, 6 garažai, apie $11.000 metinių pajamų.

BLOOR - KEELE, $20.000 įmokėti, tributis, maždaug 9 metų senumo, 3 garažai su privačiu įvažiavimu.

DĖMESIO! $8.000 ar mažiau įmokėti, apie 35 akrai žemės, virš 1.000 pėdų, and Georgian Bay ežero kranto, maždaug 85 mylios nuo Toronto, puiki vieta. vos keleto metų senumo.

$35.000 ĮMOKĖTI, 8 metų senumo 18 butų su balkonais. Tik pusė bloko nuo tramvajaus. Matyti Ontario ežeras. Visi butai išnuomoti ir duoda virš $25.000 metinių pajamų. Prašoma kaina $160.000.

KINGSWAY RAJONE: gražus 22 butų pastatas. visi butai turi balkonus. Didelė auto aikštė; 11 garažų. $31.000 metinių pajamų. Pirmi mortgičiai tik iš 5½%. Reikalingas geras įmokėjimas grynais, bet gali būti dalis grynais, o kiti nekilnojamo turto ar mortgičių formoje. Praše $210.000.

KINGSWAY RAJONE: $50.000 įmokėti, gražus 21 buto pastatas. $27.400 metinių pajamų. Pirmi mortgičiai iš 4½%. Prašoma kaina $215.000.

RYTŲ TORONTE: $70.000 įmokėti, puiki pinigų investacija, 10 krautuvių plazoje. Nuo plazos pastatymo (9 metai) nuomininkai nepasikeitė ir visi turi nuomos sutartis. Virš 10% už investuotus pinigus, apmokėjus mortgičius ir visas kitas išlaidas. Pilna kaina $200.000.

RETA PROGA. Tik 5 metų 41 buto apartamentinis pastatas. $55.000 metinių pajamų. Dideli vieno ir dviejų miegamųjų butai. Balkonai, keltuvas, kilimai. Pastatas labai gerame stovyje. Didelis kiemas automašinoms. Reikia nemažai įmokėti, bet dalis gali būti grynais pinigais, o kita dalis nekilnojamo turto arba mortgičių formoje (trade-in). Kaina $280.000.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME	DUODAME
4¾% už depozitus	mortgičius iš 6½%
5½% numatyta už šėrus	asm. paskolas iš 7%

KAPITALAS SIEKIA DU SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

RONCESVALLES-BLOOR, $24.900 prašoma kaina; 7 dideli kambariai per 2 augštu, 2 modernizuotos virtuvės ir prausyklos, sklypai 27x120, automobiliui vieta; įmokėti apie $6.000; pirmas mortgičius 7%, atviras, tinka 2 šeimom.

SUNNYSIDE, $33.900 prašoma kaina; 11 kambarių per 3 augštus, 3 virtuvės, 4 prausyklos, atskir i butai, vandeniu alyva apšildomas, privatus įvažiavimas, vienas garažas. Mortgičius 7%; įmokėti apie $10.000.

INDIAN arti BLOOR, $36.900 dvibutis 13 kambarių per 2 augštus, vandeniu alyva apšildomas, geras įvažiavimas, 2 garažai, pirmą sykį paskelbtas pardavimui; balansas — vienas atviras mortgičius.

RONCESVALLES - DUNDAS, $52.900 prašoma kaina; keturbutis, 20 kambarių, atskiri butai, geroj vietoj, visuomet išnuomoti butai, geros pajamos.

DUNDAS - BLOOR, $18.700 pilna kaina; įmokėti $4.000; balansas — vienas atviras mortgičius; mūrinis namas, 2 virtuvės, 2 garažai.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ IŠVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ
Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės: St. Prakapas tel. RO 7-9088 kiekvienu metu.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

$3.500 ĮMOKĖTI, gerų plytų, 6 dideli ir šviesūs kambariai su veranda, 2 virtuvėm ir 2 prausyklom, nauja krosnis. College - Dufferin rajone.

$3.000 ĮMOKĖTI vienaaugštis New Toronte, 6 kambariai, alyva apšildomas, gerų plytų, užpakalinė gatvelė; prašo $18.900.

$7.000 ĮMOKĖTI, Queen - Lansdowne, gerų plytų, atskiras, 9 dideli kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, nauja krosnis, platus privat. įvažiavimas, dvigubas garažas.

$31.900, Bloor - Jane, 6 dideli — šviesūs kambariai, nauja krosnis, užbaigta rūsy svetainė; atskiras garažas.

MOTELIS — labai gerai pastatytas ir moderniai įrengtas, 10 vienetų, su apartamentu, 50 mylių nuo Toronto, prie didelio plento, 3 metų senumo; parduodamas dėl savininko mirties savikaina (apie $62.000). Įmokėti apie $10.000; gražioj vietoj. Nuoširdžiai rekomenduotinas jaunai porai ar pen-

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,
Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų, vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų—mortgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius Alv. (Mieldažukė) Wisfoski

AFDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • MOKSLAPINIGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MĖNESINĖS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŪNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251 - 4864; namų tel. 277-0814

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latvją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

ĮVAIRIOS SUDĖTIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRAŠOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, planinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašom savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1 - 3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALŪZA

A. ČIŽIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

LIETUVIAI STALIAI

maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. STRIAUPIS

Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532 - 7733

1736 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9—11 v. ryto; 6—9 v. vakaro.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaniškus automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PAŠKEVICIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4 - 1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

International Driving School

WALDI

Centrinė įstaiga 691 Annette St., Tel. RO 2 - 2100

Skyrius: 894 COLLEGE ST. Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.,

tel. WA 1-5225 arba WA 4-1001

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

JAU KELI MĖNESIAI vieši Miami Beach saloje Kunigunda Kadatienė su savo vyru inž. Kęstučiu Kodačiu. Beveik kasmet jiedu atvyksta žiemos atostogų į Floridą ir, iki pat balandžio mėn. pailsėję, skuba vėl prie savo darbų "Nidoje" — jų nuosavoje vasarvietėje ant ezero kranto netoli Detroito. K. Kodatienė, skautų ir šaulių organizacijų veikla užsiėmusi, randa laiko ir kūrybiniam darbui. Ji rašo eilėraščius, juos deklamuoja Miami Lietuvių Piliečių Klube, be to, piešia paveikslus. Jos natiurmortai ir šiaip moderniosios pakraipos dekoratyviniai peizažai patrauklūs spalvų suderinimu. Detroite Lietuvių Namuose ji buvo surengusi savo tapybos parodą, kurią organizavo St. Butkaus Detroito šaulių kuopa. Parodoje buvo išstatyta 47 paveikslai, kurių pusė parduota.

A.A. VINCENTAS VERTALKA, 86 metų sulaukęs, mirė Miami mieste. Kun. dr. J. Razutis palydėjo jį į katalikų kapines Our Lady of Mercy. Laidotuvėse dalyvavo velionies dvi dukterys-vienuolės, atskridusios iš Wisconsin, sūnus Karolis su žmona Danute ir dukrele Rūta, mirusio duktė Adelė Andersonienė su dukra Jurgute ir nemažas būrys lietuvių.

JADVYGA TŪBELIENĖ, buv. Lietuvos min. pirmininko našlė, ilgesnį laiką atostogavusi pas J. Pakštienę, išvyko į Vašingtoną. Gegužės mėn. ji ketina grįžti į Miami, kur yra nusipirkusi jaukų namelį.

JADVYGA IR JONAS RUKŠOS laimingai sugrįžo į Kanadą. J. Rukšienė talkino lietuvių (miamiečių) parengimuose, dalyvaudama meno programose.

STEFANIJA IR ROJUS LIORMANAI sugrįžo į Ročesterį, į savo buveinę, išsiilgę savo 4 anūkėlių ir dukters su žentu prof. A. Klimu.

SOFIJA OŽELIENĖ, skrisdama iš Kolumbijos (P. Am.) į Čikagą, sustojo porai savaičių Miami mieste pas J. Jazbutienę.

DAIL. RIMA-MARIJA TŪBELYTĖ-KULMANIENĖ atskrido iš Portland, Oregon, į Vašingtoną pas savo mamytę J. Tūbelienę.

J. Narūnė

Niagara Falls. N.Y.

LIETUVIŲ ŠV. JURGIO PARAPIJOS VAKARIENĖ rengiama balandžio 29, šeštadienį, nuosavoje salėje (1910 East Fall St., Niagara Falls, N. Y.). Meninę programą atliks sol. Birutė Čepienė iš Ročesterio ir tautinių šokių grupė iš Hamiltono. Vakarienėje kviečiami dalyvauti ne tiktai parapijiečiai, bet ir visi kiti kaimyninių vietovių tautiečiai. Niagara Falls Šv. Jurgio parapijai vadovauja kun. V. Andriuška, MIC. Jis yra gimęs JAV-se, bet Lietuvoje studijavęs teologiniu mokslus. **Kor.**

Du ukrainietiški spalvoti filmai

PASKUTINĮ KARTĄ MUZIKINIS FILMAS

"TARNAITĖ"

PAGAL T. ŠEVČENKĄ.

ANTRASIS FILMAS —

"Tarp dingusių"

TAI JAUDINANTI, DRĄSI KOVA PRIEŠ HITLERĮ

ABU FILMAI SU ANGLIŠKAIS ĮRAŠAIS

Brighton teatre

tel. 532-2710

127 RONCESVALLES AVE.

Balandž. 20 iki 26

Kasdien nuo 6.30 v.v.

Šeštad. nuo 5 v.p.p.

SEKM. nuo 4 v.p.p. be pertraukos

Įėjimas: $1.25, $1.00, 50 c.

Sault. St. Marie, Ont.

TADAS ŠVARLYS prieš maždaug dvejus metus liko paralyžuotas—nevaldo dešinės rankos ir prarado kalbą. Buvo gydomas vietoje ir Toronte; atrodo, padarė mažą pažangą. Šiuo laiku jis apgyvendintas Sault Ste Marie senelių prieglaudoje ir yra išlaikomas valdžios lėšomis. Būtų gražu, kad tautiečiai, ypač jo draugai, jį aplankytų. **Kor.**

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

ALFONSAS DARGIS, vienas nedaugelio mūsų dailininkų, radusių pripažinimą amerikiečių tarpe, prisistatė Čikagos lietuvių visuomenei čia surengta savo darbų paroda. Dvidešimt du šio dailininko kūriniai, išstatyti "Standard Federal" taupymo ir skolinimo bendrovės patalpose, išryškino šio dailininko kūrybinius sugebėjimus. Lietuvių Dailės Instituto pirmininkas dail. Adolfas Valeška, kalbėdamas parodos atidaryme balandžio 8 d., Dargį pristatė kaip didelį menininką. Kalbėtojas čia pridėjo, kad Dargis visų pirma yra stilistas, o turėti stilių arba charakterį dailininkui yra pagrindinis dalykas, nes meno istorija domisi tik originaliais dailininkais. A. Valeškos nuomone, A. Dargis daug dirba ir žino, ką gali padaryti, todėl pas šį dailininką nėra pripuolamų darbų. Lietuvių Dailės Instituto pirmininkas taip pat palietė ir opias lietuvių visuomenines temas, sakydamas, jog atstovauti tautai reikia ne kongresais bei rezoliucijomis, bet darbais. "Būsime tik tada stiprūs, kai būsime kultūringi".

Dail. Dargio parodos atidarymui vadovavo sol. St. Baras, parodą surengusios bendrovės tarnautojas. Taip pat atidarymo metu kalbėjo tos bendrovės vicepirm. ir kontrolierius, tautininkų veikėjas A. Kašuba.

Dail. Dargis nėra brangininkas: jo paveikslų kaina — nuo 120 iki 450 dol. Jau pirmąją parodos dieną buvo nupirkti 5 darbai. Paroda bus atidaryta balandžio ir gegužės mėnesiais. Darbai iškabinti bendrovės pastato antrame augšte kiek sugrūstai, o kambaryje esantieji stalai ir kiti raštinės įrengimai, žinoma, nerodo, kad tai yra labai ideali vieta meno parodai. Parodos lankymas yra nemokamas, tad iš rengėjų daug ir negalima reikalauti.

ALEKSANDRAS KUMSKIS, kuris, kaip buvo manyta, bus pirmasis lietuvis Čikagos miesto taryboje, balandžio 4 d. rinkimuose pralaimėjo savo varžovui lenkų kilmės statybos rangovui Casimir Staszucuk tik 3,396 balsais. Anas gavo 17,389 balsus, o Kumskis — 13,993. Prieš tai įvykusiuose rinkimuose dėl šios pozicijos varžėsi 9 asmenys ir tada Kumskis gavo daugiausia balsų, tačiau nesurinko daugumos, tad turėjo persirungti su antruoju asmeniu pagal balsų daugumą.

Kumskio kandidatūrą rėmė demokratų partija, nors ji čia nebuvo 100% už jį, kadangi Kumskis pasisakė prieš vadinamąjį "Open Occupancy" įstatymą. Kumskio taip pat nerėmė, galima sakyti, demokratų laikraštis "Chicago Sun-Times", kuris savo skaitytojams iš Kumskio apylinkės neužgyrė nė vieno kandidato (ir Kumskio varžovas respublikonas taip pat pasisakė prieš tą įstatymą).

Net ir lietuvių tarpe dėl Kumskio nebuvo vieningo sutarimo. Apie tai Čikagos "Sandara" rašė: "Bet, deja, į tuos rinkimus ir patys lietuviai neįdėjo užtektinai darbo ir pastangų. Nebuvo netgi platesnio susitarimo ir vieningumo, be kurių joks laimėjimas šioje srityje nėra įmanomas". Reikia pasakyti, jog Kumskiui remti buvo sudaryti keli lietuvių komitetai, kurie parodė pastangų ir paklojo pinigų, tačiau to nepakako. Vienam iš komitetų vadovavo jaunas ir energingas vyras iš naujųjų ateivių tarpo — Rimantas Dirvonis.

Pats Kumskis dėl šių rinkimų pasekmių nėra nusivylęs. Jis "Drauge" paskelbtoje padėkoje sako: "Nors ir nebuvau išrinktas 13-to wardo aldermanu, 14,000 balsuotojų man davė didelį komplimentą ir tikiuosi, kad kituose rinkimuose lietuviai mane neužmirš". Reikia tikėtis, jog sekantį kartą lietuviai bus vieningesni savo tautiečio išrinkimui. Beje, Kumskis į didesnį postą kandidatuoja jau nepirmą kartą: jis kandidatavo ir nebuvo išrinktas 1956 m. sanitarijos distrikto patikėtinio pareigoms.

• • •

JUOZAS DILYS susilaukė piktų žodžių iš "Chicago Tribune" dienraščio, kurio kovo mėn. 28 ir 31 d.d. numeriuose buvo nepalankiai atsiliepta apie paštu gautą "anti-war and hate" literatūrą iš pietinės Union gatvės adreso. Tame laikraštyje gauta literatūra yra vadinama šiukšlėmis ir gavėjai kreipėsi į FBI (valstybinę saugumo įstaigą).

Pasinaudodama "Chicago Tribune" dienraščio žinia, šį incidentą atpasakojo S. Barkus šeimos liet. radijo programa, kuri balandžio 9 d. davė progą pačiam J. Diliui apie tai pasiaiškinti. Jis savo kalboje prisipažino, kad literatūrą yra siuntęs, tačiau ji nesanti šiukšlės, bet teisybę platiną raštai. J. Dilys, kuris, kaip jis pats sakosi, Lietuvoje du kartus buvo rusų ir komunistų pašautas ir todėl ir dabar aktyviai kovojantis prieš komunizmą.

• • •

KETURI LIETUVIAI KREPŠININKAI atstovavo Cicero miesto vyrų rinktinei tradicinėse rungtynėse su Berwyn miesto krepšininkais balandžio 7 d. Šiame susitikime Cicero garbę gynė: Al Rimbergas, Arūnas Vasys, Donatas Bačinskas (visi naujųjų ateivių sūnūs) ir čiagimis Robertas Kosky. Šio susitikimo laimėtoju tapo ciceriečiai. Taip pat ir jaunių komandoje Cicero rinktinė turėjo vieną lietuvį — Jim Martinkų. Berwyn vyrų komandoje žaidė irgi lietuvių kilmės jaunuolis — Bill Bereckis.

• • •

IŠ BUENOS AIRES (Argentinos) gautame laikraštyje "El Mundo" kovo 13 d. laidoje rašoma apie Argentinos moterų krepšinio pirmenybes ir jų nugalėtoją — Buenos Aires "Boca" klubo atstovę lietuvaitę Nildą Sklerevičiūtę (rašoma Sklerevičius). Šios sportininkės nuotraukų buvo įdėta ir kitoje Argentinos spaudoje. Taip pat paminėtina, jog dieną po pirmenybių (jos baigėsi kovo mėn. 12 d. Jujuy mieste) mirė Sklerevičiūtės motina, ir ši sportininkė po džiaugsmingų laimėjimų turėjo skubėti į laidotuves.

Tikroji Toronto Lietuvių Namų būklė

Atkelta iš 2-ro psl.

naujai valdybai sužinoti dabartinę Lietuvių Namams rinkos kos kainą, kad būtų galima sudaryti realų balansą. Buvo pasiūlyta bandyti išnuomuoti antro augšto rytinę dalį, būtinai pakeisti raudonomis raidėmis iškainą, kad būtų galima sutiek, kiek būtinai reikalinga.

Kadangi dabartinės Lietuvių Namų valdybos kadencija pasibaigė, buvo eita prie naujos valdybos rinkimų. Kadangi dr. J. Kaškelis atsisakė toliau dalyvauti valdyboje, buvo išrinkti šie asmenys: A. Statulevičius 18 balsų, P. Bastys 16 ir J. Novogroskis 15. Kandidatais liko Petraitis ir Barzdaitis. Revizijos komisija liko antriems metams ta pati: M. Abromaitis, dr. M. Anysas ir V. Bačėnas.

Iš balsų skaičiaus matome, kad šėrininkų susirinkime nedalyvavo nei dviejų tuzinų iš tos daugybės asmenų, kurie yra savo laiku sudėję $24.000 su viršum kapitalo. Būtų pageidautina, kad jie savo Namams ir kapitalui rodytų daugiau dėmesio.

A.

KLM ROYAL DUTCH AIRLINES

NAUJA–3 savaičių kelionė į RYTŲ EUROPĄ

IŠ MONTREALIO — $599 kanadiški doleriai

- Trys savaitės Vilniuje
- Tiesioginis skridimas lėktuvu iš Montrealio per Varšuvą į Vilnių.
- Į minėtą kelionės kainą įeina viskas (lėktuvas, maistas, persėdimas, ekskursijos)
- Vienos dienos išvyka į Leningradą lėktuvu iš Vilniaus ir per Helsinkį atgal

IŠSKRENDA IŠ MONTREALIO—1967 BIRŽELIO 5 d.

Teiraukitės artimiausiame KLM kelionių biure arba pas savo kelionių biuro agentą

(Ši nauja pigi kelionės kaina įmanoma įvedus vadinamą IT grupinę sistemą)

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems kelione
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kt. reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261; vakarais 536-4681

ŠYPSENOS

Meno laidotuvės

„Naujienų" meno skyriuje, vedamam dail. Miko Šileikio, klausiama. "Ar juodai dažytos lentos yra menas?" Tolėliau rašoma apie neseniai įvykusią dailės parodą žydų muzėjuje, Niujorke. Buvę išstatyti Reinhardo kūriniai. Ten buvę matyti juodai arba raudonai nudažytos plokštumos, automobilių laužas, supuvusios lentos, iš miško atgabenti kelmai su šaknimis, akmenys ir t.t. Anot skyriaus apžvalgininko, Reinhardo paroda kėlusi siaubą, gąsdinusi, pagaliau nuteikusi gedulu, lyg tai reikštų menui galą — laidotuves... Gale prasitariama: "Gal tos parodos ir buvo toks tikslas?"...

Tarakonai

Vienas žmogus paskambino į parduotuvę, kur pardavinėjami gyvūnai, ir užsakė iš karto 30.000 tarakonų.

— Kam gi jų tiek daug reikia?

— Matote, aš šiandien išsikraustau iš buto. O mano buto nuomos sutartyje parašyta, kad aš privalau palikti jį tokį, kokį radau atsikraustęs.

Parinko Pr. Al.

SPORTAS

(Atkelta iš 6 psl.)

VYČIO ŽINIOS

Golfininkų susipažinimas ir sezono atidarymo žaidimai įvyks šį sekmadienį, 12 v., Glen Eagle golfo aikštyne. Visi Vyčio golfininkai ir prijaučiantieji kviečiami dalyvauti. Bus aptarta ateinančio sezono veikla.

V. Nešukaitytė, dalyvaujanti pasaulinėse stalo teniso pirmenybėse, laimėjimų dar nepasiekė. Kol kas geriausiai sekėsi dvejetų varžybose: rungtynėse su Lenkija V. Nešukaitytė ir D. Hunnius po atkaklios kovos pralaimėjo 1:2 (19:21; 21:17; 21:17). Kitose rungtynėse Violeta pralaimėjo V. Vokietijos A. Simon 2:0 (21:14 ir 21:8) ir lenkė L. Miroskawa ją įveikė 2:0 (21:12 ir 21:5).

Olandijoje, pakeliui į Švediją, Kanados stalo tenisininkai žaidė draugiškas rungtynes su olandais. Moterys laimėjo 3:2. V. Nešukaitytė laimėjo vienetą ir su D. Hunnius dvejetą. **A. S.**

Naujai atidaryta lietuviška sporto reikmenų krautuvė

RONCESVALLES SPORT STORE

Sav. J. Šarūnas ir J. Dambrauskas

295 Roncesvalles Ave., tel. 536-1373

Mažo kalibro ir medžiokliniai šautuvai, šoviniai, žvejojimo reikmenys, teniso raketės, įvairūs sviediniai ir kiti sporto reikmenys.

DRAUDIMAI

231-2661 arba 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.

(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D.

Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.

408 Roncesvalles Avenue - Toronto.

Margio vaistinės namų II augštas.

(Įėjimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 Antradieniais ir penktadieniais nuo 6–8 v.v. v.p.p. išskyrus trečiadien. ir sekmadienius.

Įstaigos tel. LE 7-1708;

Namų — CR 9-6166

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2 - 5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI. O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

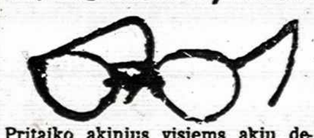

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Telefonas WA 1-3924

SAFEWAY PLUMBING AND HEATING

DARBAS ATLIEKAMAS SĄŽININGAI IR NEBRANGIAI.

TEL. 535-4579 MIKE BUCHAK

129 MARION ST., TORONTO 3, ONT.

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektra varymas. Sutaisau iširusius gaius ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos:

pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave.

(prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD

(2-ras namas nuo Roncesvalles)

Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9 - 12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto

(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. P. VYTĖ

DANTŲ GYDYTOJAS

24 Calvington Dr., Downsview.

(prie Keele į šiaurę nuo Wilson Ave.)

Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 633 - 1167

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga

AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769 - 4612

769 - 4131

Buvusiai ilgametei Kanados Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondo pirmininkei, Krašto Tarybos ir Krašto Valdybos narei, Augštesniųjų Lituanistinių Kursų Toronte vadovei, Toronto apylinkės kultūros ir švietimo vadovei, redaktorei, mokytojai ir nepailstamai lietuvybės veikėjai

A † A

IZABELEI MATUSEVIČIŪTEI

mirus, jos seseriai, broliams bei jų šeimoms reiškiame nuoširdžią užuojautą —

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba

Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje narei

IZABELEI MATUSEVIČIŪTEI mirus,

jos braliams — VLADUI, ALBINUI, sesutei TERESEI SIMONAITIENEI su šeimomis ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą —

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

Pranešame giminėms, artimiesiems ir visuomenei:

šių metų balandžio 15 dieną Schomberge, Ont., namų gaisre žuvo

A † A

ALFONSAS DAUSA

Velionis pašarvotas Toronte Turner a. Porter laidotuvių įstaigoje; laidojamas iš Šv. Jono Kr. bažnyčios šį trečiadienį, 10 valandą ryto, lietuvių kapinėse Port Credit, Ont. —

Žmona Michalina

Duktė Aldona **Žentas Mečys Empakeris**

A.a. Izabelė Matusevičiūtė palaidota balandžio 17 d. iš Šv. Jono Kr. bažnyčios lietuvių kapinėse. Pamaldas atlaikė ir laidotuvių apeigas atliko kun. P. Ažubalis, giedojo sol. V. Verikaitis. Velionė buvo pašarvota Turner a. Porter laidotuvių namuose, kur ją gausiai lankė ne tik giminės, bičiuliai, bet ir kiti tautiečiai, kuriuos koplyčia vakarinių maldų metu vos galėjo sutalpinti. Taipgi labai gausiai Toronto lietuviai dalyvavo laidotuvių pamaldose — Šv. Jono Kr. bažnyčia buvo pilnutėlė. Daugybė automobilių palydėjo ją į kapines. Atsisveikinimo kalbas pasakė: KLB krašto valdybos vardu — Stp. Kairys, Tautos Fondo — S. Banelis, ateitininkų — K. Manglicas, S. Prapuolenytė - Bunker Visa tai reiškė pagarbą Velionei, kuri buvo veikli visuomenininkė, mokytoja, redaktorė, paskaitininkė. Ji buvo KLB veikėja, lituanistinių kursų mokytoja, Tautos Fondo valdybos narė, ateitininkė, katalikių moterų veikėja ir t.t. Plačiau apie jos veiklą žiūr. 3 psl.

Velionės mirtis buvo staigi. Konstatuotas kraujo išsiliejimas smegenyse. Kadangi gyveno viena kambaryje, išnuomotame pas svetimtaučius, ilgokai niekas apie jos mirtį nežinojo. Nustatyta, kad Velionė mirė balandžio 9 d., o apie jos mirtį sužinota tiktai balandžio 13 d. Jau ilgesnį laiką Velionė turėjo augštą kraujo spaudimą. Dirbo vienoje prieglaudoje ir pastaruoju laiku buvo gražiai susitvarkiusi. Laidotuvėmis rūpinosi Velionės sesuo, brolis ir kiti artimieji. Tautinė vėliava, kuria buvo uždengtas Velionės karstas, perduota šeštad. mokyklai. Taip buvo atsisveikinta su dar viena kultūrininke, palikusia savo darbo pėdsakus išeivijos gyvenimo vagose. Pagarbos ženklan buvo užberta pora žiupsnių žemės iš Lietuvos. **Ks.**

Kanados Pabaltiečių Moterų Taryba bal. 15 d. paminėjo savo gyvavimo 15 metų sukaktį Šv. Petro parapijos (estų) salėje. Iš lietuvių dalyvavo gen. kons. dr. J. Žmuidzinas ir gana gausi lietuvių moterų grupė. Paskaitą apie R. Europos tautinį meną skaitė dr. J. Vaštokienė. Ji daug medžiagos pateikė apie M. K. Čiurlionį. Minėjimas su menine programa ir vaišėmis užtruko apie 3 valandas.

ŠV. JONO KR. PAR. KNYGYNE gauta: J. Audėno "Paskutinis posėdis". Atsiminimai, $4. Visos kitos, prieš 1967 metus išleistos knygos, parduodamos papigintai. Primenama, kad dabar pats laikas apsimokėti laikraščių prenumeratas už 1967 metus. Nelankime paraginimų. Atsilyginkime dabar. Knygyno vedėjas

A.a. Alfonsas Dausa žuvo namų gaisre bal. 15 d., apie 4 v. p.p. Schomberge, netoli Toronto. Apdegė ir jo žmona. Apie laidotuves žiūr. gedulingame pranešime. Velionis gimęs 1890 m. rugsėjo 7 d. Utenos apskr. Kurį laiką buvo Lietuvos užsienio reikalų ministerijos tarnyboje. Apie 1928 m. buvo Lietuvos konsulato sekretoriumi Rygoje. Vokiečių okupacijos laikotarpyje, II D. karo metu, Velionies pastangomis buvo atsteigta lietuvių gimnazija Rygoje. Be to, Velionis buvo referentu prie Latvijos švietimo ministerijos lietuvių mokyklų reikalams; veikė lietuvių organizacijose, įsteigė lietuvių studentų draugiją. Atvykęs į Kanadą 1948 m. gyveno Ontario prov. Pastaruoju metu su žmona gyveno Schombergo vietovėje nuosavame name. Gaisras kilo labai staigiai, ir Velionis nebespėjo išsigelbėti. Pašaukti gaisrininkai nebegalėjo padėti. Velionies duktė Aldona yra ištekėjusi už M. Empakerio.

Prisikėlimo parapijos jaunimo chorų koncertas buvo surengtas balandžio 16 d. Pirmiausia pasirodė jauniausiųjų choras, kuris vos betilpo scenoje. Jis gyvu tempu padainavo keturias liaudies dainas ir P. Alcantaros "Pajaco pasaką", kurioje solisto vaidmenį dainavo Rimas Strimaitis. Imponuojančiai atrodė studenčių choras savo uniformomis, gražiais pranešimais ir jaunu dainavimu. Po solisto R. Strimaičio atlikto P. Tosti kūrinio "Idealas", scenon išėjo ir jaunieji vyrai, pasipuošę naujom uniformom. Mišrusis choras, turįs apie 60 jaunimo, visus nuteikė entuziazmu. Visi gausiais plojimais nepaprastai vertino jaunimo pastangas lietuviškos dainos srityje. Didžiausias nuopelnas priklauso kun. Br. Jurkšui, subūrusiam jaunimą į du ar net tris chorus. Akompanavo D. Skrinskaitė. Visiems padėkojo klebonas T. Placidas, OFM, ir pakvietė atsigaivinti kava bei pyragaičiais, paruoštais jaunimo choro mamyčių. Koncerte dalyvavusių linkėjimas jaunimo chorams — augti, tobulėti, ištverti. Platesnis įvertinimas — kitame nr.

Apylinkės valdyba savo posėdyje svarstė su Kanados šimtmečiu susijusias iškilmes: numatyta įsijungti į Toronte vykstantį paradą, surengti spalio mėn. šimtmečio pobūvį Club Kingsway. Motinos Dienos minėjimui, kuris šiais metais jungiamas su šeštadieninės mokyklos užbaigimo iškilmėmis, kalbėtoja pakviesta dr. J. Čuplinskienė. Tartasi dėl paminklo pastatymo, švenčiant Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50-ją sukaktį.

Balandžio 29 d., 7.30 v.v., Prisikėlimo salėje

tradicinis kartūno balius

- **Išgirsite istorinę staigmeną: baublines kaimo giedorkas**
- **Šokiams gros gera muzika**
- **Bufetas, baras, loterija**
- **Premijos gražiausioms suknelėms**

ŠALPOS GRUPĖ "DAINA"

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Krikščioniškos vilties ir pagarbos ženkle palaidota a.a. Izabelė Matusevičiūtė, nuoširdi lietuvė ir gera krikščionė. Nuoširdi užuojauta Velionės plačiajai giminei ir lietuviškai visuomenei, kurią Velionė skatino neapsnūsti ir tikėti į Lietuvos prisikėlimą.

— Tragiškai mirus a.a. Alfonsui Dausai, jo žmonai, dukrai ir visiems giminėms gilį užuojauta. Velionis laidojamas iš Šv. Jono Kr. bažnyčios trečiadienį 10 val. lietuvių kapinėse.

— Pirmosios Komunijos pamokos vaikams — sekmadieniais po 10 val. pamaldų, antradieniais ir ketvirtadieniais — 7 v. vakaro. Šį ketvirtadienį vaikučiams egzaminai, o jų tėveliams — susirinkimas aptarti iškilmių reikalams.

— Šią savaitę lankoma: Glenlake ir Quebec; taipgi bus užbaigtos lankyti praėjusią savaitę skelbtos gatvės.

— Gyvojo Rožinio draugijos narių susirinkimas — šį sekmadienį po 10 val. pamaldų parapijos salėje.

— Gražiai praėjo parapijos choro pobūvis, į kurį atsilankė choristai ir jų artimieji.

— Užuojauta Z. Stančikienei, P. Amerikoje mirus jos sesutei a.a. Onai Pažėrienei.

— Šį šeštadienį, 9 v.r., gedulingos pamaldos už a.a. Elzbietą Bielašauskienę. Sekmadienį 11 val. Mišios už a.a. Domą Gruodį metinių proga.

Pasiskirstė pareigomis. Balandžio 11 d. įvyko Lietuvių Namų valdybos posėdis, kuriame pasiskirstyta pareigomis: pirm. Pr. Bastys, sekr. Pr. Kvedaras, ūkio vadovas A. Petryla, šėrų atskaitomybės vadovė E. Jurkuvienė, švietimo ir pramogų — Aug. Kuolas, alyvos pardavimo — J. Novogrodskis, atskaitomybės — A. Statulevičius. Posėdyje buvo svarstomos finansinės ir ūkinės problemos. 15 metų sukakties proga numatyta suruošti balių š.m. spalio 14 d. Lietuvių Namų patalpose. Visus dalininkus ir visuomenę kviečiame dalyvauti ir paremti lietuvišką pastogę.

Valdyba

"Paramos" pirmasis metų ketvirtis pasibaigė kovo mėn. ir šiuo metu skaičiuojamos palūkanos už indėlius (depozitus). Visi įnašai iki sausio 10 d. užskaityti už pilną ketvirtį ir visi išėmimai kovo 30 d. ir 31 d. neturi jokios įtakos į palūkanų skaičiavimą. Dividendas už 1966 m. prirašytas kovo mėn. ir dividendas už dividendą užskaitomas nuo kovo mėn. pradžios. Už paskolas palūkanos skaičiuojamos nuo likusios balanso sumos iš 7%. Už mortgičius visiems nariams skaitoma 6½%. Be to, nariai visas bankines operacijas gali atlikti paštu siųsdami čekius, taip pat ir darbovietės čekius Parama (Toronto) Credit Union Ltd. vardu antroje čekio pusėje užrašius "Only on deposit Acc. No . . .". Kartu prašome pridėti banko knygutę, kurioje įrašę visus įrašus grąžinsime atgal. Šis būdas yra saugus ir patogus.

Vedėjas

Prisikėlimo par. žinios

— Mirus a.a. Iz. Matusevičiūtei, Alf. Dausai ir J. Poškui, artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

— Dėkojame vaikučių, studenčių mergaičių, studentų mišrių balsų chorams, sol. R. Strimaičiui, pianistei D. Skrinskaitei ir chorų vadovui kun. B. Jurkšui už gražų koncertą. Linkime gražios meninės ateities ir ištvermės didžiam kultūriniame darbe! Ačiū vaikučių choro mamytėms už skanumynus ir Kat. Moterų Dr-jai už suruoštas vaišes.

— Mišios: penktad., 8 v. — už a.a. S. Kolyčių; užpr. p. bankelis; 8.30 v. — už a.a. J. Poškų; užpr. p. Levišauskienė; šeštad., 8.30 v. — už a.a. J. Taujenį; užpr. p. Ledai; 9.30 v. — už a.a. V. Plečkaitienę; užpr. p. Plečkaitis; at. sekmad., 10 v. — už a.a. S. Lesniauską; užpr. p. Ranoniai; 11.15 v. — už a.a. P. Jurkšaitį; užpr. p. Jurkšaičių šeimos bičiuliai.

— Pirmosios Komunijos pamokos — antrad. ir ketvirtad., 7-8 v.v., ir sekmad. po 10 v. Mišių. Pr. sekmad. tėveliai išsirinko iškilmių komitetą: Gustainis J. — pirm.; Baziliauskienė D., Baziliauskienė I., Jurcevičius I., Petrauskienė V. ir Valickienė R.

— Katechetinės pamokos — antrad. ir ketvirtad., 4.30 v.p.p. ir sekmad. po 10 v. Mišių.

— Religijos pamoka gimnazistams, paskutinė šiais mokslo metais — šį sekmad. po 10 v. Mišių muz. studijoje. Kalbės V. Judzentavičiūtė, pailiustruodama savo temą filmais ir skaidrėmis. Ačiū dr. J. Sungailai už pr. sekmad. įdomią pamoką.

— Šį ketvirtad., 7.30 v.v., muz. studijoje bendra suaugusių ir studentų chorų repeticija. Ruošiamasi Lietuvių Dienos koncertui Montrealyje. Kitų repeticijų šią savaitę nebus.

— Šį sekmad. vaikų darželis, globojamas vyr. ateitininkų, veiks studentų kambary.

— Jaunųjų dailininkų parodą par. mažojoje salėje galima aplankyti kasdien iki penktad. 6-10 v., šeštad., 12-6 v. ir sekmad., 10-4 v.

— Aušros stovykla jaunimui 7-13 m. T. pranciškonų stovyklavietėje, N. Wasagoje, bus liepos 8-22 d.d. Stovyklavietės tobulinimo darbai pradedami šią savaitę. Numatoma pastatyti 2 naujus namukus, pagerinti sporto ir žaidynių aikštes, įsigyti "valdiškus" indus. Galį pagelbėti stovyklavietėje šiokiadieniais ar savaitgaliais, maloniai prašomi paskambinti T. Pauliui LE 3-0621.

— Kt. savaitę lankoma: Avon Ave., Bathurst St., Blackthorn Ave., Cameo Cres., Clearview Hts., Cliff St., Cornelius Pkway, Dennis Ave., Dundas St. W., Davenport Rd., Edinborough Ct., Greentree Ct., Haney Ave., Hector Ave., Herman Ave., Lacey Ave., Mullock Ave., Northland Ave., Rutherford Ave., Talbot St., Weston Rd. ir gyveną 19-je pašto zonoje.

— Pakrikštyta Danieliaus ir Lilijos Laurinavičių dukrelė Linda Ona.

KLB krašto valdybos pirm. A. Rinkūnas pereitą savaitgalį lankėsi Otavoje, kur dalyvavo apylinkės susirinkime ir atidarė vietinę liet. dailininkų ir meno mėgėjų parodą. Aptarus bėgamuosius apylinkės reikalus, ilgiau sustota ties Lietuvos nepriklausomybės sukakties paminėjimu Otavoje ir galimybėmis suruošti šioje apylinkėje 1968 m. Lietuvių Dieną. A. Rinkūnas taip pat aplankė Carlton un-to prof. Eggleston, kuris sutiko parašyti rekomendacinę įžangą mūsų šimtmečio leidiniui "Lithuanians in Canada".

KLB krašto valdybos vicepirm. St. Kairys lankėsi Londone, Ont., kur dalyvavo jaunimo ansamblio krikštynose. Praėjusį savaitgalį jis atstovavo krašto valdybai a.a. Iz. Matusevičiūtės laidotuvėse.

K. L. K. Kultūros Dr-jos "Žiburiai" metinis susirinkimas — sekmadienį, balandžio 23 d., 4 v.p.p., salėje virš "TŽ" redakcijos. Valdyba maloniai primena nariams metinę pareigą ir kviečia tą popietę rezervuoti "TŽ" reikalams.

Akademikų Draugijos paskaita — balandžio 29 d., 7.30 v.v., Prisikėlimo muzikos studijoje. Dr. Antanas Sužiedėlis kalbės tema: "Psichologinis žvilgsnis į žmogaus susikaupimą ties pačiu savimi". Paskaitininkas yra baigęs psichologinius mokslus JAV ir dabartiniu metu dėsto katalikų universitete Vašingtone, D. C. Jis yra žinomas lietuviams Š. Amerikoje savo straipsniais ir paskaitomis. Ši paskaita bus paskutinė šį sezoną. Lietuvių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. **Valdyba**

"Varpas" kviečia visus į iškilmingą šių metų pavasario koncertą gegužės 6 d., 7 v.v., Bickford Park High School (Bloor ir Christie). Išgirsite ne tik "Varpo" chorą, bet ir dar Toronte negirdėtą jauną solistę Daivą Mongirdaitę ir Vaclovą Verikaitį.

Tautos Fondo Toronto skyrius rašo: "Tėviškės Žiburiai" nenuilstamai skelbia lietuvišką mintį jau daugelį metų ir daug pasidarbuoja lietuviškų organizacijų labui. Valdyba, atsidėkodama už įdėtus straipsnius ir paskelbtus aukotojų sąrašus, bal. 9 posėdyje nutarė paremti "T. Ž." $15 auka. **P. Morkūnas,** Tautos Fondo Toronto skyr. pirm."

"TŽ" leidėjai nuoširdžiai dėkoja už paramą.

Prof. dr. A. Ramūnas balandžio 15 d. turėjo staigią ir sunkią operaciją Otavos General Hospital.

HIGH PARK RAJONE išnuomojamas kambarys ir virtuvė be baldų tik moteriai. Tel. 532-8459.

JIEŠKOMAS LIETUVIS PENSININKAS, kuris norėtų gyventi ūkyje netoli Wasagos. Informacijos reikalu skambinti 741-0440, angliškai prašant pašaukti Stan.

PIGIAI ĮSPARDUODU NAMO BALDUS,
tinkamus vasarnamiams: sofą, fotelius, lovas, stalus, kėdes ir t.t.
Tel. 535-6739.

JIEŠKOMAS PIRKTI vasarnamis Wasagos rajone. Toronte tel. 425-0656. Adresas: Box 1120, Stouffville, Ont.

SIŲSTI LIETUVON — arba turėti sau — labai gerom sąlygom rašomoji mašinėlė su lietuvišku ar kitu raidynu, transistoriniai radijo aparatai ir kt. Galite siųsti į Lietuvą tiesiai iš JAV. Katalogų ir informacijų teiraukitės:
J. L. GIEDRAITIS, 10 BARRY DR., E. NORTHPORT, N.Y., 11731, USA.

Nedidelis orkestras įvairiems parengimams prieinama kaina. Skambinti A. ZAREMBA Telefonas 767-7084.

UŽPILDOME PAJAMŲ MOKESČIŲ (income tax) blankus. F. Ganz a. Assoc. Skambinti po 5 v.p.p., šeštadieniais — betkuriuo laiku 531-6650.

"TĖVYNĖS PRISIMINIMŲ"
radijo programos girdimos du kartus per savaitę —
Šeštadienį: 3.30 — 4.30 v.p.p. banga 1250, stotis CHWO, Oakville, Ont., Kanada;
Sekmadienį: 2 — 2.30 v.p.p. banga 1270, stotis WHLD, Niagara Falls, N.Y., USA.
Programos ved.—J. R. Simanavičius, 111 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. LE 4-1274. Tas pats adresas ir "Dainos" dovanų ir plokštelių krautuvės.

LENGVIAUSIU BŪDU GALITE UŽSAKYTI DOVANŲ SIUNTINIUS Į LIETUVĄ
PER "TAURO" SIUNTINIŲ ATSTOVĄ
St. Prakapą
18 Brookside Ave, tel. 767-9088,

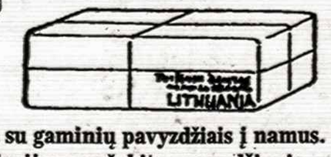

Toronto apylinkėje atvažiuoju su gaminių pavyzdžiais į namus.
Norintieji užsakyti iš provincijos prašykite pavyzdžių ir kainaraščių — atsiųsiu paštu.
Galite užsakyti: sovietų gamybos automobilius, motociklus ir kt.; švedų ir Hohner gamybos akordeonus bei muzikos instrumentus; **Anglų gamybos medžiagas** eilutėms, suknelėms; drabužius ir avalynę.
TURIU DIDELĮ PASIRINKIMĄ LIETUVIŠKŲ ILGO GROJIMO PLOKŠTELIŲ; DOVANOMS — LIETUVIŠKŲ ODINIŲ ALBUMŲ, PINIGINIŲ, UŽRAŠŲ KNYGELIŲ ir t. t.
UŽSAKYMUS PRIIMU IŠ BETKUR. VISKAS APDRAUSTA IR IR PRISTATYMAS GARANTUOTAS.

EXPO 67 NAKVYNĖS

Montrealio centre, moderniškame name, išnuomojami atskiri kambariai dienom ar savaitėm pradedant gegužės mėnesiu. Informacija siunčiama nemokamai.
Rašyti: P.O. Box 41, Station "S". Montreal 20, Que.

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAŽINTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinius leidimus. Ir jau galima pradėti vairuoti pirmą pamoką su standartinėm ar automatinėm mašinom.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

A † A

J. POŠKUI mirus Lietuvoje, sūnui JONUI POŠKUI, dukrai MARIJAI LEVIŠAUSKIENEI ir visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą —

J. L. Česėkai **L. Vl. Nakrošiai**

Mielą J. KAVALIŪNĄ

jo brangiam **TĖVELIUI** Lietuvoje mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia —

Maksimavičių šeima.

A. Paukštys **V. Narkevičius**

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Poniai Tetmejerienei padaryta operacija Royal Victoria ligoninėje; kambario nr. 7517.

— Juozas Ramanauskas (Romansky) guli Notre Dame ligoninėje po operacijos. Vincas Kiniauskas tebėra Royal Victoria ligoninėje; padaryta antra operacija.

— Namuose p. Čelkienė pamažu atsigauna nuo prieškalėdinio širdies smūgio. P. Ambrasienė pamažėl stiprėja.

— Sekmadienio rytą paliko šį pasaulį Mykolas Zienka, 68 m. amžiaus. Jis jau kuris laikas skundėsi širdimi. Buvo pašarvotas pas Vallee prie Molson ir Beaubien gatvių. Palaidotas bal. 20 iš Šv. Kazimiero bažnyčios.

— Pirmoji Komunija ir Sutvirtinimas gegužės 7 d., 11 val. Po iškilmingų pamaldų salėje bus pietūs tos šventės proga ir vyskupo V. Brizgio pagerbimui. Be tėvų ir giminių su vaikučiais, kviečiami ir visi parapiečiai. Ta proga, kas norės padaryti gerų foto nuotraukų, patarnaus T. Laurinaitis.

— Balandžio 9 d. pakrikštytas Guzevičių sūnus vardais: Morkaus, Antano, Kazimiero. Kūmais buvo Vytautas ir Jonė Gurkliai.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava $170.07. Parapijai aukojo: $100 S. Andrewsky; po $50 — Jz. Mozūraitis, K. Mickus, Jz. Laimikis; po $44 — J. Svotelis, V. Giriūnas; po $40 — J. Mecelis, G. Blanchette; po $30 — R. Zienius; po $25 — B. Papourėlis, K. Rašytinis; po $20 — M. Petrauskis, V. Šlekis, A. Smitas, L. Šimonėlis; $17 — K. Baltuškevičius; po $15 — Z. Bagatavičius, K. Zienius; po $14— Z. Barysas, Jz. Štrimas; $12 — Jz. Valiulis; po $ 10 — Petras Piečaitis, K. Mališauskas, A. Naujokas; $8 — J. Jurėnas. **K.J.G.**

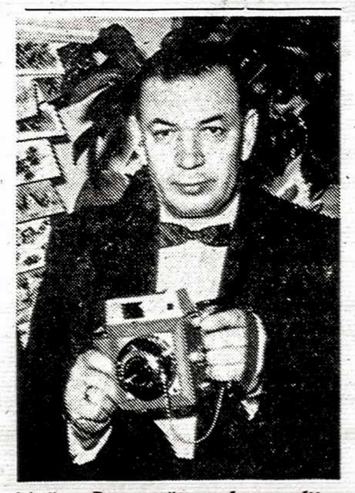

Mečys Pranevičius, fotografijos mėgėjas, kurio nuotraukų dažnai matome "T. Žiburiuose"

Aušros Vartų par. žinios

— Motinos Dienos minėjimas AV parapijoje įvyks gegužės 7, sekmadienį, 5 v.p.p. Programoje: Mišios 5 v.p.p., po to — minėjimas parapijos salėje. Rengia Lituanistiniai Kursai.

— Lituanistinių Kursų užbaigimas — gegužės 13, šeštadienį. Programoje: iškilmingas užbaigimo aktas ir jaunimo linksmavakaris AV salėje.

— Gyvojo Rožinio Dr-jos narių susirinkimas — balandžio 30, sekmadienį po Sumos, posėdžių kambaryje.

— Montrealio ateitininkų metinė šventė — prof. Stasio Šalkauskio minėjimas — gegužės 29, sekmadienį.

— Aukos bažnyčios fondui: $5 — H. Valench; $10 — A. Mileris, E. ir J. Intai, J. Gaurys, A. Danaitis, B. Bagdžiūnas, S. Rautas, T. Šaltenis, K. Martinėnas, J. Veraitis, M. Sedan, K. Spaičys, Vl. Drešeris, K. Rimkevičius, J. Zabieliauskas, J. Kinderis, A. Mitchell, J. Tanner-Ciplijauskaitė, M. J. Staniuliai, P. Valench, T. Šaltenis; $15 — J. K. Jagminai, J. Rugenius; $20 — J. ir P. Mileriai, L. Jurijonienė, A. Čepuliai; $22 — A. ir J. Vazalinskai; $100 — A. Vaupšas ir dr. J. Mališka.

— Užpraeito sekmadienio rinkliava — $331.

Narių patogumui "Lito" valdyba nutarė įvesti naują atviro kredito paskolų rūšį. Nariui užtenka paduoti kredito komisijai pareiškimą, pagal kurį bus nustatyta jam leistina atviro kredito suma. Tą sumą jis gali naudoti metų eigoje kaip tinkamas. Iki leistos kredito sumos narys gali išrašyti čekius net apie tai nepranešęs "Litui". Visi reikiami paskolos formalumai bus atlikti apmokant jo išrašytus čekius. Kadangi atviro kredito paskoloms nereikalingi žirantai, tai jų dydis nustatomas atsižvelgiant į nario finansinį pajėgumą. Ši atviro kredito paskolų rūšis buvo sėkmingai naudojama "Lite" apyvartą darančių prekybininkų, o dabar išplečiama ir į visus narius. Visi kviečiami šia patogia kredito forma kuo plačiausiai pasinaudoti.

Pr. R.

Paminklas Pr. Ancevičiui lietuvių kapinėse Port Credit pašventintas balandžio 15 d. Šventinimo apeigas atliko kun. P. Ažubalis. Dalyvavo ne tiktai šeimos nariai, bet ir gausus būrys tautiečių iš Oakvillės, Toronto ir kitų vietovių.

Aug. Kuolas, buvęs Toronto apyl. pirmininkas, su savo šeimos nariais ir p. Kalendros išvyko atostogų į Floridą.

EXPO - MONTREALYJE

NAKVYNĖ PRIVAČIAI, 8 KAMBARIAI. ĮVAIRIOMS GRUPĖMS. ŠALIA EXPO VIETOVĖS. REZERVUOKITE PAS: A. BENIUŠIS, 519 LEROYER, ST. LAMBERT, P. Q. TEL. (514)671-6374.

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS
6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. RAymond 7-3120

"LITAS" Adresas: 1465 De Seve Street Montreal 20, Que., tel. 766-5827
EXPO 67 PASŲ AGENTŪRA.

MOKA už:	IMA už:
Depozitus 4.4%	Nekiln. turto paskolas 7%
Numatyta už šėrus 5¼%	Asmeninės paskolas 7.6%
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 bendros santaupų sumos.	Investacines paskolas 8.4%
	Pigus paskolų draudimas iki $10.000.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v., išskiriant pirmadienius ir šeštadienius; vakarais — trečiadienais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545 dieną—penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais—pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.